

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Nezaměstnanost mladých lidí v EU

Nikola Čechová

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Nikola Čechová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Nezaměstnanost mladých lidí v EU

Název anglicky

Youth unemployment in the EU

Cíle práce

Hlavním cílem práce bylo analyzovat situaci na trhu práce ve vztahu k mladým osobám a vyhodnotit opatření, která vedou ke zvýšení jejich zaměstnanosti. K podpoře hlavního cíle slouží cíle dílčí, a to:

- Prezentace teoretických přístupů k nezaměstnanosti – definování nezaměstnanosti, charakteristika druhů nezaměstnanosti, vymezení dopadů nezaměstnanosti v ekonomické a sociální oblasti, obecné přístupy k řešení nezaměstnanosti
- Analýza kvantitativních dat vztahujících se k nezaměstnanost mladých osob v členských zemích EU-28 z hlediska vývojových trendů a struktury
- Zhodnocení nástrojů a opatření vedoucích ke snížení míry nezaměstnanosti mladých lidí ve vybraných členských zemích EU-28
- Vypracování případová studie na příkladu ČR

Metodika

V diplomové práci byla využita deskripce při zpracování teoretické části a komparace statistických dat a analýza struktury při zpracování dat v praktické části.

Mezi použité ukazatele patří míra nezaměstnanosti celkové populace, míra nezaměstnanosti mladých lidí, míra nezaměstnanosti mladých lidí podle pohlaví a míra nezaměstnanosti mladých lidí podle vzdělání.

Zdroje dat byly čerpány z internetových stránek Eurostatu.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Nezaměstnanost, zaměstnanost, Evropská unie, mladí lidé, vzdělání, trh práce

---

Doporučené zdroje informací

BROŽOVÁ, Dagmar. Společenské souvislosti trhu práce. Slon, 2003. ISBN 978-80-8642-916-8
BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. Nezaměstnanost. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3
DVOŘÁKOVÁ, Z. Řízení lidských zdrojů. V Praze: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-347-9.
SIROVÁTKA, Tomáš. Nejistoty na trhu práce. Albert, 2010. ISBN 978-80-7326-172-6
ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-9006-8.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Ivana Boháčková, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 3. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 4. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Nezaměstnanost mladých lidí v EU jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.03.2021

Nikola Čechová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své diplomové práce prof. Ing. Ivaně Boháčkové, CSc. za odborné vedení práce, za cenné rady a ochotu v průběhu zpracování této práce.

Nezaměstnanost mladých lidí v EU

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou nezaměstnanosti mladých lidí v EU. Nezaměstnanost mladých lidí v současné době představuje jeden z nejzávažnějších problémů mnohých členských států Evropské unie.

Hlavním cílem práce je analyzovat situaci na trhu práce a vyhodnotit opatření, která vedou ke zvýšení jejich zaměstnanosti. K podpoře hlavního cíle slouží cíle dílčí.

V teoretické části jsou prezentována teoretická východiska nezaměstnanosti za pomoci metody deskripce. Praktická část je věnována analýze nezaměstnanosti mladých lidí ve členských státech EU-28, zhodnocení nástrojů a opatření ke snížení míry nezaměstnanosti mladých lidí ve vybraných členských státech, uvedení příčin vzniku nezaměstnanosti a vypracování případové studie na příkladu ČR. Data jsou zpracována pomocí analýzy a komparace. Výsledky jsou vyhodnoceny na základě syntézy.

Provedeným výzkumem bylo vyhodnoceno, které země dosáhly nízké, střední a vysoké míry nezaměstnanosti, a to v rámci celkové populace, mladých osob a mladých osob dle pohlaví a vzdělání. Na základě vývoje celkové míry nezaměstnanosti a míry nezaměstnanosti mladých v letech 2010 až 2019 bylo zjištěno, ve kterých státech míra klesala, rostla a poté až klesala nebo kolísala. Dále bylo zjištěno, ve kterých státech je více nezaměstnaných mužů, a ve kterých státech je nezaměstnáno více mladých se vzděláním na úrovni 0 – 2.

Hlavním přínosem této práce je zjištění, které země mají problémy s nezaměstnaností mladých osob, a které země s nezaměstnaností mladých problémy nemají.

Klíčová slova: Evropská unie, členské státy, trh práce, politika zaměstnanosti, podpory v nezaměstnanosti, zaměstnanost, nezaměstnanost, nezaměstnaná osoba, druhy nezaměstnanosti, dopady nezaměstnanosti, míra nezaměstnanosti, mladé osoby.

Youth unemployment in the EU

Abstract

The thesis deals with the issue of youth unemployment in the EU. Youth unemployment is currently one of the most serious problems in many Member States of the European Union.

The main goal of this work is to analyze the situation on the labor market and evaluate measures that lead to an increase in their employment. Sub-objectives serve to support the main goal.

The theoretical part presents the theoretical basis of unemployment using the method of description. The practical part is devoted to the analysis of youth unemployment in the EU-28 Member States, evaluation of tools and measures to reduce the unemployment rate of young people in selected Member States, the causes of unemployment and the development of a case study on the example of the Czech Republic. The data are processed by analysis and comparison and performed evaluation based on synthesis.

The research evaluated which countries achieved low medium and high unemployment rates, within the general population, young people and young people by sex and education. Based on the development of the overall unemployment rate and the youth unemployment rate in the years 2010 to 2019, it was found out in which countries the rate decreased, increased and then only decreased or fluctuated. It was also found out in which countries there are more unemployed men and in which countries more young people with education at the level of 0 - 2 are unemployed.

The main benefit of this work is to find out which countries have problems with youth unemployment and which countries with youth unemployment do not have problems.

Keywords: European Union, Member States, labor market, employment policy, unemployment benefits, employment, unemployment, unemployed person, types of unemployment, effects of unemployment, unemployment rate, young people.

Obsah

1 Úvod.....	7
2 Cíl práce a metodika	9
2.1 Cíl práce	9
2.2 Metodika	9
3 Nezaměstnanost jako ekonomická a sociální kategorie.....	12
3.1 Trh práce	14
3.1.1 Nabídka práce	15
3.1.2 Poptávka po práci.....	19
3.2 Měření nezaměstnanosti.....	19
3.2.1 Definování nezaměstnané osoby	20
3.2.2 Ukazatele míry nezaměstnanosti	20
3.3 Druhy nezaměstnanosti	21
3.3.1 Rozdělení podle příčiny	21
3.3.2 Rozdělení podle dobrovolnosti	22
3.3.3 Rozdělení podle doby trvání	24
3.3.4 Přirozená míra nezaměstnanosti	24
3.4 Dopady nezaměstnanosti.....	25
3.5 Politika zaměstnanosti.....	28
3.5.1 Aktivní politika zaměstnanosti	30
3.5.2 Pasivní politika zaměstnanosti.....	32
4 Analýza nezaměstnanosti mladých v EU-28.....	35
4.1 Míra nezaměstnanosti mladých v EU-28	35
4.1.1 Srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti	36
4.1.2 Srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti mladých	40
4.1.3 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých a celkové míry nezaměstnanosti	44
4.1.4 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti.....	45
4.1.5 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých	52
4.1.6 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých mužů	59
4.1.7 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých žen	64
4.1.8 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 0-2	69
4.1.9 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 3 – 4.....	74
4.2 Struktura mladých nezaměstnaných lidí v EU-28.....	78
4.2.1 Struktura mladých nezaměstnaných podle pohlaví	79

4.2.2	Struktura mladých nezaměstnaných podle vzdělání	80
4.3	Příčiny vzniku nezaměstnanosti u mladých osob v EU-28	81
4.4	Opatření na zvýšení zaměstnanosti mladých osob v EU-28	82
4.4.1	Opatření na zvýšení zaměstnanosti mladých osob v EU-28	85
5	Případová studie Česká republika.....	87
5.1	Příčiny vzniku nezaměstnanosti mladých v ČR	87
5.2	Politika zaměstnanosti v ČR	89
5.2.1	Aktivní politika zaměstnanosti	90
5.2.2	Pasivní politika zaměstnanosti	90
5.3	Analýza míry nezaměstnanosti mladých v ČR	91
5.3.1	Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR	91
5.3.2	Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR dle pohlaví	92
5.3.3	Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání	93
6	Výsledky	95
6.1	Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti	95
6.2	Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých	95
6.3	Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti	96
6.4	Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých	96
6.5	Srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti mladých mužů	97
6.6	Srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti mladých žen	98
6.7	Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 0 - 2	98
6.8	Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 3 a 4	98
7	Závěr.....	100
8	Seznam použitých zdrojů	103
9	Přílohy	107
10	Seznam obrázků	117
11	Seznam grafů	118
12	Seznam tabulek	119

1 Úvod

Nezaměstnanost mladých lidí – jeden z největších současných problémů některých členských států Evropské unie. Nezaměstnanosti patří k jednomu z nejzávažnějších problémů nejen v sociální rovině, ale rovněž i negativně působí na národní hospodářství, jak u nás, tak i ve světě. V zemích Evropské unie je nezaměstnanost mladých lidí oproti skupině v produktivním věku dvojnásobně a v některých státech i vícenásobně vyšší, a to převážně v zemích, které se vyznačují vysokou mírou celkové nezaměstnanosti. Míra nezaměstnaných mladých mužů ve většině zemí převyšuje míru nezaměstnanosti mladých žen.

Míra nezaměstnanosti mladých lidí se u nás pohybovala pod průměrem Evropské unie, ale i přes to je zřetelně vyšší než celková míra nezaměstnanosti v České republice. Ve Francii, Španělsku a Řecku tvoří nezaměstnaní mladí lidé více než jednu třetinu populace. Největší míra nezaměstnanosti u mladé populace byla zjištěna v Řecku, Španělsku a Itálii. Naopak nejnižší míra nezaměstnanosti byla v Německu, České republice a v Nizozemsku.¹

Každý členský stát má odlišnou míru nezaměstnanosti mladých lidí, která se liší v regionech, studijních oborech atd. Odborná kvalifikace je hlavním činitelem, který ovlivňuje možnosti získání práce u mladých lidí. Právě nedostatečná kvalifikace způsobuje horší příležitosti na trhu práce. Mezi další činitele můžeme zařadit fyzický či mentální handicap, původ dané osoby, náležitost k etnické menšině, gender apod.

Mladí lidé se v práci potýkají s mnohem vyšší mírou nejistoty než osoby v produktivním věku. Mladí lidé bývají často zaměstnávání pouze na určitou dobu a s omezenou nebo žádnou ochranou.²

Nezaměstnanost mladých lidí v Evropské unii je natolik vážným problémem, že se rozhodly členské státy a instituce Evropské unie posílit finanční zdroje v Evropském

---

¹ MENDLOVÁ, Ilona. *Postavení českého trhu práce v rámci EU* [online]. 29. října 2019 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91606733/czam102919analyza.pdf/fc04c193-2a56-47c7-a7de-324944218aae?version=1.0>

² CHLEBOUNOVÁ, Tereza. *ČR má 2. nejnižší míru nezaměstnanosti mladých v EU* [online]. 6. 8. 2018 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9003/31512/clanek/cr-ma-2-nejnizsi-miru-nezamestnanosti-mladych-v-eu/>

sociálním fondu a dalších dílčích programech za účelem podpory zaměstnanosti mladých lidí. Evropská komise v roce 2011 přijala opatření „Příležitosti pro mladé“. Principem byla podpora a posílení spolupráce mezi komisí a vládami členských států, a to převážně ve státech, které se vyznačují velmi vysokou nezaměstnaností. Tyto státy dostaly 10 miliard eur, a to na úhradu nákladů na vznik nových pracovních míst, poskytování odborného vzdělávání a preventivní ochranu předčasného ukončení školní docházky. Do tohoto opatření spadá řada programů, jako např. Záruka pro mladé, Iniciativa na podporu zaměstnanosti, Stáže pro mladé, Stáže ve firmách, Aliance atd.

Země s nejnižší mírou nezaměstnanosti (zejména Německo, Nizozemsko, Rakousko, Švýcarsko, Dánsko) mají ve svém systému vzdělávání zabudovanou koncepci duálního systému odborného vzdělávání. Každý žák je studentem školy, který má zároveň zaměstnaneckou smlouvu se společností, u které vykonává odbornou praxi. Absolventi směřují na trh práce s požadovanou kvalifikací, snáze nacházejí práci a mají lepší předpoklady pro vybudování své profesní kariéry. To vše se týká absolventů sekundárního a terciárního vzdělávání. Firmy mohou získat kvalifikované pracovníky, dále mají možnost uplatnění daňových úlev. Tyto prostředky mohou použít k financování nákladů, které vznikají v souvislosti s budováním studentských pracovních míst.³

---

³ LUŇÁKOVÁ, Veronika. *Jeden z největších problémů současné EU: Nezaměstnanost mladých lidí* [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.ods.cz/region.stredocesky/clanek/17608-jeden-z-nejvetsich-problemu-soucasne-eu-nezamestnanost-mladych-lidi>

2 Cíl práce a metodika

Tato kapitola obsahuje cíl práce a metodiku.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce bylo analyzovat situaci na trhu práce ve vztahu k mladým osobám a vyhodnotit opatření, která vedou ke zvýšení jejich zaměstnanosti. K podpoře hlavního cíle slouží cíle dílčí, a to:

- Prezentace teoretických přístupů k nezaměstnanosti – definování nezaměstnanosti, charakteristika druhů nezaměstnanosti, vymezení dopadů nezaměstnanosti v ekonomické a sociální oblasti, obecné přístupy k řešení nezaměstnanosti
- Analýza kvantitativních dat vztahujících se k nezaměstnanost mladých osob v členských zemích EU-28 z hlediska vývojových trendů a struktury
- Zhodnocení nástrojů a opatření vedoucích ke snížení míry nezaměstnanosti mladých lidí ve vybraných členských zemích EU-28
- Případová studie na příkladu ČR

2.2 Metodika

Metodika obsahuje metodický postup, použité metody, použité ukazatele a zdroje dat.

a) Metodický postup

Teoretická část

1. Studium odborné literatury
2. Vypracování literární rešerše
3. Prezentace teoretických východisek nezaměstnanosti
  - Trh práce, nabídka práce a poptávka po práci
  - Měření nezaměstnanosti, definování nezaměstnané osoby a ukazatelů míry nezaměstnanosti
  - Druhy nezaměstnanosti a dopady nezaměstnanosti

Praktická část

1. Vyhledání zdrojů statistických dat
2. Sběr statistických dat
3. Zpracování statistických dat

4. Srovnání zemí dle současné výše míry nezaměstnanosti
5. Srovnání zemí dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých
6. Srovnání zemí dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých a celkové míry nezaměstnanosti
7. Srovnání zemí dle vývoje míry nezaměstnanosti
8. Srovnání zemí dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých
9. Srovnání zemí dle současné výše míry nezaměstnanosti na základě pohlaví
10. Srovnání zemí dle současné výše míry nezaměstnanosti na základě vzdělání
11. Vypracování struktury mladých nezaměstnaných podle pohlaví
12. Vypracování struktury mladých nezaměstnaných podle vzdělání
13. Uvedení příčin nezaměstnanosti v EU-28
14. Zhodnocení nástrojů a opatření ke zvýšení zaměstnanosti
15. Vypracování případové studie na příkladu ČR

b) Použité metody

V diplomové práci byla zvolena deskripce v rámci zpracování teoretické části, neboť tuto metodu lze uplatnit při popisování teoretických východisek.

Pro vypracování praktické části byla použita analýza a komparace statistických dat za účelem porovnání celkové výše míry nezaměstnanosti, výše míry nezaměstnanosti mladých osob a následného zjištění disproporcí mezi celkovou výší míry nezaměstnanosti a výší míry nezaměstnanosti mladých lidí ve členských státech EU-28. Pro sjednocení poznatků získaných na základě komparace statistických dat byla využita syntéza. Za účelem zkoumání míry nezaměstnanosti mladých v České republice byla zvolena případová studie.

Eurostat definuje v souladu s pokyny Mezinárodní organizace práce (ILO) mladou nezaměstnanou osobu jako osobu ve věku 15 až 24 let, která je bez práce během referenčního týdne, je schopna nastoupit do zaměstnání během následujících dvou týdnů nebo si našla zaměstnání a nastoupí do něj během tří měsíců, aktivně hledá zaměstnání v průběhu posledních čtyř týdnů.⁴

---

⁴ Glossary: Unemployment [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Glossary:Unemployment>

Deskripce (z lat. descriptio = výkres, popsání, vylíčení) slouží k popisu daného problému. Analýza je vědecká metoda, která je založena dekompozici celku na elementární části, je to metoda, která zkoumá složitější skutečnosti rozkladem na jednodušší, základní celky. Komparace (srovnání) patří mezi nejpoužívanější vědecké metody práce, prostřednictvím této metody lze určit shody a rozdíly jevů či objektů. V rámci komparace jsou zjišťovány shodné či odlišné rysy různorodých předmětů, jevů, úkazů a ukazatelů. Kritéria pro srovnávání bývají dány prostorově, věcně či časově. Srovnávání lze vymezit jako nástroj měření, zjišťování, objektivizace a vyhodnocování výsledků, kterých bylo dosaženo. Syntéza slouží pro sjednocení dílčích částí v jeden celek a umožňuje vytýčit podstatné souvislosti mezi těmito jevy.⁵ Případová studie znamená detailní studování jednoho či více jevů a následné aplikování těchto poznatků při zkoumání jevů podobných.

c) Použité ukazatele

Mezi použité ukazatele patří celková míra nezaměstnanosti a míra nezaměstnanosti mladých osob vyjádřené v procentech. Ukazatele vychází z průzkumu pracovních sil v EU.

Celková míra nezaměstnanosti osob se vypočítá jako podíl počtu nezaměstnaných osob na celkovou aktivní populaci. Jmenovatel zahrnuje zaměstnané a nezaměstnané osoby, které aktivně hledají zaměstnání. Míra nezaměstnanosti mladých osob je vyjádřena jako poměr počtu nezaměstnaných osob ve věku 15 – 24 let k celkové aktivní populaci v této věkové kategorii. Jmenovatel v tomto ukazateli zahrnuje pouze aktivní mladé osoby. Míra nezaměstnanosti mladých lidí dle vzdělání se vypočítá jako poměr počtu nezaměstnaných mladých osob ve věku 15 do 24 let k celkové populaci této věkové kategorie. Jmenovatel v tomto ukazateli zahrnuje zaměstnané, nezaměstnané, ale také neaktivní mladé osoby.

---

⁵ ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. První vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5.

d) Použité zdroje

Zdroje dat byly čerpány z internetových stránek statistického úřadu Evropské unie, tzv. Eurostatu. Eurostat vytváří evropské statistiky, a to prostřednictvím spolupráce s národními statistickými úřady a dalšími vnitrostátními orgány ve členských státech Evropské unie. Mise spočívá v poskytování vysoce kvalitních statistik a údajů o Evropě.⁶

3 Nezaměstnanost jako ekonomická a sociální kategorie

Pokud se nezaměstnanost nestává masovou, tak není posuzována jako vážný ekonomický, ani sociální problém. Samotná existence nezaměstnanosti je přirozeným jevem a znakem svobodné společnosti, která je založena na principu tržního mechanismu a demokracii. Existence nezaměstnanosti pramení z potřeb:

- Pohybu ekonomiky, který potřebuje odpovídající pohyb pracovníků, která je spojený s určitým časem, během něhož se oba pohyby navzájem přizpůsobují
- Svobodné volby jedinců, svobodného rozhodování osob o přijetí zaměstnání nebo odmítnutí zaměstnání využívání podpor v nezaměstnanosti, podpor od charitativních organizací nebo podpor od rodiny, příjmů z činností v neformální ekonomice

Pro společnost není tak obtížné, se vyrovnat s přirozenou frikční nezaměstnaností. Přirozená frikční nezaměstnanosti je krátkodobou nezaměstnaností, osoby zůstávají nezaměstnané pouze krátce, a to do nalezení nového zaměstnání. V rámci frikční nezaměstnanosti jsou uplatněny dva mechanismy. Prvním mechanismem je rozvinutý systém pojištění proti nezaměstnanosti, který je určen k existenční podpoře nezaměstnané osoby po krátkou dobu hledání nového zaměstnání. Druhým mechanismem široký systém institucí služeb zaměstnanosti (zejména úřady práce), které napomáhají nezaměstnaným osobám k rychlejší a efektivnější orientaci na trhu práce a zvýšení jejich šance na tomto trhu rozvojem jejich schopností a dovedností. Tyto instituce také rozšiřují nabídky pracovních míst, prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanost, která podporuje vznik nových pracovních míst v soukromém sektoru a sektoru veřejné práce.

---

⁶ *Who we are* [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/about/who-we-are>.

V případě, že se nezaměstnanost stává masovou a doba trvání nezaměstnanosti se navyšuje, tak nezaměstnanost dopadá nejenom na nezaměstnané osoby, ale vstupuje i do pozornosti státních a politických institucí. Masová nezaměstnanost vytváří pro společnost i vládu závažné problémy finančního (náklady na nezbytnou podporu rostoucího počtu osob bez příjmu ze zaměstnání), organizačního (potřeba rozsáhlého a byrokratizovaného aparátu služeb zaměstnanosti) a politického charakteru (ohrožení probíhajících sociálních a ekonomických reforem). Pro vlády států může vysoká míra nezaměstnanosti a dlouhodobá nezaměstnanost představovat ohrožení sociálních práv obyvatelstva i ohrožení legitimacy státní moci.

Nezaměstnanost se pojí s existencí trhu práce. Nezaměstnanost je důsledkem a zároveň i projevem nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce. Masová nezaměstnanost je nerovnováhou, která je způsobena takovou změnou v poptávce či nabídce pracovní síly, která na trhu práce vytváří masovou převahu na straně její nabídky, která může nastat:

- Snížením poptávky po práci (za předpokladu zachování výše nabídky práce, či dokonce při růstu této nabídky v důsledku cyklických krizí nebo v důsledku technologického pokroku)
- Zvýšením nabídky práce (za předpokladu zachování výše poptávky po práci, ale i při růstu této poptávky, pokud tento růst není dostatečně rychlý, a to zejména v důsledku vstupu nových účastníků trh práce – zvyšující se participace žen, zaměstnávání zahraničních pracovníků apod.)
- Disproporcí mezi strukturou nabídky a poptávky na trhu práce, kdy existuje na jedné straně rozsáhlá nezaměstnanost a na druhé straně zanedbatelný počet volných pracovních míst. Nezaměstnané osoby nemají vlastnosti, které jsou potřeba výkon těchto pracovních činností.

Nezaměstnanost a zejména tedy masová nezaměstnanost není pouze ekonomickým problémem. Nejedná se tedy pouze o nerovnováhu na trhu práce, ale i o její dopady pro život jedinců, jejich rodin i společnosti a o mechanismy, kterými lze těmto dopadům čelit. Problémy, které se pojí s nezaměstnaností, nejsou dány pouze sníženou efektivitou ekonomického systému a mrháním lidskými zdroji, rostoucím deficitem státních rozpočtů a měnovou nestabilitou. Jedná se také o zvyšující se sociální napětí a sociální krize, které nezaměstnanosti doprovázejí a projevují se zhoršením veřejného zdraví, nárůstem

chudoby, krizí komunitního a rodinného života, růstem kriminality atd. Dlouhodobá nezaměstnanost je i psychologickým, sociálním a kulturním problémem. Ztrátou příjmu ze zaměstnání se nezaměstnaný i členové jeho rodiny, kteří jsou na tomto příjmu závislí, se dostávají do stavu chudoby. Spolu se ztrátou zaměstnání se nezaměstnaným snižuje sebevědomí a sebeúcta. Nezaměstnaným osobám se mnohdy zhorší i sociální a rodinné vztahy.⁷

3.1 Trh práce

Trh práce je součástí trhu, na kterém jsou utvářeny podmínky zaměstnanosti pomocí nabídky a poptávky na trhu práce. Trh práce se vyznačuje chronickým převisem nabídky nad poptávkou – nezaměstnaností, což je dáno zejména pracovní legislativou a činností odborů. Státní politika zaměstnanosti zahrnuje činnosti, které jsou zaměřeny na dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, využívání zdrojů pracovních sil a zabezpečování práva občanů na zaměstnání.⁸

Trh práce se dotýká zaměstnanosti a tudíž i mezd, které představují důležitou součást každého hospodářství. Tyto prvky tvoří prvotní zdroj důchodů většiny domácností, a proto se pojí s mnoha ekonomickými, sociálními a politickými souvislostmi.

Práce představuje nejdůležitější výrobní faktor, protože i ty nejbohatší přírodní zdroje by jinak zůstaly mrtvé. Práci jako výrobní faktor na trhu práce nabízejí domácnosti a poptávají firmy. Vlastník práce obdrží důchod ve formě mzdy, a to za služby poskytnuté tímto výrobním faktorem firmám. Trh práce se ovšem vyznačuje určitými zvláštnostmi, protože nositelem práce je člověk s biologickými a psychickými vlastnostmi a lidskými právy.⁹

Trh práce asymetrický, neboť jedinci na straně nabídky práce mají menší možnosti volby než firmy, které práci poptávají, což plyne z jádra směňovaného zboží – práce. Nositel práce, tedy člověk pracuje, aby mohl zajistit uspokojování svých potřeb. Na

---

⁷ MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Třetí vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-08-3.

⁸ DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Management lidských zdrojů*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.

⁹ JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. Třetí vyd.. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0146-7.

člověka při nabídce práce působí substituční a důchodový efekt změny mzdové sazby. Situaci na trhu práce ovlivňují nejenom lidé a firmy, ale především i stát a odbory.

Trh práce zabezpečuje produkci a distribuci prostřednictvím směnných vztahů mezi domácnostmi, které práci nabízejí, a firmami, které práci poptávají. Výsledkem střetu nabídky a poptávky je cena tohoto výrobního faktoru – mzda. Trh práce je mechanismem v rámci tržního systému, ve kterém se řeší dva alokační problémy.

1. Podnikům (výrobcům) musí být nabídnuta žádoucí struktura pracovních sil, to znamená že ekonomicky aktivní obyvatelstvo je nutno přidělit k určitým pracovním činnostem a umístit je do oblastí, kde je výroba dislokována.
2. Zaměstnaným osobám musí být poskytnut peněžní příjem, který se odvíjí od výše jejich podílu na vyrobené produkci.¹⁰

Mezi faktory, které ovlivňují trh práce patří demografické změny, sociální prostředí dané země, geografické podmínky určité země, ekonomická politika země. Ekonomická politika země užívá za účelem dosažení určité hospodářské úrovně makroekonomické nástroje fiskální politiky, monetární politiky, ekonomie vnějších ekonomických vztahů a důchodové politiky.¹¹

3.1.1 Nabídka práce

Nabídka práce je vymezena faktory, které nejsou zcela odvozeny od zájmů nositelů pracovní síly – např. demografický vývoj a sociálně-ekonomická situace. Tyto procesy způsobují, že tlak pracovních sil na trh práce je poměrně stabilní a nabídka není natolik pružná jako nabídka jiného zboží. Příčinou je skutečnost, že člověk jako nositel zboží – pracovní síly vstupuje na trh práce z odlišných důvodů, než vstupují jiná zboží na ostatní trhy. Člověk potřebuje získat zdroje pro uspokojování svých potřeb, a proto musí vykonávat práci. Člověk nemůže své potřeby odkládat, proto nemůže čekat na výhodnější pracovní uplatnění. Spotřeba ekonomických statků je výrazně neměnná, protože mzdy jsou nepružné směrem dolů a jejich jednou dosažená úroveň představuje důvod do další mzdový vývoj.

---

¹⁰ VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika* [online]. Páté vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. [cit. 2021-03-19]. ISBN 978-80-7552-353-2.

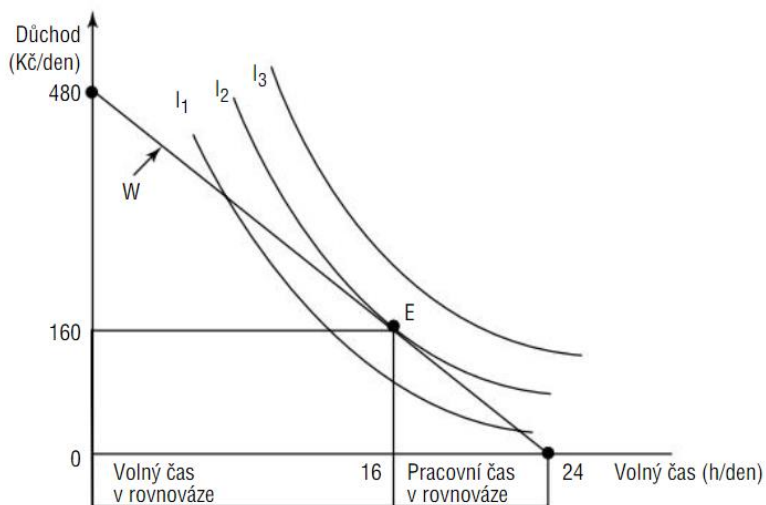
¹¹ 3. *faktory ovlivňující trh práce* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Množství práce, které domácnosti nabízejí na trhu práce se odvíjí od rozhodnutí o tom, v jakém poměru se členové domácností rozhodnou rozdělit svůj disponibilní čas na práci (pracovní doba) a odpočinek (volný čas). Výnosem z pracovní činnosti je důchod, který jedinec používá na nákup statků, jejichž spotřeba navyšuje jeho užitek. Během svého volného času jedinec odpočívá, spí a spotřebovává statky, které nakoupil za mzdu. Jedinec si musí volit mezi pracovní činností a nečinností, což je standardním problémem maximalizace užitku, kdy se člověk musí rozhodovat mezi dvěma statky, které lze označit za „důchod“ a „volný čas“. Lidé při rozhodování musí porovnat užitek z volného času s užitekem plynoucím ze spotřeby ekonomických statků, které lze nakoupit za důchod získaný prací.

Indiferenční analýza napomáhá objasnit rozhodování člověka, kolik hodin má každý den pracovat. Budeme předpokládat existenci pouze jediné kategorie práce a disponibilní čas je 24 hodin. Člověk si musí zvolit mezi dvěma statky (důchod a volný čas). Preference člověka jsou vyjádřeny prostřednictvím mapy indiferenčních křivek. Každá indiferenční křivka je znázorněním kombinace důchodu a volného času, které poskytují stejný užitek. Člověk se při rozdělení dne na práci za mzdu a na volný čas rozhoduje podle mzdové přímky, která je v grafu 1 je označena $W - Wage = mzda$, jejíž sklon je určen výší hodinové mzdy. Mzdová přímka je konstruována na základě standardního rozpočtového omezení. Pokud člověk nebude celý pracovat, nezíská žádný důchod. V případě, že člověk pracuje po celý den a jeho hodinová mzda činí 20 Kč, obdrží poté důchod ve výši 480 Kč.

Jednotlivec nabízející práci se dostane do rovnováhy v bodě, kde je mzdová přímka tečnou indiferenční křivky I_2 . V uvedeném příkladu byla zvolena kombinace, kdy určitý jedinec každý den věnuje 16 hodin volnému času a 8 hodin vykonává práci, jeho denní důchod činí 160 Kč. Při této rovnováze by člověk dosáhl maximálního užitku, protože poslední hodina práce mu přinesla stejný mezní užitek jako poslední hodina volného času. Z grafu 1 je patrné, že cenou volného času je mzda. Člověk, který by chtěl mít více volného času, tak musí méně pracovat a ušlá mzda je nákladem obětované příležitosti.

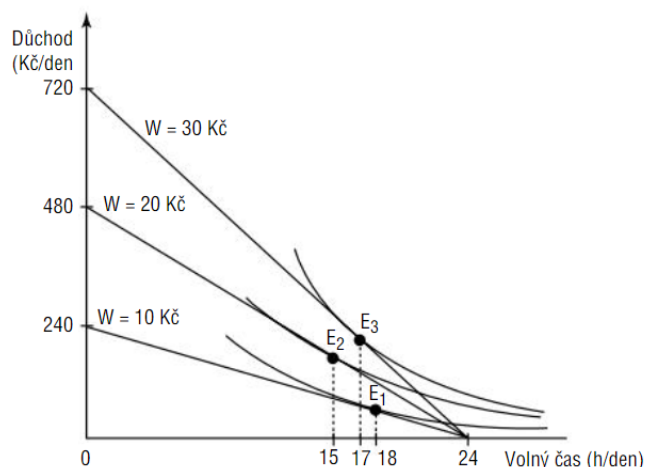
Graf 1: Optimální volba mezi volným časem a důchodem

Zdroj: VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*

Křivku nabídky práce našeho člověka lze odvodit z jeho reakce na změny hodinové mzdové sazby. Na grafu 2 je znázorněno, kolik hodin práce nabídne jedinec při různé výši mezd. Při mzdě 10 Kč/hod bude jedinec pracovat 6 hodin a odpočívat 18 hodin (E_1). Při mzdě 20 Kč/hod si zvolí kombinaci 9 hodin práce a 15 hodin odpočinku (E_2) a při mzdě 30 Kč/hod bude 7 hodin pracovat a 17 hodin bude odpočívat.

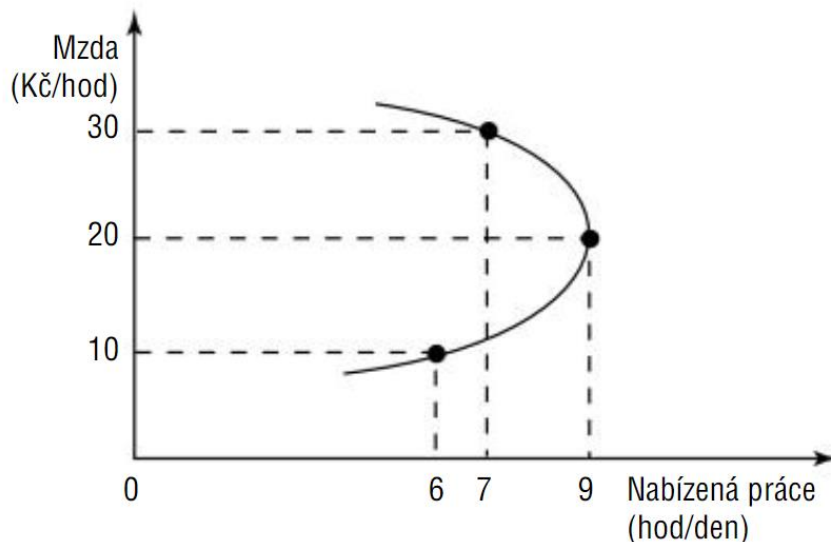
Graf 2: Optimální volby volného času při různých mzdových sazbách

Zdroj: VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*

Vztah mezi mzdovou sazbou a počtem hodin, které pracovník nabízí je znázorněn na grafu 3. Křivka nabídky práce pracovníka je zpětně zakřivená.

Graf 3: Individuální křivka nabídky práce

Zdroj: VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*

Vyšší mzdová sazba umožňuje nákup většího množství ekonomických statků a racionální pracovník má zájem nabídnout více hodin práce, což může udělat pouze na úkor volného času – přesun rovnováhy z E_2 do E_3 .

Nahrazování volného času prací se označuje jako substituční efekt změny mzdové sazby, který se projevuje zvyšováním nabízené množství práce. Mzda je pro pracovníka důchodem, proto růst mezd zvyšuje jeho reálný příjem, což pracovníkovi dává možnost nákupu více veškerých statků. Pokud pracovník nakoupí více statků, tak pro jejich spotřebu potřebuje i více času, a proto se pokouší nahrazovat práci volným časem – přesun rovnováhy z E_2 do E_3 . Vzniká tedy důchodový efekt změny mzdové sazby, který způsobuje snižování množství nabízené práce a zvyšování poptávky po volném čase.

Substituční a důchodový působí současně a mají protichůdný vliv na rozhodování člověka. Substituční efekt motivuje k poptávání méně volného času a důchodový efekt vyvolává vyšší poptávku po tomto statku. Při nižších mzdových sazbách zpravidla převažuje efekt substituční efekt a člověk při růstu mzdy zvyšuje množství nabízené práce. Od určité výše mzdové sazby převažuje důchodový efekt a člověk chce více volného času, a proto nabízí méně práce. Individuální křivka nabídky práce je odvozena od poptávky

jednotlivce po volném čase a její tvar závisí na tom, který z efektů změny mzdové sazby převažuje.¹²

3.1.2 Poptávka po práci

Poptávka po práci je určena příjmem z mezního produktu práce (MRP_L). V podmínkách dokonalé konkurence je mezní produkt práce určen na trhu daného výrobku jako součin ceny výrobku a mezního produktu výrobního faktoru práce ($P * MP_L$). Jestliže na trhu konkrétního výrobku existuje nedokonalá konkurence, je mezní produkt práce určen součinem mezního příjmu a mezního produktu práce ($MR * MP_L$). Firma najímá dodatečné pracovní síly, dokud příjem z mezního produktu práce bude větší než náklady na získání práce, proto je křivka příjmů z mezního produktu práce totožná s poptávkovou křivkou po práci. Agregace individuálních poptávkových křivek na trhu práce vede k vytvoření tržní poptávkové křivky.

Poptávka firem po práci závisí i na využívání ostatních výrobních faktorů, dále na ni působí také výše kapitálu a kvalita používané technologie. Využití méně vyspělé technologie nebo pásové výroby je spojeno nutným užitím velkého množství práce. Pokud je vyžita vyspělá technika, tak je poptáváno menší množství práce, která však musí být vysoce kvalifikovaná.

Poptávka po práci je poptávkou odvozenou, to znamená že je závislá na poptávce po výsledcích této vykonané práce (statky a služby), a proto se bude cena výrobního faktoru – práce odvozovat od ceny statků a služeb.¹³

3.2 Měření nezaměstnanosti

Nezaměstnanost je veličina, kterou lze vyjádřit buď absolutně (tedy jako celkový počet nezaměstnaných v národním hospodářství), anebo relativně (tedy vyjádřit pomocí tzv. míry nezaměstnanosti).¹⁴

---

¹² VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika* [online]. Páté vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. [cit. 2021-03-19]. ISBN 978-80-7552-353-2.

¹³ VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika* [online]. Páté vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. [cit. 2021-03-19]. ISBN 978-80-7552-353-2.

¹⁴ BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu* [online]. První vydání. MAG CONSULTING, 2013. [cit. 2021-03-28]. ISBN 978-80-271-9361-5. I

3.2.1 Definování nezaměstnané osoby

Eurostat definuje v souladu s pokyny Mezinárodní organizace práce (ILO) nezaměstnanou osobu jako osobu ve věku 15 až 74 let (v Itálii, Španělsku, Velké Británii, Norsku a na Islandu ve věku 16 až 74 let), která je bez práce během referenčního týdne, je schopna nastoupit do zaměstnání během následujících dvou týdnů nebo si našla zaměstnání a nastoupí do něj během tří měsíců, aktivně hledá zaměstnání v průběhu posledních čtyř týdnů.¹⁵

3.2.2 Ukazatele míry nezaměstnanosti

K vyjádření nezaměstnanosti slouží procentuální ukazatel míry nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti (u) se vypočítá následovně:

$$u = \frac{N}{L} \cdot 100\%$$

Tento vztah se označuje jako **obecná míra nezaměstnanosti**, která se počítá jako poměr nezaměstnaných (N) k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu (L) v procentech. Počet ekonomicky aktivního obyvatelstva zjistíme jako součet zaměstnaných a nezaměstnaných osob, kteří aktivně hledají zaměstnání.¹⁶ Tento ukazatel vychází z doporučení Eurostatu a Mezinárodní organizace práce (ILO) a umožňuje mezinárodní srovnávání.

Míra ekonomické aktivity je dalším ukazatelem, prostřednictvím kterého lze specifikovat situaci na trhu práce v určité zemi. Míra ekonomické aktivity (ea) je vyjádřena následujícím vzorcem:

$$ea = \frac{EA}{\text{obyvatelé v produktivním věku}} \times 100$$

Tento procentuální ukazatel se tedy vypočítá jako podíl počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva (EA) na obyvatelstvo v produktivním věku.¹⁷

---

¹⁵ Glossary: Unemployment [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z:

<https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Glossary:Unemployment>

¹⁶ JÍLKOVÁ, Eva a Jarmila ZIMMERMANNOVÁ. *Makroekonomie* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z:

<https://www.mvso.cz/files/makroekonomie.pdf>

¹⁷ JUREČKA, Václav. *Makroekonomie 2.*, aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-247-4386-8.

3.3 Druhy nezaměstnanosti

Nezaměstnanost lze dělit podle různých hledisek. Nejčastější rozdělení je podle dále uvedených kritérií.

3.3.1 Rozdělení podle příčiny

Nezaměstnanost se podle příčiny dělí na frikční, sezónní, strukturální, cyklickou a regionální nezaměstnanost.

Frikční nezaměstnanost mnohdy označujeme jako normální nezaměstnanost (míra nezaměstnanosti činí 1 - 2 %). Tento typ nezaměstnanosti vzniká, pokud se zaměstnaná osoba rozhodne opustit své pracovní místo, protože se snaží nalézt jiné pracovní místo.

Nezáleží zde na tom, zda se osoba vzdala svého pracovního místa, aby našla pracovní místo s lepšími podmínkami, např. vyšší mzda, lepší atmosféra ve společnosti, větší šance na povýšení, lepší bytové nebo životní podmínky.

Odchodem ze zaměstnání se mnohdy osoby snaží předcházet již očekávanému propouštění, a to z důvodu racionalizačních opatření na pracovišti, poklesu produkce atd. Podstatou tohoto druhu nezaměstnanosti je doba trvání determinovaná časem, který potřebujeme při hledání nového pracovního uplatnění, např. získání informací o nabízených pracovních místech, porovnání alternativních možností zaměstnání atd.

Sezónní nezaměstnanost je nezaměstnaností krátkodobou, která je způsobena diskontinuitou produkce v rámci odvětví, u nichž výroba závisí na počasí, např. stavebnictví, povrchová těžba nerostných surovin, zemědělství apod., a dále také v navazujících zpracovatelských odvětvích, např. chemický, textilní, hutnický apod.

Strukturální nezaměstnanost vzniká, pokud nabídka pracovních sil (v členění dle věku, pohlaví, regionů apod.) je vyšší než poptávka v rámci dané struktury, a když osoby, které hledají pracovní uplatnění, nejsou natolik mobilní, aby ji našly na jiných trzích práce (v jiných odvětvích, na jiných pracovních pozicích apod.)

Hospodářský růst očekává přizpůsobení struktury pracovních sil struktuře pracovních míst. Mladší lidé, kteří nejsou tolik vázaní na rodinu a jsou psychicky a tělesně zdatnější jsou mnohem flexibilnější. Strukturální nezaměstnanost ohrožuje zejména vdané ženy, rodiče s více dětmi, starší osoby, osoby s nižší kvalifikací a osoby se zdravotním postižením.

Cyklická (konjunkturální) nezaměstnanost je nezaměstnaností, která je způsobena cyklickými změnami hospodářství (efektivní poptávky, produkce) v makroekonomickém měřítku. Konjunkturální nezaměstnanost vzniká v případě, že makroekonomická poptávka po zboží a službách při stanovených mzdových sazbách a při stanovené produktivitě práce není dostačující na zaměstnanost těch, kteří jsou schopni a ochotni pracovat. Tento druh nezaměstnanosti je typickou makroekonomickou nezaměstnaností.

Regionální diference nezaměstnanosti vypovídá o regionálním rozmístění ohnisek s nejvyšší nezaměstnaností. Rozdílné hodnoty mezi jednotlivými regiony vychází z nerovnoměrného potenciálu rozvoje dílčích území, kumulace neefektivních výrob a jejich útlumu v jistých teritoriích. Velmi nízký stupeň mobility obyvatel tyto odlišnosti v míře nezaměstnanosti mezi lokalitami zvyšuje. Stát těmto regionům poskytuje podporu, aby obyvatelům bylo umožněno se lépe vyrovnat se ztrátou práce a přichystat se na pracovní místo nové. Jedná se o zvýšení vzdělanosti a flexibility pracovníků, a to za účelem lepšího zapůsobení na investory, kteří na trh zavádějí nové moderní technologie a vytvářejí nová pracovní místa, čímž přispívají k sociální stabilitě regionu.¹⁸

3.3.2 Rozdělení podle dobrovolnosti

Nezaměstnanost se podle dobrovolnosti člení na dobrovolnou nezaměstnanost a nedobrovolnou nezaměstnanost

Dobrovolná nezaměstnanost

Dobrovolná nezaměstnanost představuje takovou nezaměstnanost, kdy nezaměstnané osoby hledají práci za vyšší mzdu, než která převládá na trhu práce, a proto také nemohou práci nalézt. Dobrovolnost v tomto kontextu znamená, že se jedinci snaží najít práci za vyšší mzdu, než jaká je na trhu práce nabízena.

Délka trvání dobrovolné nezaměstnanosti závisí na alternativních příležitostech, které nezaměstnané osoby mohou využít. Do alternativních příležitostí patří podpory v nezaměstnanosti. Pokud jsou podpory v nezaměstnanosti poskytovány po krátkou dobu a v nízké výši, tak je vykázána nízká míra nedobrovolné nezaměstnanosti, protože nezaměstnané osoby jsou motivované k rychlejšímu získání nového zaměstnání. Pokud jsou podpory dlouhodobé a představují vyšší finanční částky, tak vzniká i vyšší míra

---

¹⁸ DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Řízení lidských zdrojů*. První vyd. C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-347-9.

nedobrovolné nezaměstnanosti, protože osoby ztrácejí motivaci k hledání nového pracovního místa vzhledem k těmto vyšším podporám.

Mnozí dobrovolně nezaměstnaní lidé jsou hlášeni na úřadu práce, aby mohli dostávat podporu v nezaměstnanosti a úřad práce jim našel dobře placené místo. Někteří nezaměstnaní pracovní nabídky často odmítají na základě různých záminek nebo je přijímají pouze na krátkou dobu a po nějaké době z práce znovu odejdou, což je „běžnou strategií“ v rámci systematického obnovování nároku na podporu v nezaměstnanosti.

Nedobrovolná nezaměstnanost

Nezaměstnané osoby hledají práci, za kterou by obdržely mzdu, která převažuje na trhu práce, ale nemohou ji nalézt. Mnozí z nich jsou dokonce ochotni přijmout i nižší mzdu.

Příčina nedobrovolné nezaměstnanosti spočívá v překážkách, které brání poklesu mezd. Jednu z překážek představují odbory, pokud si jako jeden z hlavních cílů stanoví ustanovení vysokých mezd. Odbory se snaží zabránit snižování mezd často i v případě, že se na trhu práce vyskytuje nezaměstnanost. Odbory velmi často svými požadavky na mzdy mohou vyvolávat nedobrovolnou nezaměstnanost, čímž zaměstnancům uškodí více, než kdyby se mzdy mohly snížit na úroveň tržní rovnováhy. Příčinou nedobrovolné nezaměstnanosti může být i zákonem stanovená minimální mzda. Stát ustanoví určitou výši minimální mzdy a zaměstnavatelé pak nesmí zaměstnancům vyplácet mzdu v nižší hodnotě, než byla stanovena mzda minimální. To může zapříčinit nedobrovolnou nezaměstnanost, zejména pak u mnohých málo kvalifikovaných s nízkými mzdami. Zákonná minimální mzda způsobuje nedobrovolnou nezaměstnanost, protože mnohé nezaměstnané osoby by byly ochotné pracovat i za nižší mzdy, ale firmy je za tyto nižší mzdy nemohou zaměstnat. Uzákoněná minimální mzda nezpůsobuje nezaměstnanost u všech profesí, ale pouze u těch, kde je rovnovážná mzda nižší než zákonem stanovená minimální výše. V případě zvýšení minimální mzdy vláda na sociálních dávkách neuspoří, ale přibude počet nezaměstnaných osob, kterým bude muset vyplácet dávky.

Nedobrovolná nezaměstnanost na jedince negativně dopadá hůře než dobrovolná nezaměstnanost. Dobrovolně nezaměstnaná osoba odmítá pracovní místa, u nichž není spokojen se mzdovým ohodnocením a nadále se snaží nalézt práci s výhodnějšími podmínkami. Zatímco nedobrovolně nezaměstnaná osoba by přijmula práci za mzdu, která převládá na trhu práce, mnohdy i mzdu nižší, ale nedaří se jí jakoukoliv práci najít.

3.3.3 Rozdělení podle doby trvání

Krátkodobá nezaměstnanost nezpůsobuje lidem žádné závažnější problémy. Skutečný problém představuje dlouhodobá nezaměstnanost. **Dlouhodobá nezaměstnanost** může mít vážné sociální důsledky, může způsobit existenční problémy jedince a jeho rodiny, ztrátu kvalifikace a sebeúcty.

Jednou z příčin dlouhodobé nezaměstnanosti mohou být vysoké podpory v nezaměstnanosti, které zapříčiní snížení motivace nezaměstnaných k hledání nové práce a přizpůsobování se požadavkům na trhu práce.

Dlouhodobá nezaměstnanost se může občas samovolně změnit z nedobrovolné v dobrovolnou, protože dlouhodobě nezaměstnaný člověk může měnit svůj způsob života i postoje k zaměstnání. Lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní mohou ztrácet motivaci k hledání práce, protože ztratili naději, že někdy najdou nějaké pracovní uplatnění nebo si již zvykli na pohodlnější a skromnější život, který jim umožňují státní podpory.¹⁹

3.3.4 Přirozená míra nezaměstnanosti

V ekonomice vždy existuje přirozená míra nezaměstnanosti, která je determinovaná strukturálními a dalšími setrvačnými silami ekonomiky a nelze ji potlačit stimulováním agregátní poptávky prostřednictvím nástrojů hospodářské politiky.

Americký ekonom Milton Friedman vytvořil koncept tzv. NAIRU, který spojuje přirozenou míru nezaměstnanosti s určitou úrovní inflace. Milton Friedman přirozenou míru nezaměstnanosti definoval jako úroveň nezaměstnanosti, při které je míra inflace stabilní, to znamená, že neakceleruje, ani nedeceleluje.

Sledováním období, v němž je vykázána stabilní inflace, lze zjistit hodnotu přirozené nezaměstnanosti. Někdy se přirozená míra spojuje se situací, při níž je produkt na své potenciální úrovni. Pokud je produkt na úrovni potenciálního produktu, tak je míra nezaměstnanosti na své přirozené míře.

Faktory, podle nichž je určena přirozená míra nezaměstnanosti jsou následující:

- Hodnota podpor v nezaměstnanosti
- Časové období, na které je podpora v nezaměstnanosti poskytována

---

¹⁹ HOLMAN, Robert. Ekonomie. Páté vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-006-5.

- Organizace trhu práce (např. existence nebo neexistence pracovních úřadů a efektivnost jejich činnosti)
- Vytrvalost a schopnost nezaměstnaných při hledání zaměstnání
- Demografická struktura pracovní síly
- Strukturální parametry ekonomiky²⁰

3.4 Dopady nezaměstnanosti

Řada ekonomů považuje nezaměstnanost vedle inflace za druhý nejzávažnější problém, který s sebou nese mnoho sociálních i ekonomických dopadů. Nezaměstnanost svými negativními důsledky ovlivňuje jen některé rodiny, ale náklady inflace postihují celou populaci. Ekonomické dopady bývají spojovány s nevyrobenou produkcí a náklady na nezaměstnané osoby, které nese veřejný sektor. Sociální dopady mohou vést ke snížení lidského kapitálu osob a ztěžovat jejich zaměstnatelnost. Dlouhodobá nezaměstnanost vykazuje značně negativní dopady a řeší se velmi obtížně.²¹

Ekonomické dopady

Pokud země vykazuje vysokou nezaměstnanost, tak nevyrábí na hranici svých produkčních možností, protože plně nevyužívá své disponibilní zdroje, což způsobuje ztrátu ekonomického produktu. Touto problematikou se zabývá Okunův zákon, který uvádí, že pokud se skutečná míra nezaměstnanosti zvýší o 1 % oproti přirozené míře nezaměstnanosti, tak poklesne reálný produkt o 2 - 3% oproti hodnotě potenciálního produktu.

Nezaměstnanost má vliv na vznik nebo zvyšování schodku státního rozpočtu, a to z mnoha důvodů. Je nutno vyplácet podpory v nezaměstnanosti, další výdaje spojené s financováním chodu úřadů práce a s aktivní politikou zaměstnanosti. Dále dochází ke snížení daňových příjmů státního rozpočtu, protože nezaměstnané osoby neplatí daně z příjmu. Dále je vybírána i nižší hodnota nepřímých daní, protože rodiny s nezaměstnanou (nezaměstnanými osobami) osobou mají nižší disponibilní příjmy, které jim neumožňují takové objemy a hodnoty nákupů, jaké si mohou dovolit zaměstnané rodiny.

²⁰ ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. První vydání. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2007. ISBN 978-80-86730-04-2.

²¹ SPĚVÁČEK, Vojtěch a Václav ŽDÁREK. *Makroekonomická analýza – teorie a praxe*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9474-2.

Ztráta zaměstnání vyvolává pokles životní úrovně, a proto s rostoucí nezaměstnaností může docházet ke zvyšování počtu trestných činů, kterých se nezaměstnané osoby dopouští, za účelem získání finančních prostředků. Rostoucí stupeň kriminality způsobuje zvýšení výdajů ze státního rozpočtu na zabezpečení policejních služeb, soudnictví a vězeňské služby.

Nezaměstnanost představuje pro ekonomiku i jednotlivé osoby a domácnosti spíše negativní důsledek, ale existuje i kladná stránka. Nezaměstnanost přispívá k optimální alokaci ekonomických zdrojů. Lidé si chtějí najít takové zaměstnání, které splňuje jejich mzdové a kvalifikační požadavky a vyhovuje jim i náplň dané pracovní pozice. Jestliže se osobám takové místo nedaří nalézt, nemusí ihned přijmout první pracovní příležitost, ale mohou zůstat nezaměstnanými a hledat si zaměstnání, které lépe vyhovuje jejich požadavkům.

Osoby, které si našly dobrou pracovní pozici, bývají více motivovány k dosahování lepších pracovních výsledků, protože se snaží si tohle místo udržet. Jestliže ekonomika vykazuje relativně vysoký počet nezaměstnaných osob, existuje zde vysoké riziko ztráty zaměstnání. Zaměstnavatel by poměrně lehce mohl nahradit málo výkonného pracovníka. Zaměstnanec je tedy motivován k podávání vyšších výkonů a ke zvyšování produktivity práce, což vede ke zvýšení efektivnosti nejen z pohledu jedné firmy, ale rovněž ekonomiky jako celku.²²

Sociální dopady

Mnohé výzkumné studie popisují souvislost mezi nezaměstnaností a oslabením zdravotního stavu, jejich výsledky se však neshodují. Některé výzkumy přiřazují nezaměstnanosti přímý vliv na zdraví, další studie poukazují na nepřímý vliv negativní změny životního stylu, což bývá spojováno se sníženou fyzickou aktivitou, alkoholismem a kouřením, které potom často způsobují zhoršení zdravotního stavu.

Nezaměstnanost bývá všeobecně spojována s krátkodobým nebo i dlouhodobým stresem, který se mnohdy těžko zvládá a škodí duševnímu i fyzickému zdraví.

---

²² JUREČKA, Václav. *Makroekonomie 2.*, aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-247-4386-8.

V závislosti na růstu nezaměstnanosti byly zjištěny následující důsledky:

- Zvýšení kriminality, zejména mladistvých
- Nárůst drogové závislosti, pokusů o sebevraždu a depresivních stavů
- Zhoršení psychických poruch
- Nárůst počtu léčených osob
- Zvýšený výskyt psychosomatických onemocnění

Ztráta zaměstnání u člověka způsobuje:

- Pokles sebedůvěry a zároveň i důvěry k ostatním lidem, snížení pocitu vlastní hodnoty
- Depresivní stavy, fatalismus a apatie, která je posledním stupněm psychické strasti dlouhodobě nezaměstnaných osob a je spjata s pocitem ztráty vlastní hodnoty a s beznadějí
- Navýšení sociální izolace

Dopady nezaměstnanosti na členy rodiny jsou následující:

- Zvýšený počet konfliktů v rodině, a to v důsledku odchodu rodinného příslušníka z pracovního a společenského života
- Dětem nezaměstnaných osob hrozí zvýšení výskyt vývojových poruch (emoční labilita, antisociální chování), špatný prospěch ve škole, problémy v rodinných vztazích v rodině (ztráta autority vůči nezaměstnané osobě)

Na základě individuálních dispozic může u jednotlivců dlouhodobá ztráta zaměstnání představovat spouštěcí faktor pro různá onemocnění. Nepřímé zdravotní riziko lze zapříčinit nadměrným požíváním nikotinu, alkoholu nebo drog při ztrátě zaměstnání. Mezi nepřímé vlivy řadíme rostoucí finanční nouzi a problémy v partnerství. Dlouhodobě nezaměstnaní lidé trpí častějšími zdravotními problémy, ale uznaných onemocnění bývá zpravidla více, než jich skutečně je.²³

---

²³ BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

Reakce jedinců na oznámení o propuštění ze zaměstnání mohou být následující:

- Psychický šok – prožívají zejména ženy (55,6 %)
- Pasivita a rezignace – objevuje se u přibližně 18 % osob
- Obranný přístup – vykazují zejména muži, kteří ve společnosti pracovali delší dobu
- Některé propuštěné osoby prožívají stav bezmoci, strachu a nejistoty nebo ztrátu naprostého zájmu o další pracovní uplatnění²⁴

3.5 Politika zaměstnanosti

Vlády užívají dva základní typy opatření, které se týkají nezaměstnanosti – pasivní a aktivní politiku zaměstnanosti. Pasivní politika by měla utlumit dopady nezaměstnanosti ve formě podpor v nezaměstnanosti. Aktivní politika zaměstnanosti je soustředěna na tvorbu nových pracovních míst, na růst flexibility pracovní síly a na prevenci vzniku nezaměstnanosti.²⁵

Právním základem politiky zaměstnanosti Evropské unie je čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a články 8–10, 145–150, 156–159 a 162–164 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Mezi hlavní zásady, cíle a činnosti patří podpora vysoké míry zaměstnanosti podporováním rozvoje koordinované strategie, přičemž je brán zřetel především na vytváření kvalifikované, odborně připravené a přizpůsobivé pracovní síly a trhů práce, které dokážou odpovídat na hospodářské změny. Dle horizontální doložky článku 9 SFEU musí být stanovování a realizování politik a účinností Evropské unie zohledňován cíl získání vysoké úrovně zaměstnanosti.

---

²⁴ ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém* [online]. První vydání. Praha: Grada Publishing a. s., 2002 [cit. 2020-12-08]. ISBN 80-247-9006-8.

²⁵ *Nezaměstnanost* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: https://edu.uhk.cz/~jindrvo1/files/maek1/texty/07_Nezamestnanost.pdf

Dle ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie, které se zabývá nezaměstnaností a sociálními věcmi, byla akceptována řada směrnic, nařízení a rozhodnutí, která v členských státech zabezpečí minimální standardy v těchto oblastech:

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: obecná a specifická práva a povinnosti, pracovní vybavení, specifická rizika, jako např. nebezpečné látky, karcinogeny
- Rovné příležitosti pro ženy a muže: rovné zacházení v zaměstnání, těhotenství, mateřská dovolená, rodičovská dovolená
- Ochrana proti diskriminaci podle pohlaví, rasy, vyznání, věku, zdravotního postižení a sexuální orientace
- Pracovní podmínky: práce na částečný úvazek, smlouvy na dobu určitou, pracovní doba, zaměstnávání mladých lidí, informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci
- Útvary podpory: rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 573/2014/EU ze dne 15. května 2014 o posílení spolupráce mezi veřejnými službami zaměstnanosti

Za účelem zlepšení koordinace mezi členskými státy EU jsou využívány i další opatření, a to v rámci tzv. měkkého práva. Tento typ práva obsahuje doporučení Rady, které představují nezávazné právní akty, a další politické iniciativy Komise. Mezi podstatné politické iniciativy mezi je zařazeno Doporučení Rady z dubna 2013 o vytvoření záruky pro mladé, která má zajistit, aby každý mladý člověk do 25 let dostal kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělání, učňovského vzdělání nebo stáže, a do čtyř měsíců od ztráty zaměstnání nebo ukončení formálního vzdělání. Mezi doporučení a politické iniciativy patří:

- Evropská aliance pro učňovskou přípravu,
- Doporučení Rady v rámci kvality stáží,
- Doporučení Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trh práce,
- Evropský sbor solidarity pro mladé lidi zaměřený na pomoc při přírodních katastrofách či sociálních problémech v komunitách.²⁶

---

²⁶ KONLE-SEIDL, Regina a Zahra BOUDALAOUI-BURESI. *Politika zaměstnanosti* [online]. 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/54/politika-zamestnanosti>

3.5.1 Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika na trhu práce představuje aktivní programy, ve kterých jsou zahrnuty všechny sociální výdaje (kromě vzdělání), které mají pro příjemce docílit lepší vyhlídky na získání placeného zaměstnání či jinak zajistit zvýšení jejich výdělečné schopnosti. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou zahrnuty výdaje na veřejné služby zaměstnanosti a správu, odbornou přípravu specializovanou na trh práce, zvláštní programy pro mladé lidi při přechodu ze vzdělávání do zaměstnání, programy na trhu práce k zabezpečení zaměstnávání nezaměstnaných osob a zvláštní programy pro osoby se zdravotním postižením.

Hlavním cílem aktivní politiky na trhu práce je zvýšení pracovních příležitostí a zlepšení přiřazování pracovních nabídek nezaměstnaným osobám. Aktivní politika by měla přispívat k růstu zaměstnanosti a HDP a snižování nezaměstnanosti a s ní spojené závislosti na sociálních dávkách. Jsou zde zařazeny nabídky na institucionální vzdělávání a odbornou přípravu na pracovišti, a to prostřednictvím nepřímých pobídek k nástupu do zaměstnání až po vytváření chráněných a podporovaných pracovních míst nebo přímé vytváření pracovních míst a pobídek za účelem zahájení podnikatelské činnosti. Opatřeními v oblasti rekvalifikace a rozšiřováním dovedností lze v rámci aktivní politiky zaměřovat osoby do oblastí, ve kterých se vyskytuje nedostatek kvalifikovaných pracovníků, což napomáhá ke zvládnutí strukturálních změn.

Opatření aktivní politiky zaměstnanosti

Poradenství a pomoc při hledání zaměstnání představují opatření, která jsou většinou prospěšná u krátkodobě nezaměstnaných osob. Důležitá mohou být i pro dlouhodobě nezaměstnané, pokud jsou součástí individualizovaného nebo upraveného přístupu k podpoře nezaměstnaných osob. Individualizace podpory představuje poradenství s různými druhy podpory, včetně odborné přípravy, pomoci při hledání zaměstnání, motivační kurzy a sociální podpory.

Dotace pro zaměstnavatele bývají nákladné a jsou zpravidla orientovány na ty nejvíce znevýhodněné skupiny na trhu práce, u kterých se ostatní opatření jeví jako neúčinná. Tato opatření mohou sloužit ke kladnému ovlivňování postojů zaměstnavatelů vůči dlouhodobě nezaměstnaným osobám. Zaměstnavatelé si díky tomu mohou „otestovat“ budoucí zaměstnance, a to s nižšími náklady, než jsou úplné mzdové náklady.

Programy přímé zaměstnanosti nebo vytváření pracovních míst jsou soustředěny na střednědobě a dlouhodobě nezaměstnané osoby, a to za účelem zamezení nevhodným dopadům na zaměstnanost u krátkodobě nezaměstnaných osob.

Odborná příprava vykazuje obvykle největší kladné dlouhodobé účinky, ale je nákladná. Studie ukázaly, že obecné programy jsou prospěšné pro lepší soulad žádoucích a nabízených dovedností, a to hlavně po prvním vstupu na trh práce, kdežto certifikované programy odborného vzdělání jsou velmi účinné při přechodu ze vzdělávání do zaměstnání.

V rámci opětovného začleňování nezaměstnaných osob na trh práce jsou velmi důležité veřejné služby zaměstnanosti, protože mají nejlepší předpoklady pro oslovení různých skupin nezaměstnaných osob. Pro úspěšné fungování služby zaměstnanosti je nutno zajistit dostatečný počet pracovníků, kteří jsou patřičně proškoleni s ohledem na hlediska, která zvyšují kvalitu služby, jako je diskriminace, důstojná pracovní místa a řešení citlivých případů a integrované služby, které účinně spoluprací s dalšími veřejnými službami, a to zejména s těmi, které souvisí se vzděláním, zdravím, bydlením a jinými sociálními službami. Dále je také nutno řádně nastavit systém hodnocení a kontroly.²⁷

---

²⁷ *Aktivní politiky na trhu práce* [online]. 2017. [cit. 2020-11-21]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_active-labour-market-policies_cs.pdf

3.5.2 Pasivní politika zaměstnanosti

Pasivní politika zaměstnanosti je součástí státní politiky zaměstnanosti. Pasivní politika zaměstnanosti obsahuje v zásadě vyplácení podpor v nezaměstnanosti, stanovuje podmínky a výši podpory v nezaměstnanosti. Charakteristiky, které souvisí s úrovní podpor v nezaměstnanosti v EU, délka jejich vyplácení a jejich výše značně odlišná, a v závislosti na takových činitelích jako je délka pojištění, délka předcházejícího zaměstnání, věk, účast v rekvalifikačních programech, rodinná situace apod.²⁸

V každé zemi jsou systémy pro přiznávání podpor v nezaměstnanosti různé a mají svoje vlastní pravidla pro poskytování dávek v nezaměstnanosti. Jednotlivé země mají odlišné požadavky na minimální požadovanou odpracovanou dobu pro vznik nároku na dávky v nezaměstnanosti, sazby užívané v rámci výpočtu dávky a dobu vyplácení dávek.

Nezaměstnaným osobám by podpory v nezaměstnanosti měly pomoci překonat úbytek finančních prostředků způsobený ztrátou zaměstnání, a to po nezbytně nutnou dobu, než znovu naleznou pracovní uplatnění. Podpory v nezaměstnanosti mají však i demotivační funkci. Pokud jsou podpory vysoké anebo je mohou nezaměstnané osoby pobírat po delší dobu, tak mohou ztrácet motivaci k hledání nového pracovního místa. Nezaměstnaní mohou ztrácet potřebu hledání pracovního uplatnění, protože vysoké podpory jim mohou zajistit dostačující životní podmínky a bez jakékoliv námahy. Pokud by byly podpory nižší, avšak nezaměstnaní lidé by je mohli pobírat po delší období, tak se někteří z nich raději uskromní, aby nemuseli nastoupit do nového zaměstnání.

System pobírání dávek v Německu

V Německu má nárok pobírat dávku v nezaměstnanosti zaměstnanec, stážista či osoba povinně pojištěná dle zákona o podpoře v nezaměstnanosti, která se stane nezaměstnanou a splnila kvalifikační období. Pro splnění podmínky kvalifikačního období pro podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti je nutno platit příspěvky na sociální pojištění nejméně po dobu dvanácti měsíců během uplynulých dvou let, než se osoba stala nezaměstnanou. Sazba příspěvku na pojištění činí 2,5 % z dosaženého příjmu. Pro přiznání podpory v nezaměstnanosti musí být splněny také další podmínky. Nezaměstnaná osoba se musí zaregistrovat a úřadu práce a požádat o dávku v nezaměstnanosti, musí být

---

²⁸ DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Řízení lidských zdrojů*. První vydání Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-347-9.

nezaměstnaná nebo pracovat méně než 15 hodin za týden a musí být způsobilá k práci a připravena přijmout jakékoli alespoň přiměřené zaměstnání.

Nezaměstnané osoby bez dětí obdrží dávku v nezaměstnanosti ve výši 60 % a nezaměstnané osoby s dětmi ve výši 67 % z čisté mzdy, kterou průměrně denně pobíraly během 12 měsíců před nezaměstnaností. V roce 2020 byla maximální hrubá mzda v západním Německu ve výši 6 900 EUR měsíčně a ve východním Německu byla maximální hrubá mzda ve výši 6 450 EUR.

Úřady práce vyplácejí dávky v nezaměstnanosti nejvýše po dobu 12 měsíců a u starších lidí až po dobu 24 měsíců. Doba vyplácení dávek se odvíjí od doby, po kterou osoby hradily příspěvky a také od jejich věku.

Úřad práce může nezaměstnaným osobám dávky v nezaměstnanosti odebrat až na 12 týdnů. Mezi důvody pro odebrání dávek v nezaměstnanosti patří např.:

- Nezaměstnaná osoba ukončila pracovní poměr sama a bez udání důvodu
- Zaměstnavatel svého zaměstnance propustí z důvodu jeho chování
- Nezaměstnaný odmítne práci, kterou mu úřad práce nabídl

System pobírání dávek v Řecku

V Řecku se systém podpory v nezaměstnanosti skládá z dávek v nezaměstnanosti a speciálních sezónních příspěvků. Dávku v nezaměstnanosti poskytuje úřad práce nezaměstnaným osobám s pojištěním proti nezaměstnanosti, které zaměstnavatel propustil nebo jim vypršela pracovní smlouva, zaregistrovaly se u úřadu práce a jsou schopni a ochotni pracovat.

Speciální sezónní příspěvek je určen pro zaměstnance s profesní činností, kterou není možno provozovat po celý rok a má tedy sezónní charakter. Úřad práce těmto zaměstnancům vyplácí speciální sezónní podporu v době, ve které nelze vykonávat jejich profesi. Každý zaměstnanec se sezónní profesí, který žádá o sezónní příspěvek, musí být pojištěn v Jednotném fondu sociálního zabezpečení a musí provozovat služby na území Řecka. Nárok na tuto sezónní pomoc mají hlavně zaměstnanci v cestovním ruchu, stavebnictví a potravinářství. Tato podpora v nezaměstnanosti je vyplácena jako jednorázový roční příspěvek. Hodnota příspěvku se odvíjí od sociální a profesní třídy jedince.

V Řecku je pro pobírání dávek v nezaměstnanosti nutno splnit i další podmínky. Pro nárok na dávku v nezaměstnanosti je nutno odpracovat minimálně 125 dnů během uplynulých 14 dnů před ukončením pracovního poměru nebo minimálně 200 dnů během uplynulých 2 let před ukončením pracovního poměru. Doba vyplácení dávek závisí na počtu odpracovaných dnů. Nezaměstnané osoby se musí registrovat na místním úřadu práce a vyplnit žádost o dávky do 60 ode dne, kdy staly nezaměstnanými. Nezaměstnaná osoba o dávky přichází, pokud odmítne nabídky nezaměstnání nebo odborné přípravy třikrát.

Nezaměstnaným osobám ve věku od 49 let náleží dávky v nezaměstnanosti až po dobu 12 měsíců, jestliže odpracovaly alespoň 210 dnů během uplynulých 14 měsíců před ukončením pracovního poměru. Základní měsíční dávka je stanovena ve výši 360 EUR a za každého člena rodiny navyšuje o 10 %.

V Řecku mohou dlouhodobě nezaměstnané osoby pobírat dlouhodobý příspěvek v nezaměstnanosti. Nárok na dlouhodobý příspěvek v nezaměstnanosti mohou získat nezaměstnané osoby ve věku od 20 do 66 let, které již vyčerpaly 12ti měsíční pravidelné podpory v nezaměstnanosti a podaly žádost dva měsíce před vypršením této 12ti měsíční pravidelné podpory. Roční rodinný příjem nesmí být vyšší než 10 000 EUR, tento příjem je navyšován o 586,08 EUR na každé nezletilé dítě. Tento příspěvek činí 200 EUR a je poskytován nezaměstnaným osobám nejdéle po dobu 12 měsíců.²⁹

V Evropské unii v roce 2009 byly výdaje na dávky sociální ochrany ve výši 210 176 480 000 EUR. Nejvyšší výdaje na dávky sociální ochrany činily 211 879 480 000 v roce 2010. V roce 2011 a 2012 výdaje poklesly, v roce 2013 se zvýšily na 208 799 950 000 EUR a v následujících letech klesaly. V roce 2018 tyto dávky činily 175 568 920 000 EUR, což byla nejnižší hodnota v letech 2009 až 2018.

---

²⁹ *Unemployment and benefits* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://europa.eu/youreurope/citizens/work/unemployment-and-benefits/unemployment/>

4 Analýza nezaměstnanosti mladých v EU-28

V rámci této kapitoly jsou jednotlivé členské státy EU-28 rozděleny do tří kategorií v závislosti na výši míry nezaměstnanosti. Kategorie I – země s nízkou mírou nezaměstnanosti, kategorie II – země se střední mírou nezaměstnanosti a kategorie III – země s vysokou mírou nezaměstnanosti. Jednotlivé kategorie vykazují odlišné hodnoty v procentuálním vyjádření.

Vývoj celkové míry nezaměstnanosti a míry nezaměstnanosti mladých osob byl porovnán od roku 2010 do roku 2019.

Eurostat dosud zveřejnil vývoj míry nezaměstnanosti mladých lidí do roku 2019. Pro srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti mladých osob byly tedy čerpány hodnoty z roku 2019.

4.1 Míra nezaměstnanosti mladých v EU-28

V České republice byla v roce 2019 dosažena nejnižší míra nezaměstnanosti osob i nejnižší míra nezaměstnanosti mladých osob. V tomto byla zjištěna nejvyšší míra nezaměstnanosti osob i mladých osob v Řecku.

Problémy s mírou nezaměstnanosti mladých mají zejména v Řecku, Španělsku, Itálii, Chorvatsku. Problémy s mírou nezaměstnanosti mladých nemají v České republice, Německu, Nizozemsku a dalších zemích.

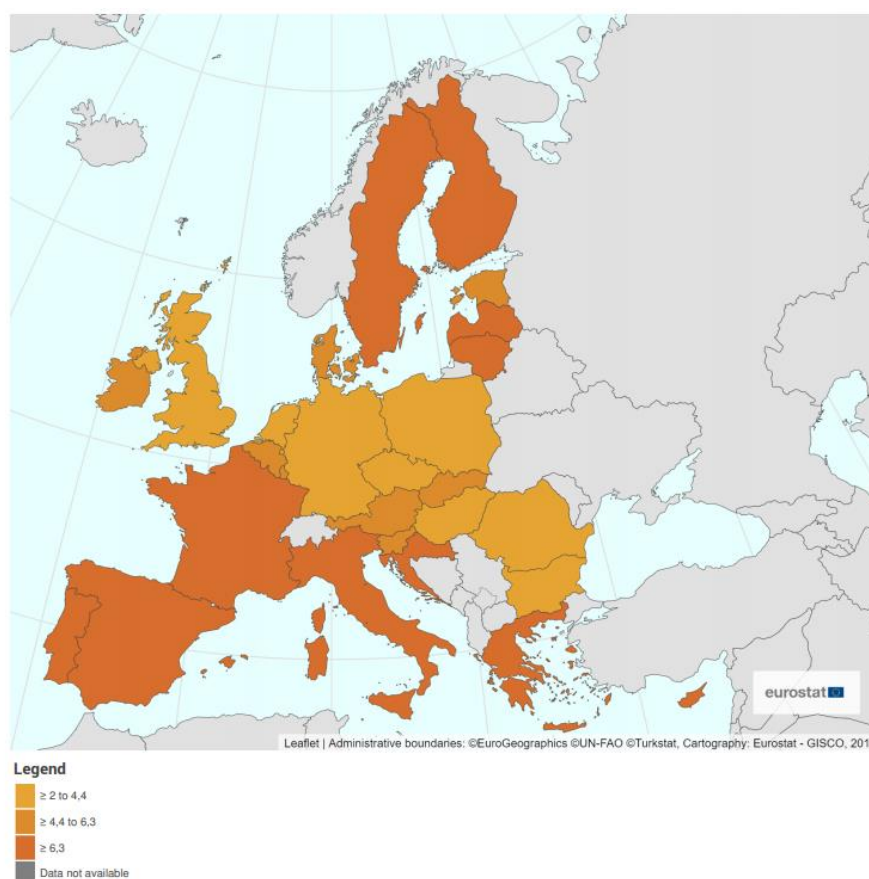
Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých mužů byla v roce 2019 zjištěna v České republice a naopak nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých mužů byla dosažena v Řecku. V Německu byla zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti mladých žen a naopak nejvyšší míry nezaměstnanosti dosáhlo opět Řecko.

Německo dosáhlo nejnižší míry nezaměstnanosti mladých s dosaženým vzděláním na úrovni 0 – 2 a nejvyšší míra byla vykázána na Slovensku. Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 a 4 byla nejnižší v Německu a naopak nejvyšší míra byla zjištěna v Řecku.

4.1.1 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti

Výše míry nezaměstnanosti osob v jednotlivých členských státech EU-28 je určující pro zařazení států do následujících kategorií. V kategorii I jsou zařazeny členské státy, které mají míru nezaměstnanosti ve výši 2 % až 4,4 %. Do kategorie II spadají země s 4,4% až 6,3% mírou nezaměstnanosti osob. Země s mírou nezaměstnanosti, která je vyšší než 6,3 %, patří do kategorie III.

Obr. 1: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti osob v roce 2019 (%)

Zdroj: Eurostat

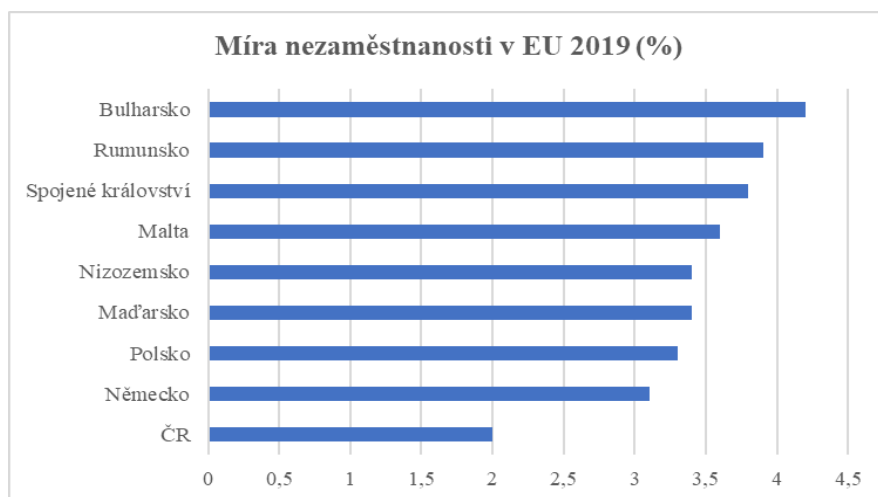
Na obr.1 jsou vyobrazeny členské státy EU-28 s rozdělením do tří barevně odlišených kategorií, a to v závislosti na výši míry nezaměstnanosti. Na oficiálních internetových stránkách Eurostatu lze tohoto obrázku u jednotlivých členských států zjistit i přesnou výši míry nezaměstnanosti. V rámci každé podkapitoly slouží mapa k rozdělení členských států do skupin podle výše míry nezaměstnanosti v procentuálním vyjádření v roce 2019.

Kategorie I (2% až 4,4% míra nezaměstnanosti osob)

Mezi země s nízkou mírou nezaměstnanosti osob řadíme:

- Českou republiku (2 %)
- Německo (3,1 %)
- Polsko (3,3 %)
- Maďarsko (3,4 %)
- Nizozemsko (3,4 %)
- Maltu (3,6 %)
- Spojené království (3,8 %)
- Rumunsko (3,9 %)
- Bulharsko (4,2 %)

Graf 4: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 4 lze pozorovat členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly nízké míry nezaměstnanosti osob a jsou tedy zařazeny do kategorie I. *Nejnižší míry nezaměstnanosti dosáhly Česká republika, Německo a Polsko.* Míra nezaměstnanosti osob v Německu byla o 1,1 % vyšší než v České republice. Nizozemsko a Maďarsko dosáhly shodné výše míry nezaměstnanosti. Nejnižší rozdíl ve výši míry nezaměstnanosti mezi státy činil 0,1 %, tento byl mezi mírou nezaměstnanosti v Polsku a Maďarsku a také mezi Spojeným královstvím

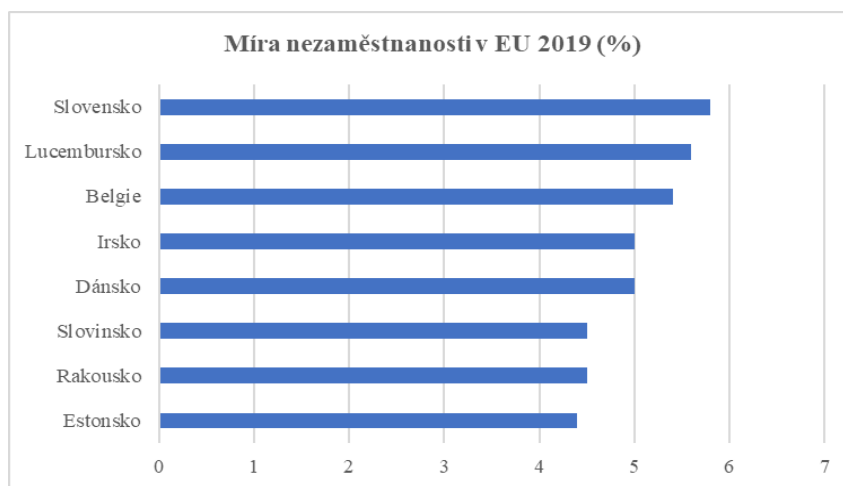
a Rumunskem. Nejvyšší rozdíl mezi hodnotami míry nezaměstnanosti byl zaznamenán v České republice a Bulharsku, a to ve výši 2,2 %.

Kategorie II (4,4% až 6,3% míra nezaměstnanosti osob)

Středně vysokou míru nezaměstnanosti osob vykázaly státy:

- Estonsko (4,4 %)
- Rakousko (4,5 %)
- Slovinsko (4,5 %)
- Dánsko (5 %)
- Irsko (5 %)
- Belgie (5,4 %)
- Lucembursko (5,6 %)
- Slovensko (5,8 %)

Graf 5: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 5 vidíme členské státy EU-28, u nichž byla v roce 2019 zaznamenána střední výše míry nezaměstnanosti osob a patří tedy do kategorie II. V rámci této kategorie dosáhly nejnižší míry nezaměstnanosti Estonsko, Rakousko a Slovinsko. Ve Slovinsku a Rakousko byla zjištěna míry nezaměstnanosti ve stejné hodnotě. Stejnou výši míry nezaměstnanosti dosáhly i Irsko a Dánsko. V Estonsku a Rakouska se míra

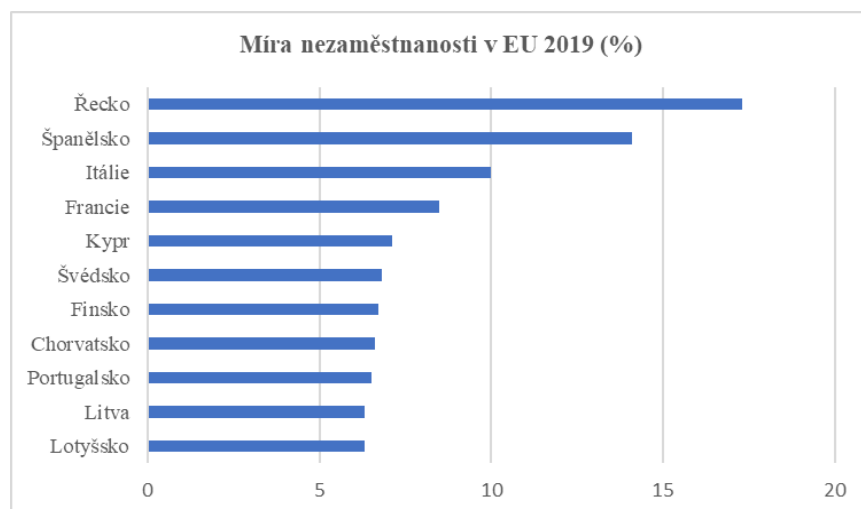
nezaměstnanosti lišila pouze o 0,1 %. Mezi mírou nezaměstnanosti v Estonsku a na Slovensku byl zjištěn rozdíl ve výši 1,4 %. Nejvyšší míru nezaměstnanosti byla zjištěna na Slovensku.

Kategorie III (od 6,3% míry nezaměstnanosti osob)

Vysoká míra nezaměstnanosti osob byla zjištěna v následujících státech:

- Lotyšsko (6,3 %)
- Litva (6,3 %)
- Portugalsko (6,5 %)
- Chorvatsko (6,6 %)
- Finsko (6,7 %)
- Švédsko (6,8 %)
- Kypr (7,1 %)
- Francie (8,5 %)
- Itálie (10 %)
- Španělsko (14,1 %)
- Řecko (17,3 %)

Graf 6: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

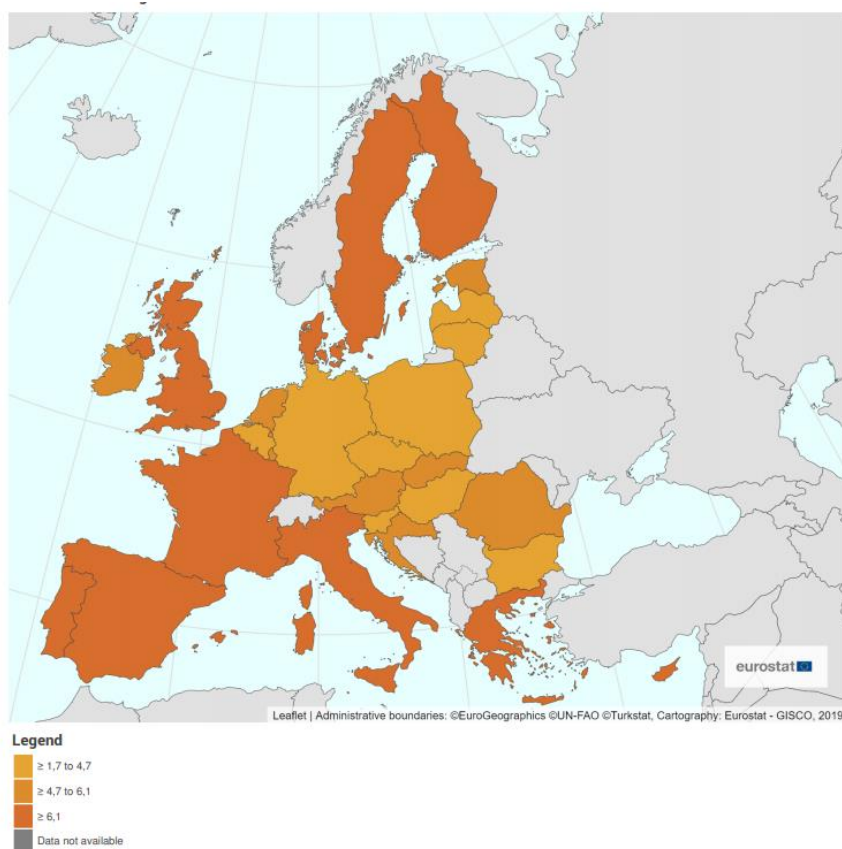
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 6 lze pozorovat členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly vysoké míry nezaměstnanosti a jsou zařazeny do kategorie III, která obsahuje země s mírou nezaměstnanosti vyšší než 6,3 %. *Nejvyšší výše míry nezaměstnanosti v roce 2019 dosáhly Řecko, Španělsko a Itálie.* V Lotyšsku a Litvě byla zaznamenána stejná úroveň míry nezaměstnanosti. Nejnižší disproporce míry nezaměstnanosti ve výši 0,1 % byly dosažena mezi Portugalskem a Chorvatskem a také mezi Finskem a Dánskem. Nejvyšší disproporce míry nezaměstnanosti v hodnotě 9 % byla zjištěna mezi Lotyšskem a Řeckem.

4.1.2 Srovnání zemí EU-28 dle současné míry nezaměstnanosti mladých

Výše míry nezaměstnanosti mladých osob v roce 2019 rozděluje státy do tří kategorií. Do kategorie I patří země s mírou nezaměstnanosti mladých osob v rozmezí od 5,6 % do 11,1 %. Země se střední mírou nezaměstnanosti mladých osob, tedy od 11,1 % do 16,6 % jsou zařazeny do kategorie II. Do kategorie III spadají země s mírou nezaměstnanosti mladých osob vyšší než 16,6 %.

Obr. 2: Mapa členských států EU-28 podle výše míry nezaměstnanosti mladých osob v roce 2019 (%)

Zdroj: Eurostat

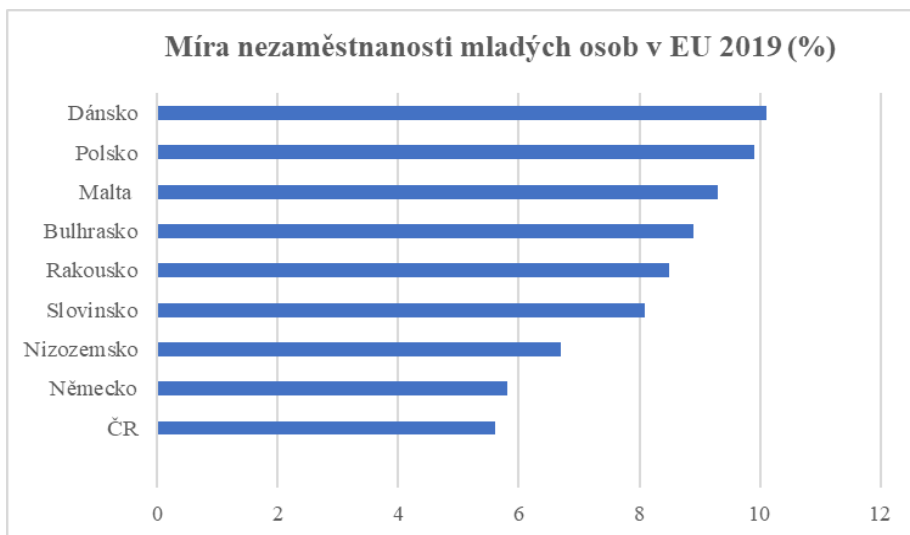
Na obr. 2 vidíme všechny členské státy EU-28 včetně rozdělení tří skupin, které jsou barevně odlišeny. Začlenění do kategorií se odvíjí od výše míry nezaměstnanosti mladých osob vyjádřené v procentech v roce 2019.

Kategorie I (5,6% až 11,1% míra nezaměstnanosti mladých osob)

Mezi státy s nízkou mírou nezaměstnanosti mladých osob patří:

- Česká republika (5,6 %)
- Německo (5,8 %)
- Nizozemsko (6,7 %)
- Slovinsko (8,1 %)
- Rakousko (8,5 %)
- Bulharsko (8,9 %)
- Malta (9,3 %)
- Polsko (9,9 %)
- Dánsko (10,1 %)

Graf 7: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 7 znázorňuje členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly nízké výše míry nezaměstnanosti mladých osob, a proto spadají do kategorie I. *Nejnižší výše míry*

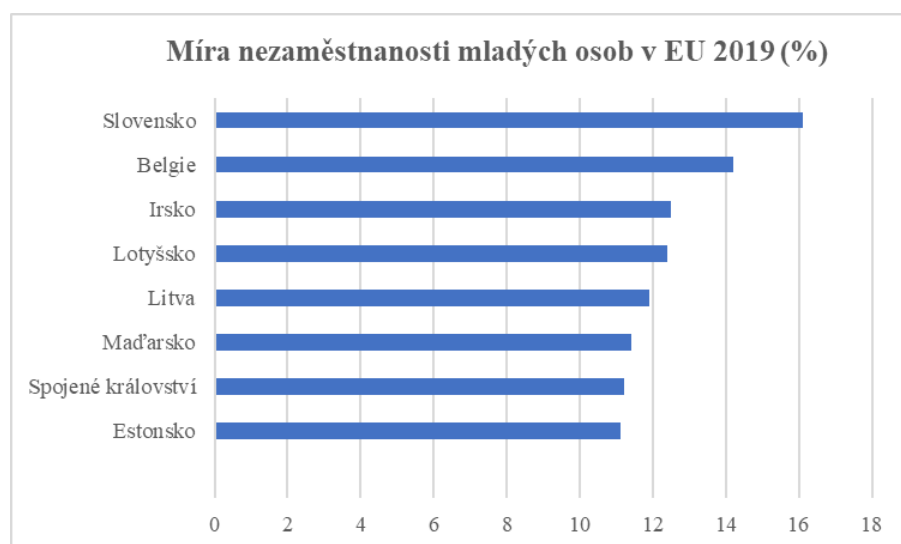
nezaměstnanosti byla naměřena v České republice a nejvyšší v Dánsku, rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti v těchto státech činil 4,5 %. Dále byly nejnižší hodnoty zjištěny v Německu a Nizozemsku. Míra nezaměstnanosti v České republice byla pouze o 0,2 % nižší než v Německu a dále také míra nezaměstnanosti v Polsku byla nižší o 0,2 % než v Dánsku.

Kategorie II (11,1% až 16,6% míra nezaměstnanosti mladých osob)

Do kategorie střední míry nezaměstnanosti mladých osob spadá:

- Estonsko (11,1 %)
- Spojené království (11,2 %)
- Maďarsko (11,4 %)
- Litva (11,9 %)
- Lotyšsko (12,4 %)
- Irsko (12,5)
- Belgie (14,2 %)
- Slovensko (16,1 %)

Graf 8: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

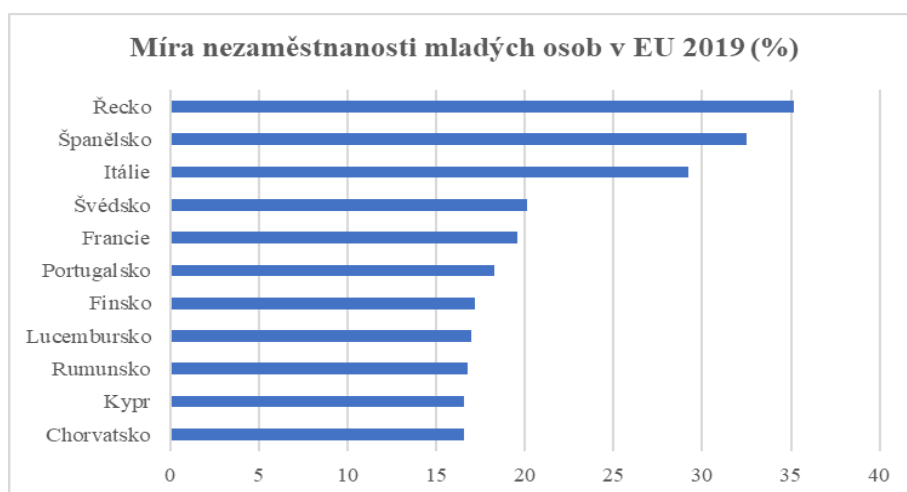
Na grafu 8 jsou vyobrazeny členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly střední výše míry nezaměstnanosti mladých osob a byly tímto začleněny do kategorie II. V rámci této kategorie dosáhlo nejnižší hodnoty Estonsko. Na Slovensku byla zjištěna nejvyšší hodnota míry nezaměstnanosti mladých osob v rámci této kategorie. Rozdíl mezi výší míry nezaměstnanosti v Estonsku a na Slovensku činil 5 %. Míra nezaměstnanosti v Spojeném království byla pouze o 0,1 % vyšší než v Estonsku, rozdíl v této výši nastal i mezi mírou nezaměstnanosti v Irsku a Lotyšsku.

Kategorie III (od 16,6% míry nezaměstnanosti mladých osob)

Vysoká míra nezaměstnanosti mladých osob byla vykázána v těchto státech:

- Chorvatsko (16,6 %)
- Kypr (16,6 %)
- Rumunsko (16,8 %)
- Lucembursko (17 %)
- Finsko (17,2 %)
- Portugalsko (18,3 %)
- Francie (19,6 %)
- Švédsko (20,1 %)
- Itálie (29,2 %)
- Španělsko (32,5 %)
- Řecko (35,2 %)

Graf 9: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 9 znázorňuje výši míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28, které v roce 2019 dosáhly hodnoty vyšší než 16,6 %. Nejnižší naměřená hodnota byla 16,6 % v Chorvatsku a nejvyšší hodnota 35,2 % byla zjištěna ve Řecku. Rozdíl mezi výší míry nezaměstnanosti mezi těmito státy činil 18,6 %. Stejně hodnoty míry nezaměstnanosti dosáhly Kypr a Chorvatsko. Nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti mezi dvěma státy činila 0,2 %, v Rumunsko a Lucembursku, Lucembursku a Finsku. *Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v Řecku, Španělsku a Itálii.*

4.1.3 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých a celkové míry nezaměstnanosti

Problémy s celkovou mírou nezaměstnanosti osob má Řecko, Španělsko, Itálie, Francie, Kypr, Švédsko, Finsko, Portugalsko, Chorvatsko, Litva a Lotyšsko. Vysokou výši míry nezaměstnanosti mladých vykazuje Řecko, Španělsko, Itálie, Švédsko, Francie, Portugalsko, Finsko, Lucembursko, Rumunsko, Kypr, Chorvatsko.

Litva a Lotyšsko dosahují vysoké celkové míry nezaměstnanosti, avšak míra nezaměstnanosti mladých osob v těchto státech je na střední úrovni. Míra nezaměstnanosti mladých v Lucembursku a Rumunsku je na vysoké úrovni, ale v rámci celkové míry

nezaměstnanosti je Rumunsku nízká míra nezaměstnanosti a v Lucembursku je střední míra nezaměstnanosti.

Problémy s celkovou mírou nezaměstnanosti naopak nemá Česká republika, Německo, Polsko, Maďarsko, Nizozemsko, Malta, Spojené království, Rumunsko a Bulharsko. Nízké míry nezaměstnanosti mladých dosahuje Česká republika, Německo, Nizozemsko, Slovinsko, Rakousko, Bulharsko, Malta, Polsko, Dánsko.

Maďarsko a Spojené království vykazují středně vysokou míru nezaměstnanosti mladých osob. V Rumunsku je celková míra nezaměstnanosti na nízké úrovni, avšak míra nezaměstnanosti mladých osob je zde vysoká. Celková míra nezaměstnanosti osob ve Slovinsku, Rakousku a Dánsku je středně vysoká.

4.1.4 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti

Země byly srovnány dle vývoje míry nezaměstnanosti osob v letech 2010 až 2019, a to v členění do tří kategorií v závislosti na výši míry nezaměstnanosti.

V kategorii I jsou zařazeny členské státy, které mají míru nezaměstnanosti od 2 % do 4,4 %. Do kategorie II spadají země s 4,4% až 6,3% mírou nezaměstnanosti osob. Do kategorie III patří země, které dosáhly míry nezaměstnanosti vyšší než 6,3 %.

Kategorie I (2% až 4,4% míra nezaměstnanosti osob)

V České republice byla nejvyšší míra nezaměstnanosti 7,3 % v roce 2010, naopak nejnižší míra nezaměstnanosti byla naměřena ve výši 2 % v roce 2019. Míra nezaměstnanosti se mezi léty 2010 až 2011 snížila z 7,3 % na 6,7 %, tj. pokles o 0,6 %. Mezi léty 2012 až 2013 došlo ke stagnaci, kdy míra nezaměstnanosti činila po tyto léta 7 %. Míra nezaměstnanosti začala po roce 2013 klesat, až v roce 2019 čítala hodnotu 2 %. Během sledovaného období míra nezaměstnanosti klesla o 5,3 %.

V Německu po celé sledované období míra nezaměstnanosti pouze klesala, přičemž pokles byl zaznamenán ve výši 3,9 %. V roce 2010 byla zaznamenána nejvyšší míra nezaměstnanosti, a to ve výši 7 % a v roce 2019 nejnižší míra v hodnotě 3,1 %.

V Polsku míra nezaměstnanosti v letech 2010 až 2011 stagnovala a byla ve výši 9,7 %, dále se zvyšovala až v roce 2013 činila 10,3 %, což byla v Polsku nejvyšší hodnota ve sledovaném období a poté klesala až do roku 2019, ve kterém dosáhla 3,3 %. Mezi léty 2010 až 2019 došlo k poklesu míry nezaměstnanosti o 6,6 %.

V Maďarsku byla v roce 2010 zaznamenána nejvyšší míra nezaměstnanosti 11,2 %, mezi léty 2011 až 2012 míra nezaměstnanosti stagnovala a nadále klesala až do roku 2019, v němž činila 3,4 %, což byla i nejnižší hodnota v rámci sledovaného období. Během sledovaného časového úseku došlo ke snížení míry nezaměstnanosti o 3,4 %.

V Nizozemsku v letech 2010 až 2011 byla vykázána stagnace, kdy míra nezaměstnanosti činila 5 % a rostla až do roku 2014, v němž činila 7,4 %, což představuje nejvyšší míru nezaměstnanosti v rámci sledovaného období a nadále míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2019 činila 3,4 %, což byla naopak hodnota nejnižší. V letech 2010 až 2011 došlo ke snížení o 1,6 %.

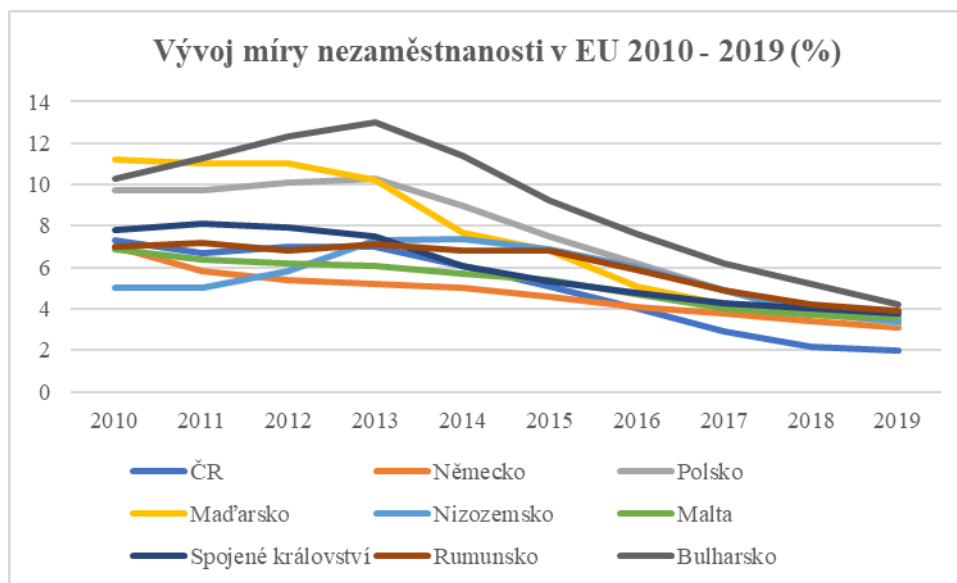
Na Maltě byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v roce 2019 ve výši 6,9 %, nejnižší míra byla zaznamenána ve 3,6 % v roce 2019, což představuje rozdíl ve výši 3,3 %. V rámci celého sledovaného období míra nezaměstnanosti klesala.

Ve Spojeném království byla v roce 2010 míra nezaměstnanosti ve výši 7,8 % a v následujícím roce vzrostla na 8,1 % a dále pouze klesala, až v roce 2019 klesla na hodnotu 3,8 %. V letech 2010 až 2019 došlo k poklesu míry nezaměstnanosti o 3,3 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti činila 8,1 % v roce 2011 a naopak nejnižší hodnota byla vykázána ve výši 3,8 % v roce 2019.

V Rumunsku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti ve výši 7 % a v roce 2011 vzrostla na 7,2 %, v roce 2012 ale klesla na 6,8 % a v roce 2013 opět vzrostla a čítala poté hodnotu 7,1 %. Míra nezaměstnanosti v roce 2014 a 2015 stagnovala a dosáhla 6,8 %. Nejvyšší míry nezaměstnanosti bylo dosaženo v roce 2011 ve výši 7,2 % a nejnižší míra činila 3,9 % v roce 2019. Od počátku období nastal pokles míry nezaměstnanosti ve výši 3,1 %.

V Bulharsku míra nezaměstnanosti rostla do roku 2013, v němž činila 13 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti) a následně do roku 2019 klesla na 4,2 % (nejnižší míra nezaměstnanosti). V rámci sledovaného období došlo ke snížení míry nezaměstnanosti osob o 6,1 %.

Graf 10: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Podrobný vývoj výše míry nezaměstnanosti ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 lze sledovat na grafu 10.

Kategorie II (4,4% až 6,3% míra nezaměstnanosti osob)

V Estonsku byla naměřena nejvyšší míra nezaměstnanosti v roce 2010 ve výši 16,7 % a během sledovaného období došlo ke snížení o 12,3 %, což byl nejvyšší zaznamenaný pokles v rámci této kategorie. Míra nezaměstnanosti zde po celé sledované období klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti činila 4,4 % v roce 2019.

V Rakousku počátkem období činila míra nezaměstnanosti 4,8 % a koncem období 4,5 %, z toho vyplývá tedy pokles pouze o 0,3 %. V roce 2016 byla zjištěna míra nezaměstnanosti ve výši 6 %, což byla nejvyšší dosažená míra nezaměstnanosti v této zemi. V roce 2019 byla dosažena nejnižší míra nezaměstnanosti ve výši 4,5 %.

Ve Slovinsku byla v roce 2010 zjištěna míra nezaměstnanosti ve výši 7,3 %, dále rostla až do roku 2013, kdy činila 10,1 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti) a dále klesala, až v roce 2019 dosáhla hodnoty 4,5 %. (nejnižší míra nezaměstnanosti). Během sledovaného období došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 2,8 %.

V Dánsku se výše míry nezaměstnanosti mezi léty 2010 až 2011 zvýšila na 7,8 %, což představovalo zvýšení o 0,1 % a nadále hodnoty klesaly, až v závěru období míra nezaměstnanosti klesla na 5 %. Mezi léty 2010 až 2019 došlo ke snížení míry nezaměstnanosti o 2,6 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla naměřena v hodnotě 7,8 % v roce 2011 a nejnižší míra byla vykázána v roce 2019, a to ve výši 5 %

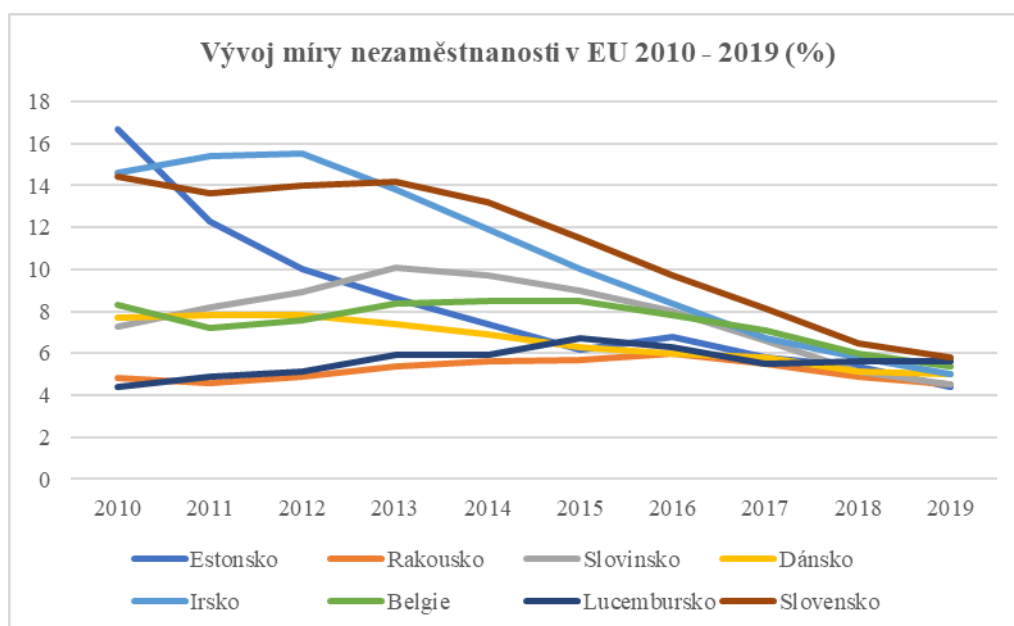
V Irsku byla zjištěna počátkem sledovaného období míra nezaměstnanosti ve výši 14,6 %, do roku 2011 vzrostla na 15,5 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti) a nadále klesala, až v roce 2010 dosáhla 5 %. (nejnižší míra nezaměstnanosti). Během sledovaného období se míra nezaměstnanosti snížila o 9,6 %.

V Belgii počátkem období činila míra nezaměstnanosti 8,3 %. V roce 2014 a 2015 míra nezaměstnanosti stagnovala o hodnotě 8,5 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce 2010 a naopak nejnižší hodnota byla dosažena v roce 2019. Výše míry nezaměstnanosti se za sledované období snížila o 2,9 %.

V roce 2010 činila míra nezaměstnanosti v Lucembursku 4,4 % a do roku 2015 vzrostla na 6,7 %, dále se postupně snižovala, až v roce 2019 klesla na 5,6 %. V roce 2010 byla míra nezaměstnanosti nejnižší. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v roce 2015. V rámci této kategorie se jedná o jedinou zemi, ve které se po sledovaný časový úsek výše míry nezaměstnanosti zvýšila, a to o 1,2 %.

Na Slovensku byla v roce 2010 míra nezaměstnanosti ve výši 14,4 %, v následujícím roce klesla o 0,8 %, mezi léty 2012 a 2013 došlo k mírnému zvýšení a v následujících letech míra nezaměstnanosti již pouze klesala. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zjištěna ve výši 14,4 % v roce 2010 a nejnižší míra byla vykázána ve výši 5,8 % v roce 2019, z toho vyplývá pokles o 8,6 %.

Graf 11: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Podrobný vývoj výše míry nezaměstnanosti ve členských státech EU-28 v letech 2010 – 2019, viz. graf 11.

Kategorie III (od 6,3% míry nezaměstnanosti osob)

V Lotyšsku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti ve výši 19,5 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti) a nadále se snižovala až do roku 2019, ve kterém činila 6,3 % (nejnižší míra nezaměstnanosti). Během sledovaného časového úseku došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 13,2 %.

V Litvě byla v roce 2010 vykázána nejvyšší míra nezaměstnanosti ve výši 17,8 % a snižovala se až do roku 2018, ve kterém činila 6,2 %, což byla nejnižší míra nezaměstnanosti v rámci sledovaného období. Litva je druhou zemí, v níž byla zjištěna nejnižší míra nezaměstnanosti osob v roce 2018. Mezi léty 2010 až 2019 došlo ke snížení míry nezaměstnanosti o 11,5 %.

V Portugalsku byla v počátku období míra nezaměstnanosti ve výši 11 %, do roku 2013 se zvýšila na 16,4 % a poté pouze klesala, až v roce 2019 činila 6,5 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce 2019 a naopak nejvyšší v roce 2013. V letech 2010 až 2019 došlo ke snížení o 4,5 %.

V Chorvatsku činila v roce 2010 míra nezaměstnanosti 11,7 % a do roku 2013 se zvýšila o 5,6 %. V roce 2013 a 2014 míra nezaměstnanosti stagnovala o hodnotě 17,3 %, která představovala nejvyšší hodnotu v rámci sledovaného období. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce 2019 ve výši 6,6 %. Během zkoumaného období se míra nezaměstnanosti snížila o 5,1 %.

Ve Finsku byla vykázána v roce 2010 míra nezaměstnanosti ve výši 8,4 %, do roku 2012 se snížila o 0,7 % a v roce 2015 činila 9,3 %, což byla i nejvyšší míra nezaměstnanosti. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána ve výši 6,7 % v roce 2019. Po sledovaného časové období došlo ke snížení míry nezaměstnanosti o 1,7 %.

Ve Švédsku byla v roce 2010 zjištěna míra nezaměstnanosti ve výši 8,6 % a zvyšovala se do roku 2013, ve kterém činila 8,1 % a dále klesala, až v roce 2019 byla vykázána ve výši 6,8 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla ve výši 8,6 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti ve výši 6,4 % v roce 2018. Švédsko je jednou ze dvou zemí, v nichž byla nejnižší míra nezaměstnanosti zjištěna v roce 2018.

Na Kypru byla nejvyšší míra nezaměstnanosti ve výši 6,3 % v roce 2010 a do roku 2014 vzrostla o 9,8 % na 16,1 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v roce 2014. Během sledovaného období míra nezaměstnanosti vzrostla pouze o 0,8 %.

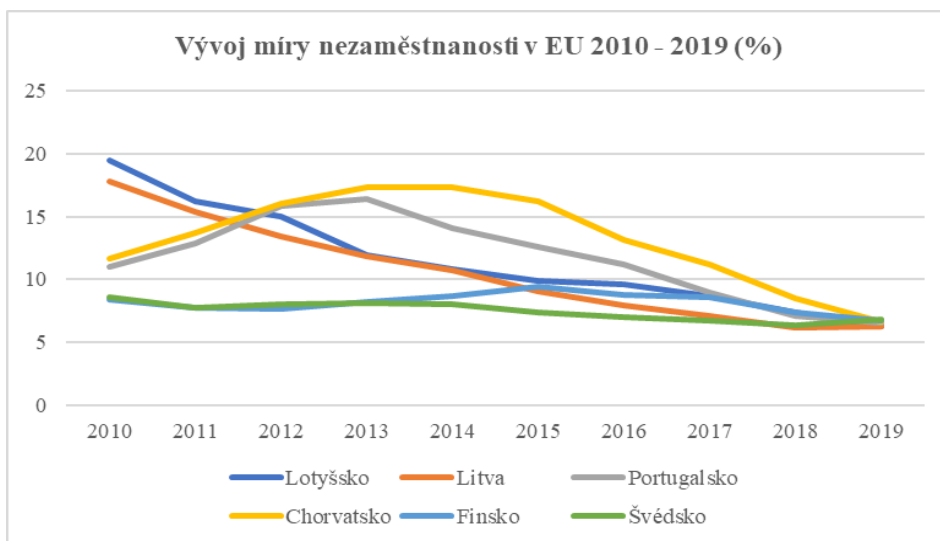
Ve Francii byla míra nezaměstnanosti v roce 2010 ve výši 9,3 %, mezi léty 2013 až 2014 stagnovala o hodnotě 10,3 %. V roce 2015 byla dosažena nejvyšší míra nezaměstnanosti, která činila 10,4 %. V roce 2019 byla míra nezaměstnanosti nejnižší a činila 8,5 %. Během sledovaného časového úseku se míra nezaměstnanosti snížila o 0,8 %.

V Itálii činila míra nezaměstnanosti počátkem období 8,4 % a do roku 2014 se zvýšila na 12,7 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti) a nadále byl zaznamenán pokles o 2,7 %, kdy míra nezaměstnanosti v roce 2019 byla ve výši 10 % (nejnižší míra nezaměstnanosti). Od roku 2010 do roku 2019 došlo ke zvýšení míry nezaměstnanosti ve výši 1,6 %.

Ve Španělsku byla v počátku sledovaného období vykázána míra nezaměstnanosti ve výši 19,9 % a do roku 2013 vzrostla o 6,2 %. V tomto roce činila míra nezaměstnanosti 26,1%, což byla ve Španělsku nejvyšší míra nezaměstnanosti. V roce 2019 byla zjištěna nejnižší míra nezaměstnanosti, která dosáhla hodnoty 14,1 %. Během sledovaného období se míra nezaměstnanosti snížila o 5,8 %.

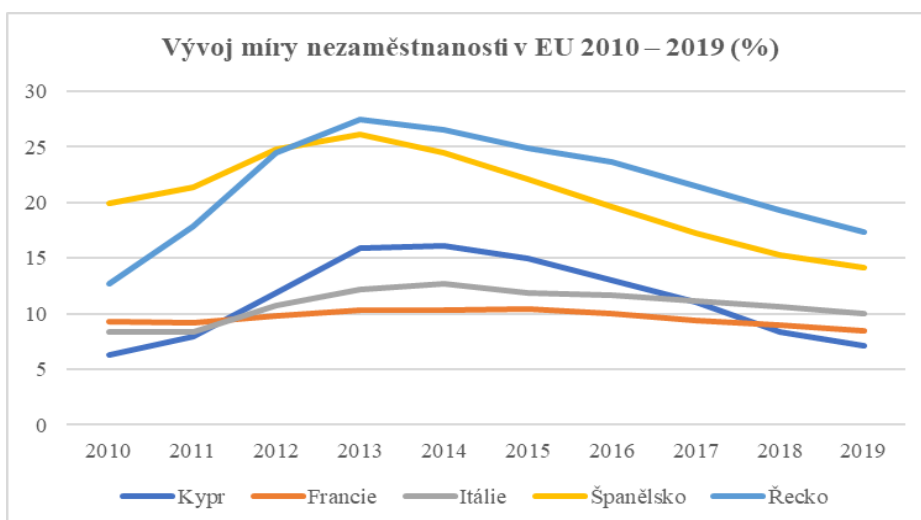
V Řecku byla nejnižší míra nezaměstnanosti ve výši 12,7 % v roce 2010 a dále rostla, až v roce 2013 dosáhla nejvyšší hodnoty 27,5 %. Míra nezaměstnanosti se od roku 2013 snižovala a v roce 2019 činila 17,3 %. V rámci sledovaného časového období došlo ke zvýšení míry nezaměstnanosti o 4,6 %. Od roku 2013 se míra nezaměstnanosti snížila o 10,2 %.

Graf 12: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 13: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Podrobný vývoj výše míry nezaměstnanosti ve členských státech EU-28 v letech 2010 – 2019 lze pozorovat na grafu 12 a 13.

4.1.5 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých

Země byly srovnány dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých osob od roku 2010 až do roku 2019. V závislosti na výši míry nezaměstnanosti mladých jsou země rozděleny do tří kategorií.

Do kategorie I patří země s mírou nezaměstnanosti mladých od 5,6 % do 11,1 %. Země s 11,1% až 16,6% mírou nezaměstnanosti mladých spadají do kategorie II. Do kategorie III jsou zařazeny země s mírou nezaměstnanosti vyšší než 16,6 %.

Kategorie I (5,6% až 11,1% míra nezaměstnanosti mladých osob)

V České republice míra nezaměstnanosti mladých osob v roce 2010 činila 18,3 %, v roce 2011 se snížila o 0,2 % a v roce 2012 se zvýšila 19,5 %. V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla ve výši 19,5 % v roce 2012 a nejnižší míra nezaměstnanosti byla zjištěna ve výši 5,6 % v roce 2019. Během sledovaného časového období se míra nezaměstnanosti snížila o 12,7 %.

V Německu byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých ve výši 9,8 % (nejvyšší hodnota) a nadále klesala až do roku 2019, v němž dosáhla hodnoty 5,8 % (nejnižší hodnota). V letech 2010 až 2019 tedy míra nezaměstnanosti klesla 4 %.

V Nizozemsku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 11,1 % , v roce 2011 se snížila na 10 %, v roce 2012 se zvýšila na 11,7 %. V roce 2013 byla dosažena nejvyšší míra nezaměstnanosti ve výši 13,2 % a v následujících letech klesala. V roce 2019 byla vykázána nejnižší míra nezaměstnanosti ve výši 6,7 %. V rámci sledovaného časového úseku došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 4,4 %.

Na Slovinsku činila míra nezaměstnanosti mladých osob 14,7 % v roce 2010 a nadále rostla, až v roce 2013 byla ve výši 21,6 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2010 dosáhla hodnoty 8,1 %, což byla nejnižší míra nezaměstnanosti. Mezi léty 2010 až 2019 se míra nezaměstnanosti snížila o 6,6 %.

V Rakousku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých ve výši 9,5 %, v roce 2011 klesla o 0,6 % a v následujících letech rostla, až v roce 2016 činila 11,2 % a nadále klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2019 ve výši

8,5 % a naopak nejvyšší míra byla vykázána v roce 2016. V rámci sledovaného časového úseku se míra nezaměstnanosti snížila pouze o 1 %.

V Bulharsku míra nezaměstnanosti mladých činila 21,9 % v roce 2010 a nadále rostla, až v roce činila 28,4 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. Od roku 2014 míra nezaměstnanosti klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla ve výši 8,9 % v roce 2019. V letech 2010 až 2019 se míra nezaměstnanosti snížila o 13 %.

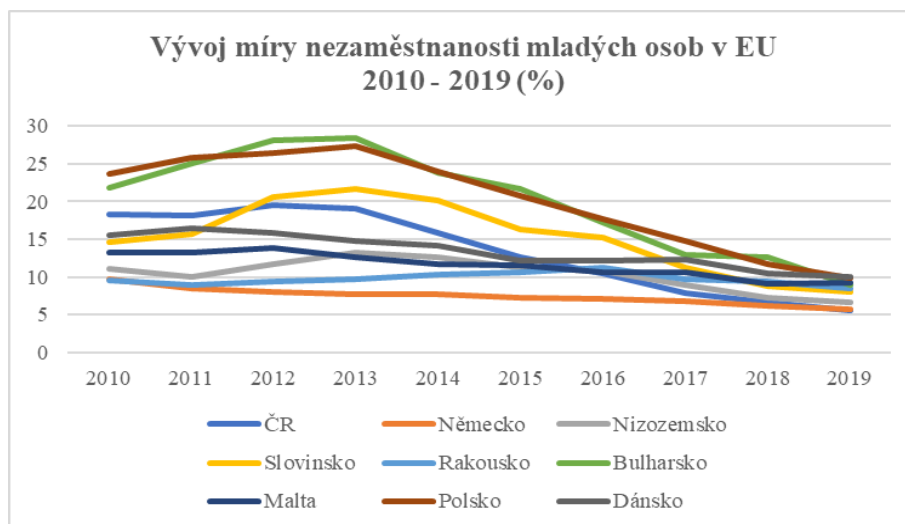
Na Maltě byla v roce 2010 zjištěna míra nezaměstnanosti mladých ve výši 13,2 % a v roce 2012 vzrostla pouze o 0,6 %. Od roku 2013 míra nezaměstnanosti klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla ve výši 9,3 % v roce 2019 a naopak nejvyšší míra činila 13,8 % v roce 2012. Během sledovaného časového období se míra nezaměstnanosti snížila o 3,9 %.

V Polsku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých ve výši 23,7 % a dále rostla až do roku 2013, v němž činila 27,3 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. V následujících letech se míra nezaměstnanosti snižovala, až v roce 2010 dosáhla hodnoty 9,9 %, která byla nejnižší hodnotou míry nezaměstnanosti. V letech 2010 až 2019 došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 13,8 %.

V Dánsku míra nezaměstnanosti mladých lidí v roce 2010 činila 15,6 %, v roce 2011 se míra zvýšila o 0,8 % a v následujících letech klesala. Míra nezaměstnanosti v roce 2015 a 2016 stagnovala o hodnotě 12,2 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla ve výši 16,4 % v roce 2011 a naopak nejnižší míra byla ve výši 10,1 % v roce 2019. Během sledovaného časového úseku míra nezaměstnanosti poklesla o 5,5 %.

Graf 14: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Kategorie II (11,1% až 16,6% míra nezaměstnanosti mladých osob)

V Estonsku míra nezaměstnanosti mladých v roce 2010 činila 32,9 %. Po celé sledované období se míra nezaměstnanosti snižovala. V roce 2019 byla vykázána míra nezaměstnanosti ve výši 11,1 %. Od roku 2010 do roku 2019 se míra nezaměstnanosti snížila o 21,8 %.

Ve Spojeném království byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 19,9 %, v roce 2011 vzrostla o 0,4 % a v následujících letech klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce 2019 ve výši 11,2 % a naopak nejvyšší míra nezaměstnanosti činila 21,3 % v roce 2011. Během sledovaného časového období míra nezaměstnanosti poklesla o 8,7 %.

V Maďarsku míra nezaměstnanosti mladých činila 26,4 %, v roce 2011 se snížila o 0,4 % a v roce 2012 vzrostla na 28,2 %, což byla nejvyšší zaznamenaná výše míry nezaměstnanosti. Od roku 2013 do roku 2018 míra nezaměstnanosti klesala a v roce 2018 se zvýšila na hodnotu 11,4 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla zaznamenaná v roce 2018 ve výši 10,2 %. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila na 11,4 %. Během sledovaného časového úseku míra nezaměstnanosti klesala o 15 %.

V Litvě byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 35,7 % a nadále klesala až do roku 2018, v němž činila 11,1 %. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila o 0,8 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce

2010 a nejnižší míra byla dosažena v roce 2018. V rámci sledovaného časového období nastalo snížení míry nezaměstnanosti ve výši 23,8 %.

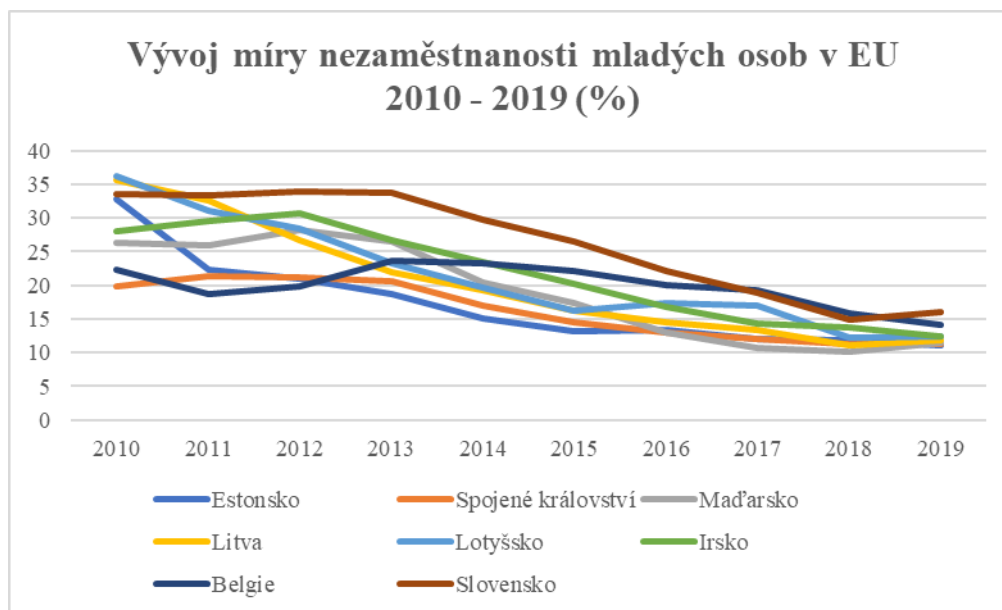
V Lotyšsku byla v roce 2010 zjištěna míra nezaměstnanosti mladých ve výši 36,2 % a v následujících letech klesala, až v roce 2018 klesla na hodnotu 12,2 %. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila na 12,4 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2010 a naopak nejnižší míra byla v roce 2018. Míra nezaměstnanosti se po sledované období snížila o 23,8 %.

V Irsku v roce 2010 byla zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých osob ve výši 28,1 % a rostla až do roku 2012, ve kterém dosáhla hodnoty 30,8 % (nejvyšší míra nezaměstnanosti). V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2019 činila 12,5 % (nejnižší míra nezaměstnanosti). V letech 2010 až 2019 došlo k poklesu míry nezaměstnanosti ve výši 15,6 %.

Belgie v roce 2010 vykazovala míru nezaměstnanosti mladých ve výši 22,4 %, v roce 2011 se míra snížila o 3,7 %, v roce 2012 se zvýšila na 19,8 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2013 ve výši 23,7 % a v následujících letech klesala. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v roce 2019, ve kterém činila 14,2 %.

Na Slovensku byla v roce 2010 míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 33,6 %, v roce 2011 se snížila o 0,3 % a v roce 2012 se zvýšila na 34 %, což byla nejvyšší hodnota v rámci sledovaného období. Míra nezaměstnanosti klesala až do roku 2018, ve kterém činila 14,9 %, což byla hodnota nejnižší. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila na 16,1 %. V letech 2010 až 2019 došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 17,5 %.

Graf 15: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Podrobný vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 – 2019, viz graf 15

Kategorie III (od 16,6% míry nezaměstnanosti mladých osob)

Chorvatsko v roce 2010 vykázalo míru nezaměstnanosti mladých ve výši 32,4 %, která se zvyšovala až do roku 2012, v němž dosáhla 50 %. V následujících letech míra nezaměstnanosti a v roce 2010 činila 16,6 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2012 a naopak nejnižší míra byla v roce 2019. V rámci sledovaného časového období se míra nezaměstnanosti snížila o 15,8 %.

Na Kypru činila v roce 2010 míra nezaměstnanosti mladých osob 16,6 %. Míra nezaměstnanosti rostla do 2013, ve kterém byla zjištěna ve výši 38,9 % a nadále klesala až do roku 2019, v němž dosáhla hodnoty 16,6 %. V počátku a závěru sledovaného období byla míra nezaměstnanosti ve stejné výši. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla tedy v roce 2010 a 2019 a naopak nejvyšší byla v roce 2013.

V Rumunsku míra nezaměstnanosti mladých lidí v roce 2010 činila 22,1 %, v roce 2011 se zvýšila na 23,9 %, v roce 2012 klesla na 22,6 % a do roku 2014 se zvýšila o 1,6 %. Od roku 2015 do 2018 míra nezaměstnanosti klesala. V roce 2018 byla zjištěna míra

nezaměstnanosti ve výši 16,2 %, přičemž tato hodnota byla nejnižší mírou nezaměstnanosti. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila o 0,6 % a činila tedy 16,8 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2014 ve výši 24 %. V rámci sledovaném časovém úseku došlo ke snížení míry nezaměstnanosti ve výši 5,3 %.

V Lucembursku byl vývoj míry nezaměstnanosti mladých kolísavý – růst střídal pokles a naopak. V roce 2019 činila míra nezaměstnanosti 14,2 %, v roce 2012 se zvýšila na 18,8 %, v roce 2013 poklesla na 15,5 %, v roce 2014 se zvýšila na 22,6 %, v roce 2015 se snížila na 17,3 %, v roce 2016 se zvýšila na 18,9 %. Míra nezaměstnanosti od roku 2016 do roku 2018 klesla o 4,7 %. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila na 17 %. V roce 2010 a 2018 Lucembursko dosáhlo stejné výše míry nezaměstnanosti, která byla zároveň mírou nezaměstnanosti nejnižší. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2014.

Ve Finsku byla v roce 2010 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 21,4 %, která do roku 2012 klesala a v tomto roce míra činila 19 %. V následujících letech míra nezaměstnanosti rostla, až v roce 2015 byla ve 22,4 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti se od roku 2016 snižovala, v roce 2018 činila 17 %, kdy tato hodnota byla v rámci sledovaného období hodnotou nejnižší. V roce 2019 míra nezaměstnanosti vzrostla o 0,2 %. Mezi léty 2010 až 2019 nastalo snížení míry nezaměstnanosti ve výši 4,2 %.

V Portugalsku byl v roce 2010 zjištěna míra nezaměstnanosti mladých ve výši 22,8 %, do roku 2013 se zvýšila na 38,1 % a následně klesala až do roku 2019, ve kterém činila 18,3 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2013 ve výši 38,1 % a nejnižší míra nezaměstnanosti byla vykázána v roce 2019 ve výši 18,3 %. V rámci sledovaného období míra nezaměstnanosti poklesla o 4,5 %.

Ve Francii míra nezaměstnanosti mladých byla v roce 2010 ve výši 23,3 %, v roce 2011 se snížila o 0,6 %, v roce 2013 vzrostla na 24,9 %, v roce 2014 se snížila o 0,7 % a v roce 2015 se zvýšila na 24,7 %. V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala a v roce 2019 dosáhla nejnižší hodnoty, a ve výši 19,6 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2013, a to ve výši 24,9 %. Během sledovaného časového úseku se míra nezaměstnanosti snížila o 3,7 %.

Ve Švédsku byla dosažena v roce 2010 míra nezaměstnanosti mladých osob ve výši 24,8 %, v roce 2011 klesla o 2 % a v roce 2012 se zvýšila na 23,6 %. Míra

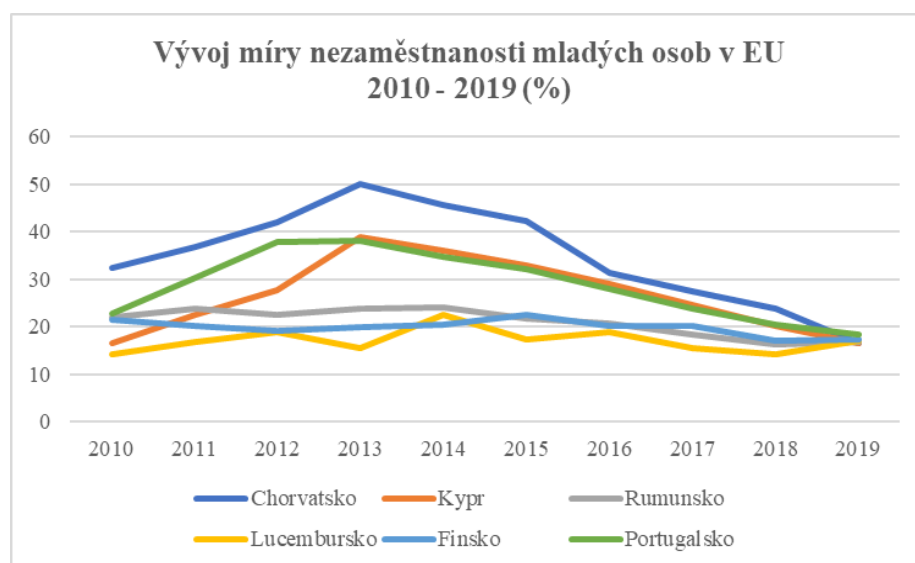
nezaměstnanosti od roku 2013 do roku 2018 klesala. V roce 2019 se míra nezaměstnanosti zvýšila 20,1 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2010 a nejnižší míra nezaměstnanosti nastala v roce 2018. Mezi léty 2010 a 2019 došlo snížení míry nezaměstnanosti ve výši 4,7 %.

V Itálii byla zaznamenána v roce 2019 míra nezaměstnanosti mladých lidí ve výši 27,9 %, která rostla až do roku 2014, ve kterém činila 42,7 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2019 klesla na 29,2 % a stala se nejnižší hodnotou v rámci sledovaného období. V letech 2010 až 2019 došlo ke zvýšení míry nezaměstnanosti ve výši 1,3 %.

Ve Španělsku byla v roce 2019 zjištěna míra nezaměstnanosti ve výši 41,5 %, která se zvyšovala až do roku 2013, ve kterém činila 55,2 % a v následujících letech klesala. V roce 2019 byla míra nezaměstnanosti ve výši 32,5 %. V roce 2013 byla míra nezaměstnanosti nejvyšší a naopak v roce 2019 nejnižší. Během sledovaného období se míra nezaměstnanosti snížila o 9 %.

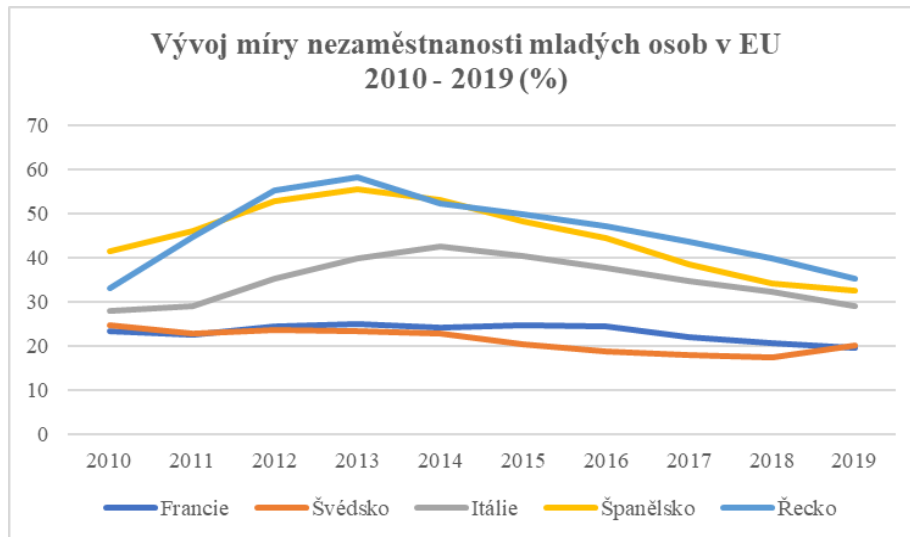
V Řecku byla dosažena v roce 2010 míra nezaměstnanosti ve výši 33 % a do roku 2013 vzrostla na 58,3 % a následně klesala, až v roce 2019 dosáhla hodnoty 35,2 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2013 a nejnižší míra byla v roce 2010. V rámci sledovaného časového úseku se míra nezaměstnanosti zvýšila o 2,2 %.

Graf 16: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 17: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Podrobný vývoj výše míry nezaměstnanosti ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 lze sledovat na grafu 16 a 17.

4.1.6 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých mužů

V roce 2019 míra nezaměstnanosti mladých mužů v EU-28 činila 14,9 % a míra nezaměstnanosti mladých žen byla ve výši 13,6 %, a to z celkové aktivní populace ve věku 15 až 24 let.

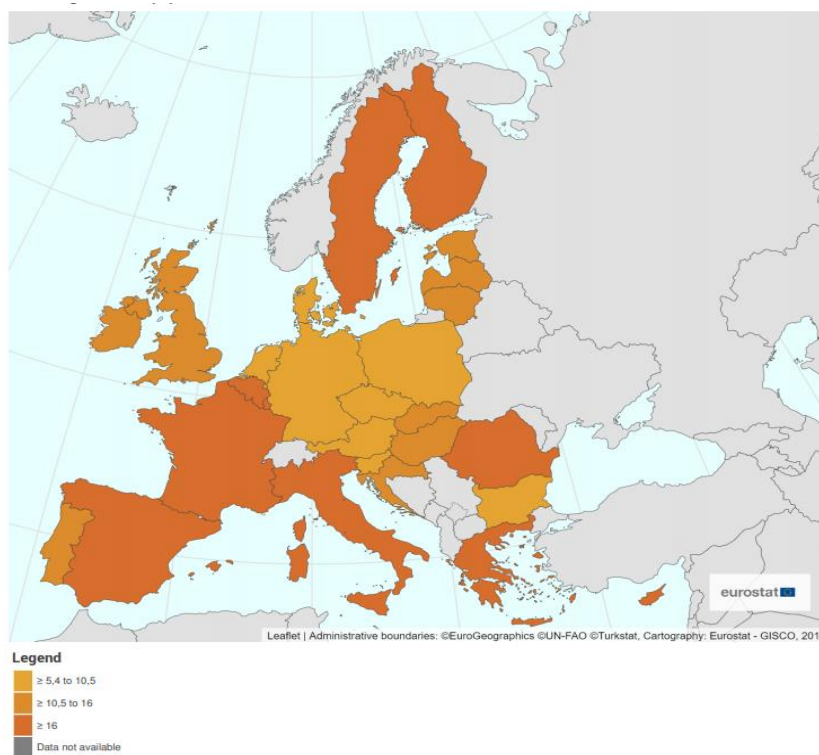
Členské země EU-28 jsou rozděleny do tří kategorií podle výše míry nezaměstnanosti mladých mužů v roce 2019.

Kategorie I obsahuje země s mírou nezaměstnanosti od 5,4 % do 10,5 %, Česká republika s nejnižší mírou nezaměstnanosti mladých mužů se od průměru liší o 9,5 %, v rámci této kategorie dosáhlo nejvyšší míry Dánsko a liší se tedy o 4,5 %.

Do kategorie II spadají země s 10,5% až 16%, které se svými hodnotami nejvíce přibližují výši míry nezaměstnanosti mladých osob v EU-28, kdy Chorvatsku dosáhlo o pouhé 0,4 % nižší výše míry nezaměstnanosti.

Do kategorie III jsou začleněny země s více než 16% mírou nezaměstnanosti, míra nezaměstnanosti v Belgii činila 16 %, čímž je tedy o 1,1 % vyšší než průměrná hodnota v EU-28, nejvyšší rozdíl byl vykázán v Řecku, a to ve výši 18,6 %.

Obr. 3: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých mužů v roce 2019 (%)

Zdroj: Eurostat

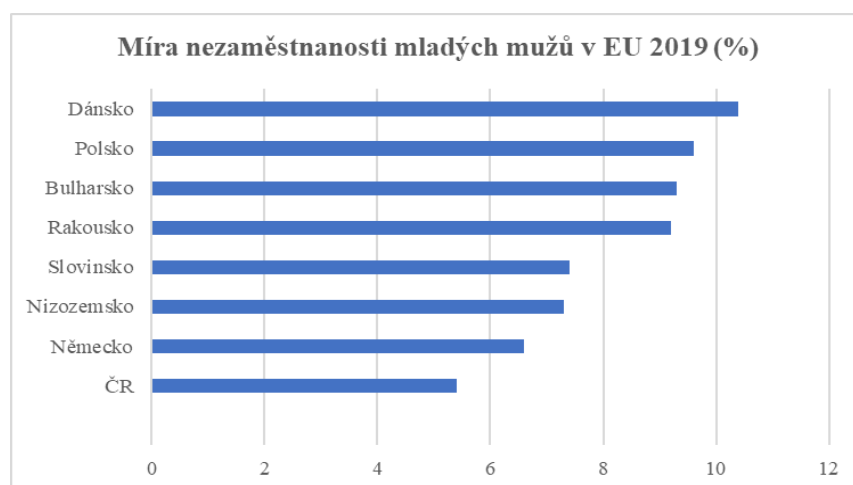
Na obr. 3 můžeme vidět rozdělení jednotlivých členských států EU-28 do tří kategorií v závislosti na výši míry nezaměstnanosti mladých mužů v procentech v roce 2019. Jednotlivé kategorie jsou pro přehlednost barevně odlišeny.

Kategorie I (5,4% až 10,5% míra nezaměstnanosti mladých mužů)

Nízká míra nezaměstnanosti mladých mužů byla zaznamenána v následujících státech:

- České republika (5,4 %)
- Německo (6,6 %)
- Nizozemsko (7,3 %)
- Slovinsko (7,4 %)
- Rakousko (9,2 %)
- Bulharsko (9,3 %)
- Polsko (9,6 %)
- Dánsko (10,4 %)

Graf 18: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 18 znázorňuje členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly nízké výše míry nezaměstnanosti mladých mužů. *Nejnižší hodnoty byly zjištěny v České republice, Německu a Nizozemsku.* Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti dosáhlo Dánsko. Rozdíl mezi výší míry nezaměstnanosti v České republice a Dánsku činil 5 %. Ve Slovinsku byla zjištěna míra nezaměstnanosti o 0,1 % vyšší než v Nizozemsku a míra nezaměstnanosti v Bulharsku byla o 0,1 % vyšší než v Rakousku.

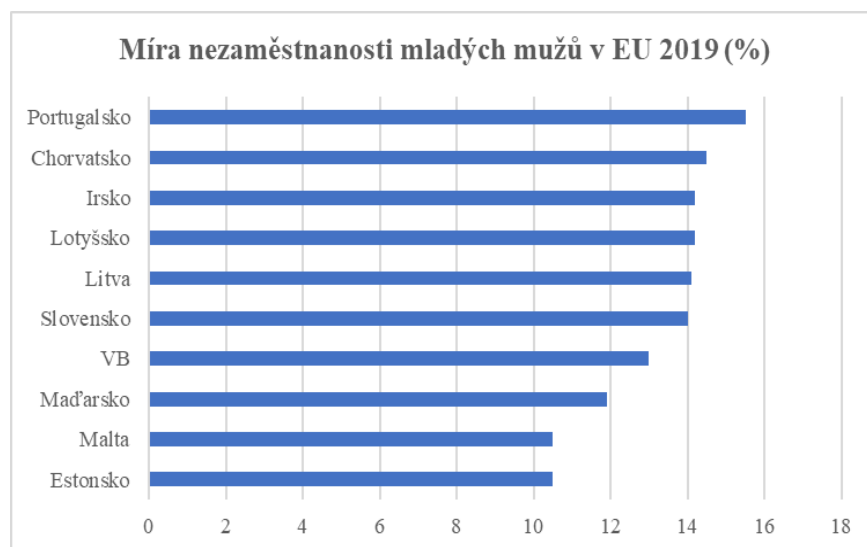

Kategorie II (10,5% až 16% míra nezaměstnanosti mladých mužů)

Střední míru nezaměstnanosti mladých mužů vykázaly tyto státy:

- Estonsko (10,5 %)
- Malta (10,5 %)
- Maďarsko (11,9 %)
- Spojené království (13 %)
- Slovensko (14 %)
- Litva (14,1 %)
- Lotyšsko (14,2 %)
- Irsko (14,2 %)
- Chorvatsko (14,5 %)
- Portugalsko (15,5 %)

Graf 19: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

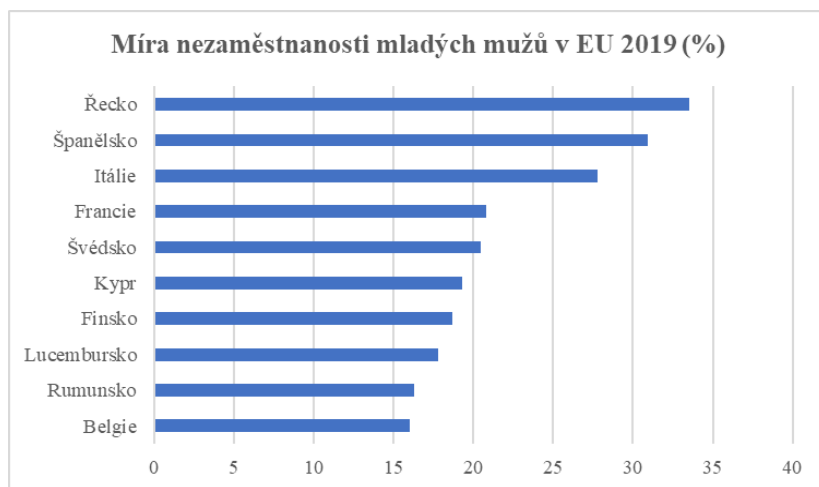
Na grafu 19 vidíme členské státy EU-28 včetně výše míry nezaměstnanosti mladých mužů v kategorii II. Nejnižší hodnota v rámci této kategorie byla zjištěna v Estonsku (na Maltě) a nejvyšší poté v Portugalsku, rozdíl činil 5 %. V některých státech byla dosažena stejná úroveň míry nezaměstnanosti (Estonsko a Malta, Lotyšsko a Irsko). Míra nezaměstnanosti v Lotyšsku byla o 0,1 % vyšší než v Litvě.

Kategorie III (více než 16% míra nezaměstnanosti mladých mužů)

Do kategorie zemí s vysokou mírou nezaměstnanosti mladých osob řadíme následující státy:

- Belgie (16 %)
- Rumunsko (16,3 %)
- Lucembursko (17,8 %)
- Finsko (18,7 %)
- Kypr (19,3 %)
- Švédsko (20,5 %)
- Francie (20,8 %)
- Itálie (27,8 %)
- Španělsko (30,9 %)
- Řecko (33,5 %)

Graf 20: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 20 vyobrazuje hodnoty míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28 v roce 2019. Nejnižší výše míry nezaměstnanosti v rámci této kategorie dosáhla Belgie. V Řecku byla míra nezaměstnanosti o 17,5 % vyšší než v Belgii. Nejvyšší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti byla zjištěna ve výši 0,3 %, a to mezi

Rumunskem a Belgií, dále i mezi Francií a Švédskem. *Nejvyšší hodnoty byly zjištěny v Řecku, Španělsku a Itálii, kde bylo nezaměstnáno 1/3 mladých mužů.*

4.1.7 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých žen

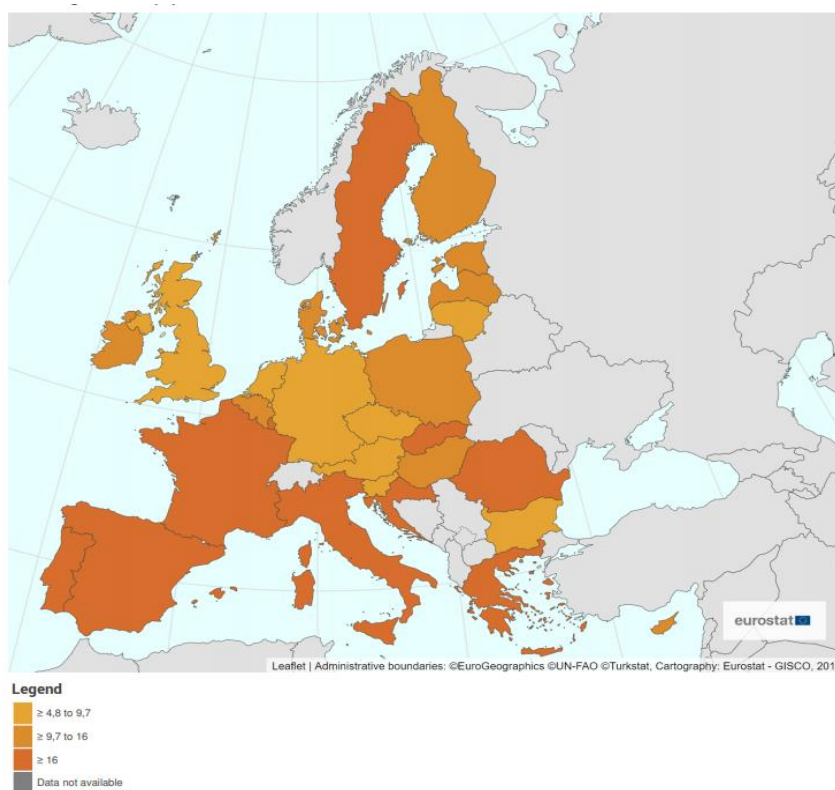
Členské země jsou v závislosti na výši míry nezaměstnanosti mladých žen v roce 2019 rozděleny do tří kategorií.

Do kategorie I spadají země s mírou nezaměstnanosti od 4,8 % do 9,7 %, Česká republika dosáhla nejnižší výše míry nezaměstnanosti, která je o 8,8 % nižší než průměrná výše míry nezaměstnanosti v EU-28.

V II kategorii jsou zařazeny země s 9,7% až 16% mírou nezaměstnanosti, které se svými hodnotami nejvíce přibližují hodnotě míry nezaměstnanosti mladých žen v EU-28. Kypr s mírou nezaměstnanosti ve výši 14,3 % se hodnotově nejvíce přibližuje průměru EU-28, hodnota je zde pouze 0,7 % nižší.

Země, které dosáhly vyšší než 16% míry nezaměstnanosti jsou vyobrazeny v kategorii III. Řecko, Španělsko, Itálie a jejich výše míry nezaměstnanosti jsou více dvojnásobně vyšší než průměrná výše míry nezaměstnanosti mladých žen v EU-28.

Obr. 4: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých žen v roce 2019 (%)

Zdroj: Eurostat

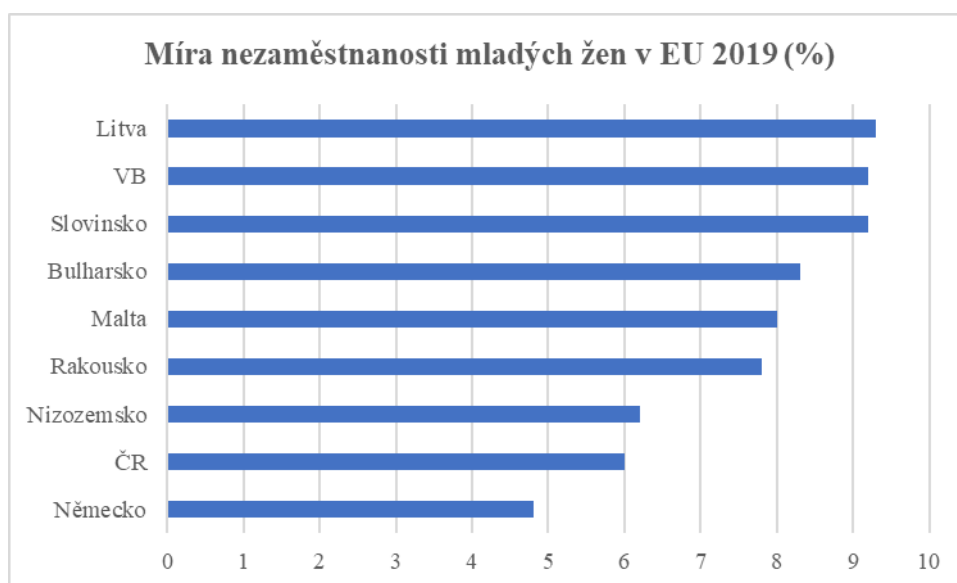
Na obr. 4 lze vidět rozdělení členských států EU-28 v závislosti na výši míry nezaměstnanosti mladých žen do tří kategorií, které jsou barevně odlišné. Hodnoty jsou sledovány v roce 2019 a jsou vyjádřeny v procentech.

Kategorie I (4,8% až 9,7% míra nezaměstnanosti mladých žen)

Nízká míra nezaměstnanosti mladých žen byla naměřena v těchto státech:

- Německo (4,8 %)
- Česká republika (6 %)
- Nizozemsko (6,2 %)
- Rakousko (7,8 %)
- Malta (8 %)
- Bulharsko (8,3 %)
- Slovinsko (9,2 %)
- Spojené království (9,2 %)
- Litva (9,3 %)

Graf 21: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 21 zobrazuje míru nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28 v roce 2019. *Nejnižší hodnoty byla zjištěny v Německu, České republice a Nizozemsku. Stejná úroveň míry nezaměstnanosti byla zjištěna na Slovinsku a ve Spojeném království. Nejnižší disproporce míry nezaměstnanosti ve výši 0,1 % byla mezi Litvou a Spojeným*

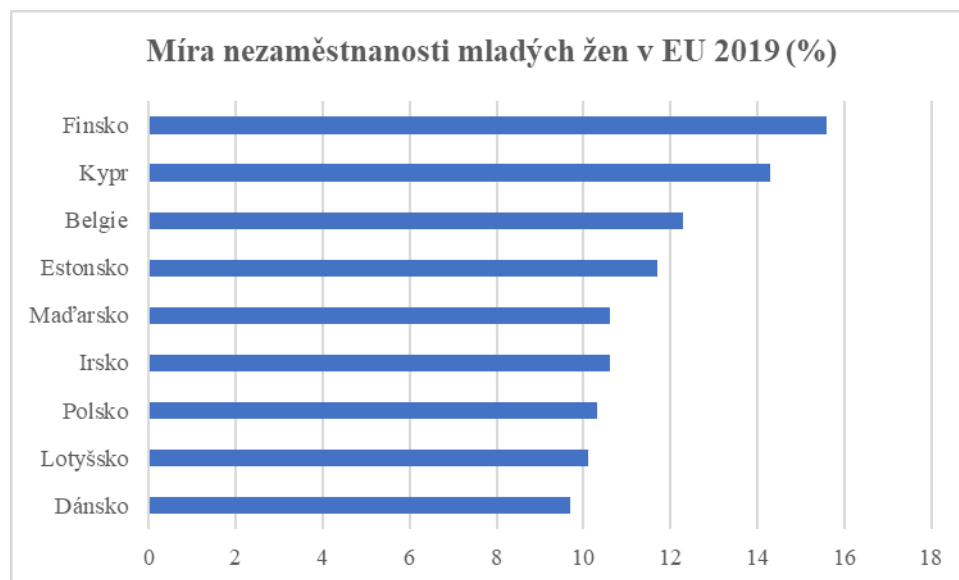
královstvím. V rámci kategorie I byla zaznamenána nejvyšší míra nezaměstnanosti v Litvě, přičemž tato hodnota byla o 4,5 % vyšší než v Německu.

Kategorie II (9,7% až 16% míra nezaměstnanosti mladých žen)

Střední míru nezaměstnanosti mladých žen vykázaly tyto státy:

- Dánsko (9,7 %)
- Lotyšsko (10,1 %)
- Polsko (10,3 %)
- Irsko (10,6 %)
- Maďarsko (10,6 %)
- Estonsko (11,7 %)
- Belgie (12,3 %)
- Kypr (14,3 %)
- Finsko (15,6 %)

Graf 22: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 22 ukazuje členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly střední výše míry nezaměstnanosti mladých žen. V Dánsku byla zaznamenána nejnižší hodnota a naopak ve

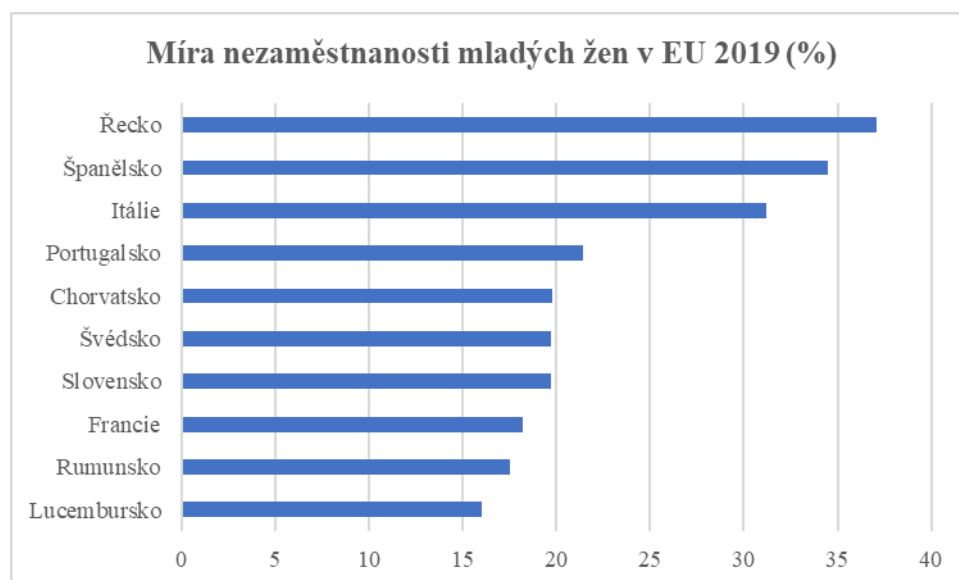
Finsku hodnota nejvyšší, rozdíl v míře nezaměstnanosti těchto států činil 5,9 %. Nejnižší disproporce mezi výši míry nezaměstnanosti byla v Irsku a Polsku, a to ve výši 0,3 %. V Irsku a Maďarsku byla dosažena stejná výše míry nezaměstnanosti.

Kategorie III (od 16% míry nezaměstnanosti mladých žen)

Vysoké míry nezaměstnanosti mladých žen dosáhly následující státy:

- Lucembursko (16 %)
- Rumunsko (17,5 %)
- Francie (18,2 %)
- Slovensko (19,7 %)
- Švédsko (19,7 %)
- Chorvatsko (19,8 %)
- Portugalsko (21,4 %)
- Itálie (31,2 %)
- Španělsko (34,5 %)
- Řecko (37,1 %)

Graf 23: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Graf 23 je zobrazením členských států EU-28, ve kterých byla v roce 2019 zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých žen vyšší než 16 %. Slovensko a Švédsko dosáhlo stejné úrovně míry nezaměstnanosti. V rámci této kategorie byla nejnižší míra nezaměstnanosti v Lucembursku, která byla o 21,1 % nižší než v Řecku. V Chorvatsku byla míra nezaměstnanosti vyšší pouze o 0,1 % než ve Švédsku. *Nejvyšší výše míry nezaměstnanosti mladých žen dosáhly Řecko, Španělsko a Itálie.*

4.1.8 Srovnání zemí EU – 28 dle míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 0-2

Země jsou rozděleny do tří kategorií podle výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2, které zahrnuje vzdělání nižší než základní, základní a středoškolské.

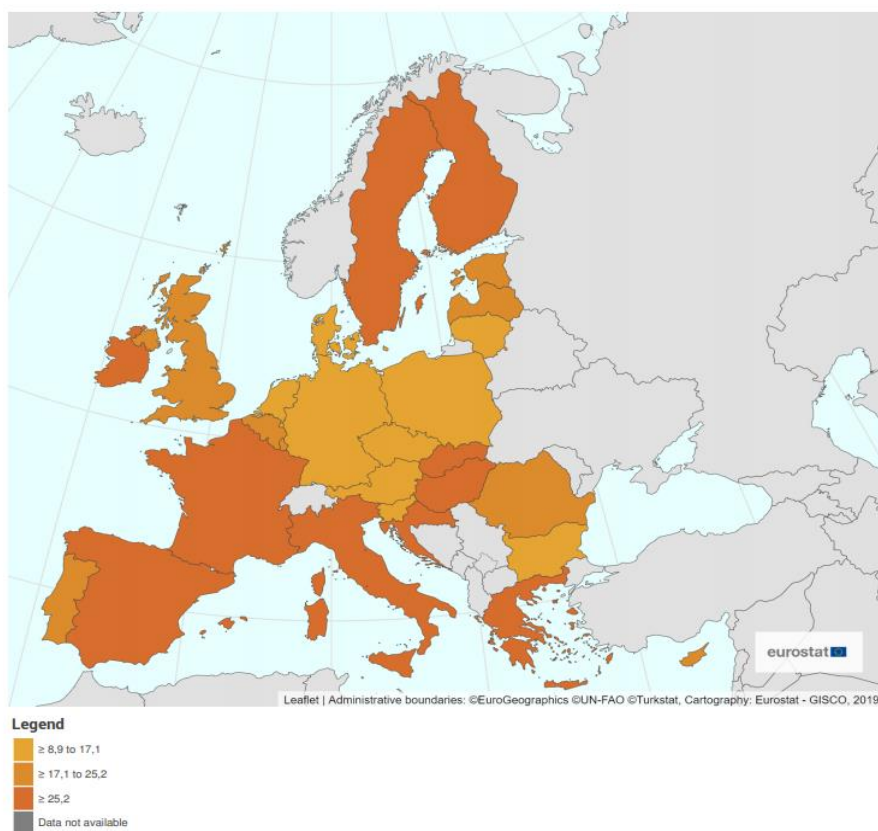
Do kategorie I patří země s 8,9% až 17,1% mírou nezaměstnanosti, nejnižší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v Německu, která je v rámci této kategorie nejvíce vzdálena od průměru v EU-28, míra nezaměstnanosti mladých v Německu je o 12,2 % nižší než v EU-28. Litva s mírou nezaměstnanosti se hodnotově nejvíce přiblížila míře nezaměstnanosti mladých v EU-28, výše míry nezaměstnanosti v tomto státě byla o 4,3 % nižší než v EU-28.

Země, které mají míru nezaměstnanosti mladých osob ve výši 17,1 % až 25,2 % spadají do kategorie II a hodnotově se nejvíce přibližují míře nezaměstnanosti mladých osob v EU-28. Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 činila v roce 2019 ve Spojeném království 21,3 %, byla tedy o 0,2 % nižší než průměr míry nezaměstnanosti mladých v EU-28. Výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve Spojeném království se nejvíce přiblížila výši míry nezaměstnanosti v EU-28.

Do kategorie III náleží země, jejichž míra nezaměstnanosti činí více než 25,2 %. V rámci této kategorie byla nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých osob naměřena na Slovensku, čímž byl dosažen nejvyšší rozdíl oproti hodnotě míry nezaměstnanosti mladých v EU-28, a to ve výši 32,1 %. Maďarsko dosáhlo míry nezaměstnanosti o 4,1 % nižší, než činila míra nezaměstnanosti v EU-28.

Obr. 5: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2 v roce 2019 (%)

Zdroj: Eurostat

Na obr. 5 můžeme vidět rozčlenění členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2 do tří kategorií. Sledovaným obdobím je rok 2019 a hodnoty jsou vyjádřeny v procentech.

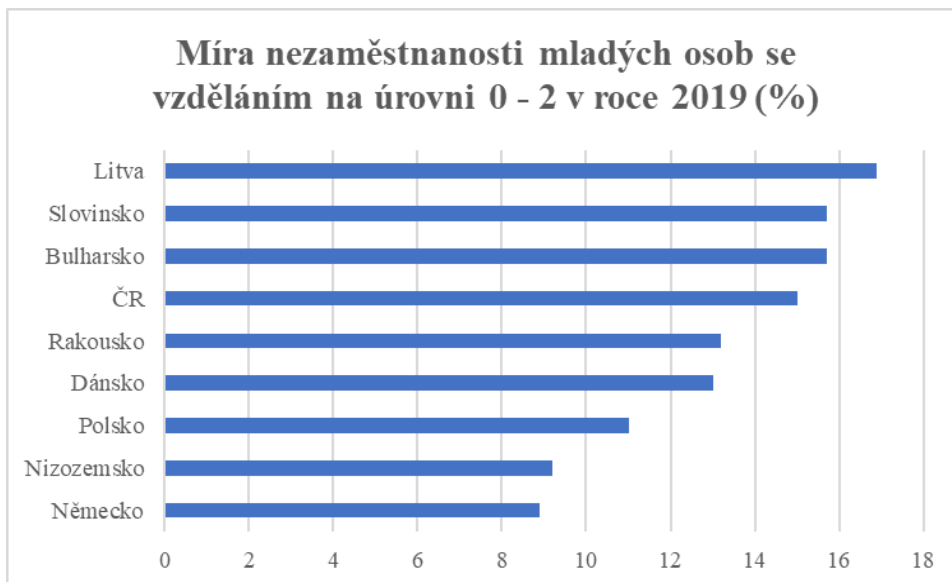
Kategorie I (od 8,9 % do 17,1 %)

Nízká míra nezaměstnanosti mladých osob byla zaznamenána v těchto státech:

- Německo (8,9 %)
- Nizozemsko (9,2 %)
- Polsko (11 %)
- Dánsko (13 %)
- Rakousko (13,2 %)
- České republika (15 %)
- Bulharsko (15,7 %)

- Slovinsko (15,7 %)
- Litva (16,9 %)

Graf 24: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2 ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z Eurostatu

Na grafu 24 vidíme členské státy EU-28 v roce 2019, které dosáhly nízké úrovně míry nezaměstnanosti mladých osob s dosaženým vzděláním na úrovni 0 - 2. Nejnižší výše míry nezaměstnanosti mladých osob byla v Německu, Nizozemsku a Polsku. V rámci této kategorie úrovně vzdělání se Česká republika umístila na 6. místě. Nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti dosáhlo Německo a Nizozemsko, a to ve výši 0,3 %. Míra nezaměstnanosti ve stejné výši byla dosažena v Bulharsku a ve Slovinsku. Míra nezaměstnanosti na nejvyšší úrovni byla naměřena v Litvě, která byla o 8 % vyšší než míra nezaměstnanosti v Německu.

Kategorie II (od 17,1 % do 25,2 %)

Střední míra nezaměstnanosti mladých osob byla zjištěna v těchto státech:

- Kypr (17,1 %)
- Rumunsko (17,3 %)
- Lotyšsko (18,5 %)
- Estonsko (19,7 %)
- Malta (20,2 %)
- Spojené království (21,3 %)
- Lucembursko (23,4 %)
- Portugalsko (24,1 %)
- Belgie (24,4 %)

Graf 25: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2 v členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z Eurostatu

Graf 25 zobrazuje členské státy EU-28 v roce 2019, které dosáhly střední výše míry nezaměstnanosti mladých. Nejnižší míra nezaměstnanosti v rámci této kategorie byla zjištěna v Kypru a naopak nejvyšší v Belgii, přičemž rozdíl těchto hodnot činil 7,3 %. Nejnižší disproporce byla zaznamenána mezi výší míry nezaměstnanosti na Kypru

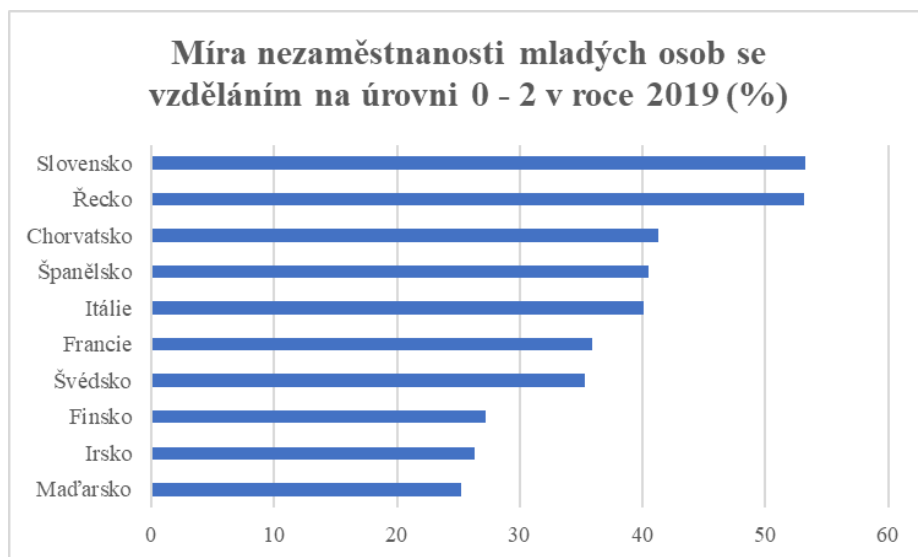
a v Rumunsko, kdy míra nezaměstnanosti v Rumunsku byla o 0,2 % vyšší než míra nezaměstnanosti na Kypru.

Kategorie III (od 25,2 %)

Vysoké míry nezaměstnanosti mladých osob dosáhly následující státy:

- Maďarsko (25,2 %)
- Irsko (26,3 %)
- Finsko (27,2 %)
- Švédsko (35,3 %)
- Francie (35,9 %)
- Itálie (40,1 %)
- Španělsko (40,5 %)
- Chorvatsko (41,3 %)
- Řecko (53,1 %)
- Slovensko (53,2 %)

Graf 26: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2 v členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z Eurostatu

Na grafu 26 jsou znázorněny členské státy EU-28 a výše míry nezaměstnanosti mladých osob, které v roce 2019 dosáhly, přičemž hodnoty byly vždy vyšší než 25,2 %.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti dosáhly Slovensko a Řecko, kde byla zjištěna více než 50% míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2. V rámci této kategorie byla zjištěna nejnižší míra nezaměstnanosti v Maďarsku, která byla o 28 % nižší než míra nezaměstnanosti v Řecku.

4.1.9 Srovnání zemí EU-28 dle míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 3 – 4

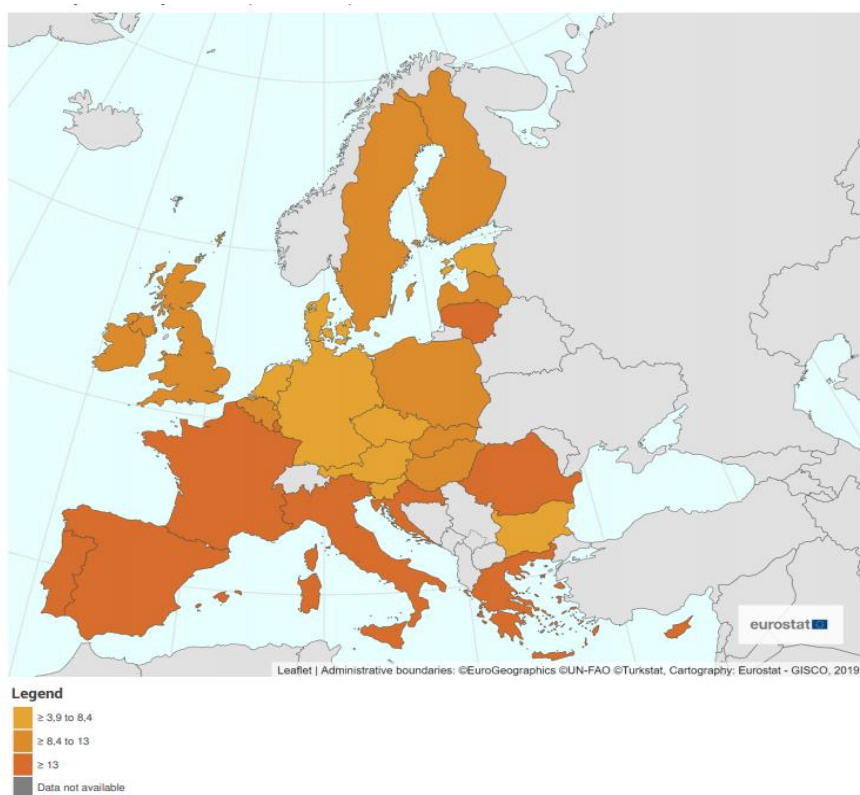
Členské státy EU-28 jsou v závislosti na výši míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 – 4 rozděleny do tří kategorií. Vzdělání na úrovni 3 – 4 zahrnuje vyšší než sekundární, pomaturitní neterciární vzdělání

V rámci kategorie I jsou sledovány země s mírou nezaměstnanosti mladých osob od 8,9 % do 17,1 %. V Německu byla zjištěna nejnižší míra nezaměstnanosti mladých osob, která byla o 8,5 % nižší než míra nezaměstnanosti mladých osob v EU-28 a v rámci této kategorie tedy představovala největší hodnotový rozdíl. V Estonsku byla zjištěna míra nezaměstnanosti, která byla o 4,6 % nižší než průměr v EU-28 a představovala tak nejnižší rozdíl oproti tomuto průměru.

Do kategorie II jsou zařazeny země s mírou nezaměstnanosti mladých osob od 17,1 % do 25,2 %. V této kategorii jsou začleněny státy, které se svou výší míry nezaměstnanosti nejvíce přibližují výši míry nezaměstnanosti v EU-28. V Lotyšsku byla naměřena míra nezaměstnanosti ve výši 12 %, která se nejvíce přibližuje míře nezaměstnanosti mladých osob v EU-28, rozdíl činil pouze 0,4 %.

Do kategorie III jsou začleněny země, které mají míru nezaměstnanosti vyšší než 25,2 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v Řecku, která byla o 19,8 vyšší než míra nezaměstnanosti mladých osob v EU-28.

Obr. 6: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 – 4 v roce 2019 (%)

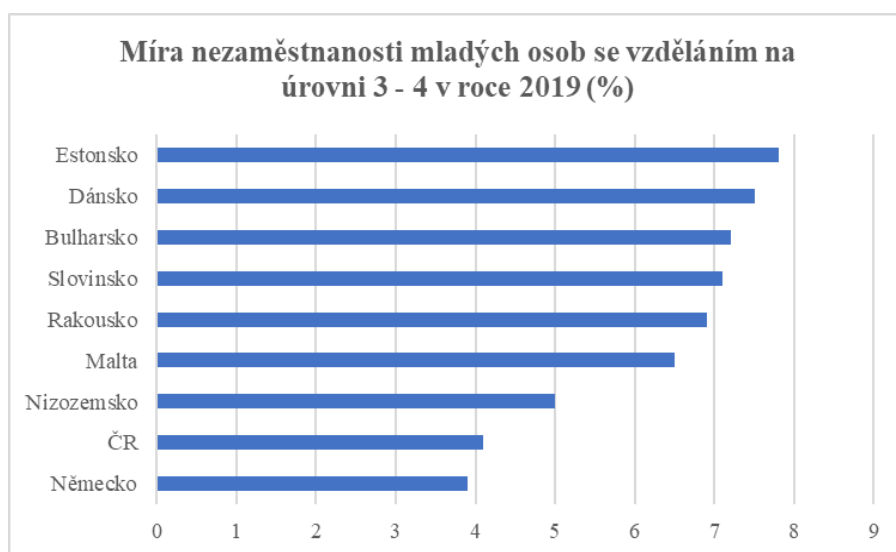
Zdroj: Eurostat

Kategorie I (od 8,9 % do 17,1 %)

Mezi země s nejnižší mírou nezaměstnanosti mladých osob patří:

- Německo (3,9 %)
- Česká republika (4,1 %)
- Nizozemsko (5 %)
- Malta (6,5 %)
- Rakousko (6,9 %)
- Slovinsko (7,1 %)
- Bulharsko (7,2 %)
- Dánsko (7,5 %)
- Estonsko (7,8 %)

Graf 27: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4 v členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie I

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 27 můžeme vidět členské státy EU-28 s nízkou výší míry nezaměstnanosti mladých osob. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v Německu, České republice a Nizozemsku. V Estonsku byla naopak zjištěna nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých osob v rámci kategorie I. Disproporce mezi výší míry nezaměstnanosti v Estonsku a Německu činila 3,9 %. Míra nezaměstnanosti v Bulharsku byla pouze o 0,1 % vyšší než míra nezaměstnanosti na Slovinsku.

Kategorie II (od 17,1 % do 25,2 %)

Střední míra nezaměstnanosti mladých osob byla zjištěna v těchto státech:

- Maďarsko (8,4 %)
- Spojené království (9,8 %)
- Polsko (10 %)
- Slovensko (11 %)
- Irsko (11,4 %)
- Švédsko (11,8 %)
- Belgie (11,9 %)
- Lotyšsko (12 %)
- Finsko (12,9 %)

Graf 28: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4 v členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie II

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 28 jsou vyobrazeny členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly střední výše míry nezaměstnanosti mladých osob. V rámci této kategorie byla nejnižší hodnota v Maďarsku a naopak nejvyšší ve Finsku, rozdíl v rámci výše míry nezaměstnanosti těchto dvou států činil pouze 4,5 %. Nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti byla dosažena mezi Švédskem a Belgií, a to ve výši 0,1 %

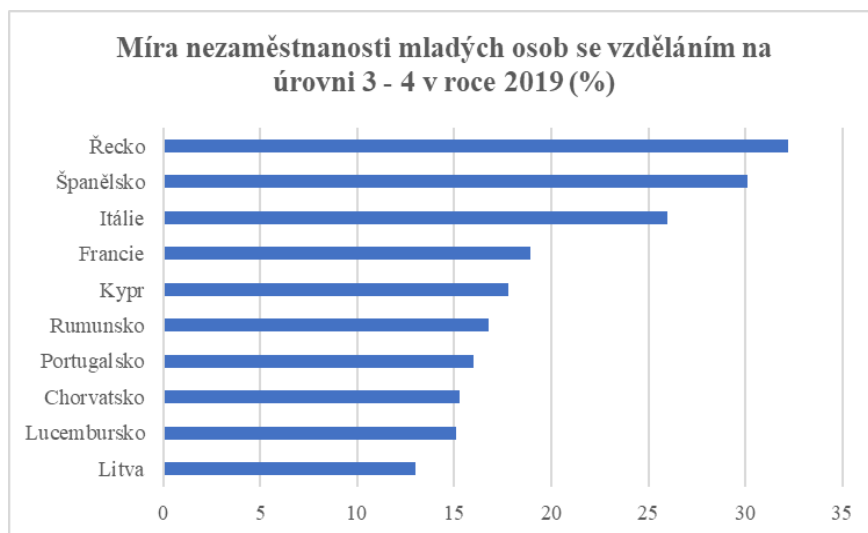
Kategorie III (od 25,2 %)

Vysokou mírou nezaměstnanosti mladých vykázaly tato státy:

- Litva (13 %)
- Lucembursko (15,1 %)
- Chorvatsko (15,3 %)
- Portugalsko (16 %)
- Rumunsko (16,8 %)
- Kypr (17,8 %)
- Francie (18,9 %)
- Itálie (26 %)
- Španělsko (30,1 %)
- Řecko (32,2 %)

Graf 29: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4 v členských státech EU-28 v roce 2019 (%) – kategorie III

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Na grafu 29 jsou zobrazeny členské státy EU-28, které v roce 2019 dosáhly nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti mladých osob. V Litvě byla zjištěna nejnižší míra nezaměstnanosti. V Řecku, Španělsku a Itálii byly naměřeny nejvyšší hodnoty, téměř 1/3 mladých osob se vzděláním na úrovni 3 – 4 je v těchto zemích bez zaměstnání. Míra nezaměstnanosti v Chorvatsku byla o 0,2 % vyšší než v Lucembursku, což byla nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti v rámci této kategorie. Nejvyšší disproporce míry nezaměstnanosti byla mezi Litvou a Řeckem, a to ve výši 19,2 %.

4.2 Struktura mladých nezaměstnaných lidí v EU-28

V roce 2019 bylo v EU-28 zaznamenáno o 595 tisíc více nezaměstnaných mužů než nezaměstnaných žen. Mladých nezaměstnaných mužů bylo o 421 tisíc více než mladých nezaměstnaných žen.

Portugalisko bylo jediným členským státem EU-28, ve kterém bylo více nezaměstnaných mladých žen než mužů. Ve čtyřech členských státech bylo nezaměstnáno přibližně stejné množství mladých mužů a žen. V ostatních členských bylo více než 50 % nezaměstnaných mladých mužů.

V roce 2019 bylo ve většině států EU-28 nezaměstnáno více mladých lidí se vzděláním na úrovni 3 a 4.

4.2.1 Struktura mladých nezaměstnaných podle pohlaví

V EU-28 bylo v roce 2019 zjištěno 8 051 tisíc nezaměstnaných mužů ve věku od 15 do 74 let, z toho 22,43 % tvořili muži ve věku 15 až 24 let. V tomto roce bylo v EU-28 nezaměstnaných 7 456 tis. žen ve věku od 15 do 74 let, z toho bylo 18,58 % žen ve věku 15 až 24 let.

V roce 2019 bylo v EU-28 nezaměstnáno celkem 3 191 tis. mladých osob ve věku 15 až 24 let, kdy nezaměstnáno bylo 56,6 % mladých mužů a 43,4 % mladých žen. Nezaměstnaných mladých žen bylo tedy o 13,2 % více než nezaměstnaných mužů.

V Portugalsku bylo 45,59 % nezaměstnaných mladých mužů. Portugalsko je jedinou zemí, kde bylo méně nezaměstnaných mladých mužů než žen. Na Kypru, v Estonsku, Lucembursku a Slovinsku bylo nezaměstnáno stejné množství mladých mužů a žen. V Řecku, Španělsku, Chorvatsku, Dánsku, Švédsku, Nizozemsku, Finsku, Polsku, Slovensku, České republice, Itálii, Rakousku, Francii a Belgii bylo v roce 2019 více než 50 % nezaměstnaných mladých mužů.

Tab. 1: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle pohlaví v roce 2019 (%)

ZEMĚ	Muži	Ženy
Řecko	51,22	48,78
Španělsko	51,9	48,1
Chorvatsko	52	48
Dánsko	52,27	47,73
Švédsko	52,34	47,66
Nizozemsko	54	46
Finsko	54,55	45,45
Polsko	55,28	44,72
Slovensko	55,56	44,44
ČR	56,25	43,75
Itálie	56,73	43,27
Rakousko	56,82	43,18
Francie	57,66	42,34
Belgie	59,65	40,35

V tabulce 1 jsou vypsány státy, ve kterých je více než 50 % nezaměstnaných mladých mužů, včetně podílu na nezaměstnanosti mladých osob v daném státě.

V Rumunsku, Spojeném království, Irsku, Bulharsku, Litva, Maďarsko, Lotyšsko, Německo a na Maltě bylo v roce 2019 více než 60 % nezaměstnaných mladých mužů.

Tab. 2: Struktura mladých nezaměstnaných podle pohlaví v roce 2019 (%)

ZEMĚ	Muži	Ženy
Rumunsko	60,19	39,81
Spojené král.	60,56	39,44
Irsko	61,11	38,89
Bulharsko	61,54	38,46
Litva	61,54	38,46
Maďarsko	62,16	37,84
Lotyšsko	62,5	37,5
Německo	63,05	36,95
Malta	66,67	33,33

V tabulce 2 jsou vypsány státy, ve kterých bylo více než 60 % nezaměstnaných mladých mužů, včetně podílu na nezaměstnanosti mladých osob v daném státě.

4.2.2 Struktura mladých nezaměstnaných podle vzdělání

V rámci této podkapitoly je sledována míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 a na úrovni 3 – 4. Vzdělání na úrovni 0 – 2 zahrnuje vzdělání nižší než základní, základní a středoškolské. Vzdělání na úrovni 3 – 4 zahrnuje vyšší než sekundární, pomaturitní a terciární vzdělání.

V Dánsku, Německu, Španělsku, Lucembursku, Maltě, Nizozemsku, Rakousku, Finsku a Švédsku bylo v roce 2019 více nezaměstnaných mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2.

Tab. 3: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle vzdělání v roce 2019 (%)

ZEMĚ	Úroveň 0-2 (%)	Úroveň 3 a 4 (%)
Dánsko	59	35
Německo	55	38
Španělsko	48	35
Lucembursko	46	39
Malta	57	39
Nizozemsko	58	33
Rakousko	45	40
Finsko	49	48
Švédsko	62	31

V tabulce 3 jsou vypsány země, ve kterých bylo více nezaměstnaných mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2, včetně procentuálního podílu na nezaměstnanosti mladých osob.

V devatenácti členských státech EU-28 bylo více nezaměstnaných mladých osob se vzděláním na 3 a 4. Podrobný výčet zemí, viz. tabulka níže

Tab. 4: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle vzdělání v roce 2019 (%)

ZEMĚ	Úroveň 0-2 (%)	Úroveň 3 a 4 %
Belgie	41,75	42
Bulharsko	34	57
Česká republika	37	58
Estonsko	43	44
Irsko	28	56
Řecko	15	67
Francie	29	53
Chorvatsko	9	82
Itálie	35	61
Kypr	12	60
Lotyšsko	27	68
Litva	13	74
Maďarsko	38	54
Polsko	11	78
Portugalsko	32	50
Rumunsko	29	65
Slovinsko	26	67
Slovensko	37	55
Spojené království	28	52

V tabulce 4 jsou vypsány země, ve kterých bylo více nezaměstnaných mladých osob se vzděláním na úrovni 3 a 4, včetně procentuálního podílu na nezaměstnanosti mladých osob.

4.3 Příčiny vzniku nezaměstnanosti u mladých osob v EU-28

Hlavní příčinou, proč mladí lidé nemohou nalézt pracovní uplatnění je odborná kvalifikace. Z průzkumu od Výboru mládeže Evropské odborové konfederace v roce 2017 plyne, že 92 % odborníků tvrdí, že nedostatečná kvalifikace přináší horší nebo výrazně horší příležitosti na trhu práce.

Příčin nezaměstnanosti existuje však mnohem více a liší se od i v jednotlivých členských zemích EU. Mezi hlavní příčiny patří:

- Nedostatek dostupných pracovních míst pro mladé osoby
- Nevyhovující vzdělání a školení
- Nedostatek podpory a poradenství v oblasti kariéry
- Diskriminace některých skupin mladých osob³⁰

Mezi další faktory nepochybně patří fyzický nebo mentální handicap (podle 87 % odborníků), přistěhovalecký původ (82 %) nebo příslušnost k etnické menšině (73 %). Existuje více než 40 % riziko u mladých lidí s handicapem, že nebudou moci nalézt pracovní uplatnění. Mnozí zaměstnavatelé tyto handicapované osoby nechtějí zaměstnat, existuje málo pracovních míst, kde uznávají a jsou schopni a ochotni naplňovat jejich zvláštní potřeby. Mladí lidé, kteří jsou součástí náboženské nebo etnické menšiny bývají mnohdy vystaveny diskriminaci. Migrantů nemají většinou rovné příležitosti ke vzdělání, mají problémy naplnit vysoké požadavky na znalosti cizího jazyka. Lidé, kteří pocházejí z nízkopříjmových rodin také hůře nalézají práci (75 %). Záleží také i na genderu (44 %), i když necelá polovina odborníků tvrdí, že ženy mají stejné pracovní příležitosti jako muži. Stáže, které může mládež využít za účelem získání nových pracovních zkušeností, bývají většinou špatně placené nebo dokonce zcela neplacené, což může mládež odradit.³¹

4.4 Opatření na zvýšení zaměstnanosti mladých osob v EU-28

Evropská unie směřuje svou pomoc a podporu k zaměstnanosti, zaměstnatelnosti a sociálnímu začlenění mládeže, a to zejména prostřednictvím své agendy pro pracovní místa, růst a investice, strategie Evropa 2020 a pomocí fondů EU – Erasmus+, Evropský sociální fond a Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí.

Strategie EU pro mládež, který ustanovuje rámec pro spolupráci v souladu s článkem 6 a 165 SFEU na období 2010 – 2018 má dva hlavní cíle, a to vytvoření většího počtu

---

³⁰ *Stanovisko Strany Evropských socialistů a demokratů (PES) k nezaměstnanosti mladých* [online]. [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <http://sdz.socdem.cz/s16/a372.html>

³¹ CHLEBOUNOVÁ, Tereza. ČR má 2. nejnížší míru nezaměstnanosti mladých lidí v EU [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: <https://www.euroskop/9003/31512/clanek/cr-ma-2-nejnizsi-miru-nezamestnanosti-mladych-v-eu/>

rovných příležitostí v rámci vzdělávání a na trhu práce a dále podporovat mladé lidi, aby vyvíjeli aktivní účast na společenském životě.

Politika EU v oblasti mládeže klade důraz zejména začleňování veškerých mladých lidí, vyšší počet účastníků na demokratickém a občanském životě a usnadnění přechodu do dospělosti spolu s důrazem na zařazení do pracovního života. Cílů lze dosáhnout dvěma způsoby, a to prostřednictvím konkrétně daných iniciativ, které se soustřeďují na mládež a jejich účelem je podporovat neformální učení, dobrovolnické aktivity, práci s mladými lidmi, mobilitu a informovanost a meziodvětvových iniciativ, jejichž cíl je zaměřený na oblast problémů mládeže při formulování, vykonávání a hodnocení politik a opatření v jiných okruzích, které mají významný dopad na mládež – vzdělání, zaměstnanost, zdraví a dobré životní podmínky.

Členské státy jsou zodpovědné za politiky v oblasti zaměstnanosti, vzdělání, odborné přípravy a mládeže. Evropská unie vykonává podporu činnosti členských států. Evropská komise je členským státům nápomocna při provádění strategie.

Klíčová iniciativa Mládež v pohybu (2010)

Mládež v pohybu je klíčová iniciativa, která spadá do strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Strategie Evropa 2020 obsahuje souhrnnou sestavu opatření v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti pro mládež, a to včetně iniciativ Příležitosti pro mladé a Tvoje první práce přes EURES. Cílem této klíčové iniciativy je zlepšení vzdělání a zaměstnatelnosti mladých lidí, snížení jejich nezaměstnanosti a zvýšení jejich zaměstnanosti.

Iniciativa Příležitost pro mladé

Iniciativa Příležitost pro mladé, kterou v roce 2011 přijala Evropská komise, byla soustředěna právě na mladé lidi, kteří jsou nezaměstnaní, ani nejsou ve vzdělávacím procesu nebo odborné přípravě. Cílem této iniciativy bylo spojení dílčích opatření členských států a EU s prioritami, které jsou dané ve Strategii Evropa 2020, v Závěrech Rady z června 2011 o zaměstnanosti mládeže a v Doporučení Rady o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky.

Tvoje první práce přes EURES

Tvoje první práce přes EURES je tzv. cílený program mobility. Tyto programy by měly směřovat k obsazení volných pracovních míst v rámci konkrétního odvětví, profese, země nebo skupiny zemí. Dále také k podpoře určité skupiny, kteří mají sklon k mobilitě,

jako jsou právě mladí lidé. Program, jež vykonávají národní služby zaměstnanosti, je dostupný pro mladé lidi od věku 35 let a pro zaměstnavatele ze zemí EU-28, Norska a Islandu, který jim má usnadnit nalezení práce, stáže nebo místo v učňovské přípravě v jiném členském státě.

Balíček, který se týká zaměstnanosti mladých lidí a akčního týmu pro mladé lidi (2012)

Rada EU dala koncem roku 2012 určitá doporučení, jak by měly bojovat proti nezaměstnanosti mladých lidí. Evropská komise v tomto roce navrhla balíček, který souvisel s zaměstnaností mladých lidí. Tento balíček představuje soubor opatření, která členským státům pomáhají s řešením nezaměstnanosti mladých a jejich sociálního vyloučení, které souvisí s jejich vysokou a přetrvávající nezaměstnaností. Do tohoto balíčku patří Záruka pro mladé lidi, Evropská aliance pro učňovskou přípravu a Rámec pro kvalitní stáž.

Záruka pro mladé

Záruka pro mladé (duben 2013), představuje závazek veškerých členských států, aby opatřily mladým lidem, kteří jsou mladší 25 let buď kvalitní nabídku zaměstnání, další vzdělání, učňovskou přípravu nebo stáž, což by mělo být naplněno do čtyř měsíců od toho, co se z nich stali nezaměstnaní nebo ukončili formální proces vzdělávání.³² Záruky pro mladé patří mezi jedny z nejvýznamnějších reforem, které jsou nutné pro řešení problematiky nezaměstnanosti mladých lidí a ulehčení přechodu ze školy do zaměstnání.

Pro členské státy představují záruky pro mladé finanční náklady, které jsou však mnohem nižší než náklady, které plynou z nečinnosti. Náklady závisí na vnitrostátních podmínkách, budou tedy nižší v členských státech, ve kterých jsou podpůrná opatření dobře rozvinuta, např. kvalifikovaní zaměstnanci veřejné služby zaměstnanosti, kteří se věnují potřebám mladých lidí. Náklady závisí na způsobu, jakým tento systém zaveden a používán. Náklady budou větší v zemích s vysokou mírou nezaměstnanosti, kteří nejsou

---

³² Nezaměstnanost mladých lidí a jejich začleňování na trh práce [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/sites/cc/Lists/CCDocuments/CC_AUDIT_COMPENDIUM/CC-AUDIT_COMPENDIUM_CS.pdf

zaměstnaní, nestudují nebo se neúčastní odborné přípravy nebo s vysokou mírou nezaměstnanosti mladých lidí.³³

Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (2013)

Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI) nabízí finanční podporu v rámci uskutečňování balíčku, který souvisí se zaměstnaností mladých lidí, a hlavně se zárukou pro mladé lidi. Opatření, která jsou vykonávána v rámci YEI se soustředí přímo na mladé lidi. Iniciativa má pomáhat pouze mladým lidem, kteří jsou nezaměstnaní, nezaměstnaní, nevzdělávají se, ani odborně nepřipravují na výkon povolání, včetně mladých lidí, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní nebo i těch, kteří se nezaregistrovali jako nezaměstnaní v regionech, kde míra nezaměstnanosti činí přes 25 %.³⁴

4.4.1 Opatření na zvýšení zaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28

Opatření na zvýšení zaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 jsou vyhodnoceny pro státy s nejvyšší mírou nezaměstnanosti mladých – Řecko, Španělsko, Itálie.

Řecko

V lednu roku 2013 byl schválen národní akční plán pro mladé lidi na podporu zaměstnanosti, odborné přípravy a podnikání mladých lidí se zaměřením na téměř 350 000 mladých lidí. Na toto opatření byly vyčleněny finanční prostředky v hodnotě 517 milionů EUR. Součástí tohoto opatření bylo dočasné přijetí nezaměstnaných mladých lidí do 35 let do místních pracovních programů v kulturním odvětví, dále také i vytváření podpory pro sociální struktury, které mají za cíl bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení v rámci přijímání nezaměstnaných mladých lidí. Akční plán byl složen z těchto prvků:

- „Poukázka na vstup na trh práce“, která propojuje odbornou přípravu a umístění do zaměstnání po dobu pěti měsíců a slouží pro 45 000 nezaměstnaných mladých lidí do věku 29 let
- Teoretická příprava v kombinaci s přípravou na pracoviště na pracovišti pro 1 000

---

³³ *Opatření EU v boji proti nezaměstnanosti mladých lidí* [online]. [cit. 2020-11-28]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_13_464

³⁴ *Nezaměstnanost mladých lidí a jejich začleňování na trh práce* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z:

https://www.eca.europa.eu/sites/cc/Lists/CCDocuments/CC_AUDIT_COMPENDIUM/CC-AUDIT_COMPENDIUM_CS.pdf

nezaměstnaných mladých námořníků do věku 29 let

- Revize programů v roce 2012 byla směřována na nabízení dodatečné podpory likvidity malých a středních podniků v hodnotě 1,2 miliardy EUR

Španělsko

V roce 2012 bylo ESF přesunuto více než 286 milionů EUR na podporu mladých lidí. Z této částky bylo 135 milionů EUR určeno na veřejné služby zaměstnanosti, jejichž cílem bylo pomoci mladým lidem při hledání práce. Evropský fond pro sociální rozvoj zřídil pět revolvingových fondů, které měly za cíl zajistit snadnější přístup inovativních malých a středních podniků k financování, a to včetně provozního kapitálu. Byl zaveden nový režim podpory formou specializovaných úvěrů na reindustrializaci a strategická průmyslová odvětví. Mezi další opatření patří zvýšená podpora malých a středních podniků v zemědělsko-potravinářském odvětví regionech, kde je míra nezaměstnanosti mládeže nejvyšší, výstavba a obnova infrastruktury vzdělávání a odborné přípravy.

Itálie

V prosinci roku 2011 začala velká reorganizace priorit, jejíž součástí bylo i financování plánu pro zaměstnatelnost na Sicílii, které by měl přinést prospěch pro zhruba 50 000 mladých lidí, nové vzdělávací činnosti pro 65 300 studentů z jižní části země a 13 000 nových pracovních příležitostí v rámci mobility a programu úlev na dani na podporu zaměstnávání znevýhodněných osob, a to včetně mladých lidí a 600 milionů EUR na činnosti, které podporují mladé podnikatele, výzkumné pracovníky, učňovské programy nebo osoby, které nejsou zaměstnané, nestudují, ani se neúčastní odborné přípravy.

5 Případová studie Česká republika

Česká republika je parlamentní republikou, která má v čele prezidenta, který jmenuje předsedu vlády. Země vznikla v roce 1993 rozdělením Československa na Českou republiku a Slovensko. Tato země je členěna na 14 krajů, mezi které patří i hlavní město Praha. Česká republika je členskou zemí EU od 1. května 2004 a v současnosti se připravuje na přijetí eura.

Mezi nejdůležitější odvětví českého odvětví v roce 2018 byl zařazen průmysl (30,2 %), velkoobchod a maloobchod, vzdělání, ubytování, doprava, stravování a pohostinství (19,2 %) a veřejná správa, obrana, zdravotní a sociální péče (15,5 %).

V Evropském parlamentu zasedá 21 českých poslanců. Členkou Evropské komise je místopředsedkyně Věra Jourová, která řídí činnost Evropské komise v oblasti hodnot a transparentnosti a dodržování zásad právního státu. Česká republika má 12 zástupců v Evropském hospodářském a sociálním výboru a 12 zástupců v Evropském výboru regionů.

Výše finančních příspěvků členských států do rozpočtu EU jsou vyměřeny spravedlivě v závislosti na možnostech jednotlivých států. Čím více ekonomika dané země prosperuje, tím více musí tato země přispívat do rozpočtu a naopak. Příspěvky rozpočtu Evropské unie jsou rozdělovány způsobem, který přináší naplnění potřeb Evropanů jako celku. Výdaje EU v České republice za rok 2018 činily celkem 4,123 miliard EUR. Příspěvek České republiky byl v roce 2018 ve výši 1,720 miliardy EUR.³⁵

5.1 Příčiny vzniku nezaměstnanosti mladých v ČR

Mladí lidé vytvářejí specifickou skupinu, ke které zaměstnavatelé přistupují, tak jako např. k osobám předdůchodového věku jinak, než-li k převážné většině uchazečů či zaměstnanců. Z příslušnosti ke skupině mladých lidí vyplývají na trhu práce určité výhody. Mladí lidé mají čerstvější zkušenosti se studiem, měli by mít tedy širší okruh teoretických znalostí.

Bývají také více flexibilnější, mají většinou lepší schopnosti při plnění nových nebo neznámých úkolů, jsou ochotni pracovat přesčas. To bývá obvykle dáno i tím, že mladí

---

³⁵ *Czechia* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia>

lidé ještě nemají děti a mohou tedy pracovat více času. Další konkurenční výhodou mladých lidí bývá větší znalost cizích jazyků, zkušenost s krátkodobým studijním nebo pracovním pobytem v zahraničí, kladný přístup k novým metodám komunikace a lepší pochopení mobilních či informačních technologií v porovnání s předchozí generací. Tyto uvedené výhody ovšem neplatí pro veškeré mladé zaměstnance. Vyskytuje se i mnoho bariér, které mladým lidem komplikují uplatnění na trhu práce.

Nedostatečná praxe

K hlavním příčinám nezaměstnanosti mladých lidí řadíme chybějící pracovní zkušenosti. ČSÚ v roce 2014 uvedl: „Vzhledem k nedostatku praxe a relevantních pracovních zkušeností obvykle hledají práci obtížněji. Pro zaměstnavatele navíc představují určitou nejistotu, neboť nedokážou z profesní historie posoudit, zda je zaměstnanec pro dané místo vhodný.“

Tato překážka se vyskytuje u absolventů základních, středních a vysokých škol, ale u každé skupiny se tento problém projevuje jinak. Mladým lidem s nízkou kvalifikací hrozí zejména nezaměstnanost, kdež to absolventi s vyšším vzděláním bez dostatečné praxe bývají přesunuti na méně kvalifikovaná pracovní místa. Z toho plyne zhoršení ekonomické situace pro osoby s nižším i vyšším vzděláním.

Nízký zájem o stáže

Výzkum Kooperace 2015, která se byl soustředěn na uplatnění ohrožených skupin na pracovním trhu uvedl, že mladí lidé nejsou příliš ochotni využívat stáže, i přes to, že zrovna takto by mohli získat onu potřebnou praxi.

Hlavním důvodem bylo to, že mladí lidé nechtějí pracovat zadarmo, což bývá právě pro tyto stáže charakteristické. Lidé chtějí získat hlavně dlouhodobé zaměstnání, což stáže většinou neumožňují. V ČR bývá zpravidla určen vymezený rozsah nebo možnost další spolupráce zatím nebývá v době nástupu zcela jistá

Osobní překážky

Mladým lidem, kteří teprve začínají pracovat ztěžuje pracovní zařazení i dosavadní pracovní nezkušenost. Mládeži, která v době studia nepracovala ani brigádně, chybí jakékoliv pracovní návyky. Každodenní pracovní režim je odlišný od studování na střední či vysoké škole, ale také od brigád. Tyto brigády bývají většinou krátkodobé, flexibilní a mnohdy i v jiném oboru než, který mládež studuje.

Pro mládež může být obtížné dodržování pevné pracovní doby a závazných termínů.

Dále se také mnohdy hůře vyhýbají chybám při plnění úkolů. Mnohé pracovní pozice s sebou přinášejí větší míru zodpovědnosti a pečlivosti, než na jakou byl prozatím mladý člověk zvyklý. Pro manuální práci je charakteristická fyzická náročnost. Zaměstnanec se musí zvládnout naučit spolupráci v týmu a osvojení firemní kultury. Pracovní době musí přizpůsobit organizaci volného času a odpočinku.

Institucionální překážky

Mezi institucionální překážky řadíme nedostatek informací o studijních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání nebo rekvalifikačních kurzech, které by mladých lidem mohly pomoci vyřešit problém s nezaměstnaností či hledáním práce, která odpovídá jejich kvalifikaci. Institucionální překážkou bývá také nedostatek kurzů nebo jejich nízká kvalita. Míra informovanosti mladých osob rostla s vyšším vzděláním. Problémy s nalezením uplatnění na trhu práce v České republice měli hlavně nekvalifikovaní zaměstnanci se základním či středním vzděláním.³⁶

5.2 Politika zaměstnanosti v ČR

Státní politika zaměstnanosti je směřována k získání rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, k produktivnímu využití zdrojů pracovních sil a zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Státní politika zaměstnanosti je vykonávána prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí a příslušných úřadů práce. Mezi činnosti v rámci výkonu státní politiky zaměstnanosti řadíme např.:

- Soustavné sledování a vyhodnocování situace na trhu práce, zpracování prognóz a koncepcí zaměstnanosti a programů pro další pracovní uplatnění občanů
- Uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti
- Koordinaci opatření v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti s evropskou strategií zaměstnanosti
- Tvorbu a zapojení do mezinárodních a dvoustranných programů

---

³⁶ MYNÁŘOVÁ, Tereza. Problémy zaměstnanosti mladých osob na českém trhu [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: <https://ipodpora.odbory.info/>

souvisejících s rozvojem lidských zdrojů, zaměstnaností a trhem práce³⁷

5.2.1 Aktivní politika zaměstnanosti

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR spolupracuje s úřady práce ve snaze prostřednictvím řady nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti v souladu se Zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti působit na trh práce.

Aktivní politika představuje souhrn opatření, které směřují k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti a je to prováděna těmito nástroji:

- Rekvalifikace
- Investiční pobídky
- Veřejně prospěšné práce
- Společensky účelná místa
- Překlenovací příspěvek
- Příspěvek na dopravu zaměstnanců
- Příspěvek na zapracování
- Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program³⁸

5.2.2 Pasivní politika zaměstnanosti

Pasivní politika zaměstnanosti je zaměřena na zprostředkování zaměstnání uchazečům o práci a rovněž hmotné zabezpečení uchazečů o práci. Zprostředkování zaměstnání znamená činnost, která je spočívá ve vyhledávání vhodného zaměstnání pro člověka, který se uchází o práci, a dále také ve vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele. Do zprostředkování zaměstnání patří také činnost informační a poradenská. Primárně zaměstnání zprostředkovávají úřady práce. Jiné právnické nebo fyzické osoby mohou zaměstnání zprostředkovávat jen za podmínek, které jsou stanoveny zákonem o zaměstnanosti. Tyto osoby jsou dle zákona označovány jako agentury práce.

Podpora v nezaměstnanosti

---

³⁷ *Správa na úseku zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/sprava-na-useku-zamestnanosti.aspx>

³⁸ *Aktivní politika zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/11260/17901498/APZ.pdf/7332680f-5928-4688-b91b-dd2f0bdaf281>

Podpora v nezaměstnanosti nahradila dřívější označení „hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání“. Nárok na podporu v nezaměstnanosti má dle platné právní úpravy uchazeč o zaměstnání, který:

- a) Vykonaval v délce alespoň 12 měsíců v rozhodném období zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost zakládající povinnost odvádět pojistné na důchodovém pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- b) Požádal úřad práce, u kterého je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti, a ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, není poživatelem starobního důchodu

Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Uchazeč o zaměstnání je povinen doložit relevantní skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti, např. potvrzením o zaměstnání, dohodou o pracovní činnosti, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti, potvrzením o účasti na důchodovém pojištění a vyměřovacím základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.³⁹

5.3 Analýza míry nezaměstnanosti mladých v ČR

V České republice byla nejnižší míra nezaměstnanosti mladých osob zjištěna v roce 2019. nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých byla dosažena v roce 2010. Míra nezaměstnanosti mladých žen byla vyšší než míra nezaměstnanosti mladých mužů. Míra nezaměstnanosti byla vyšší u mladých lidí se vzděláním na úrovni 0 – 2.

5.3.1 Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR

Míra nezaměstnanosti osob v roce 2010 činila 7,3 %, v roce 2011 se snížila o 0,6 % a v roce 2012 vzrostla na 7 %. Míra nezaměstnanosti v roce 2012 a 2013 stagnovala o hodnotě 7 %. Od roku 2014 míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2019 klesla na 2 %.

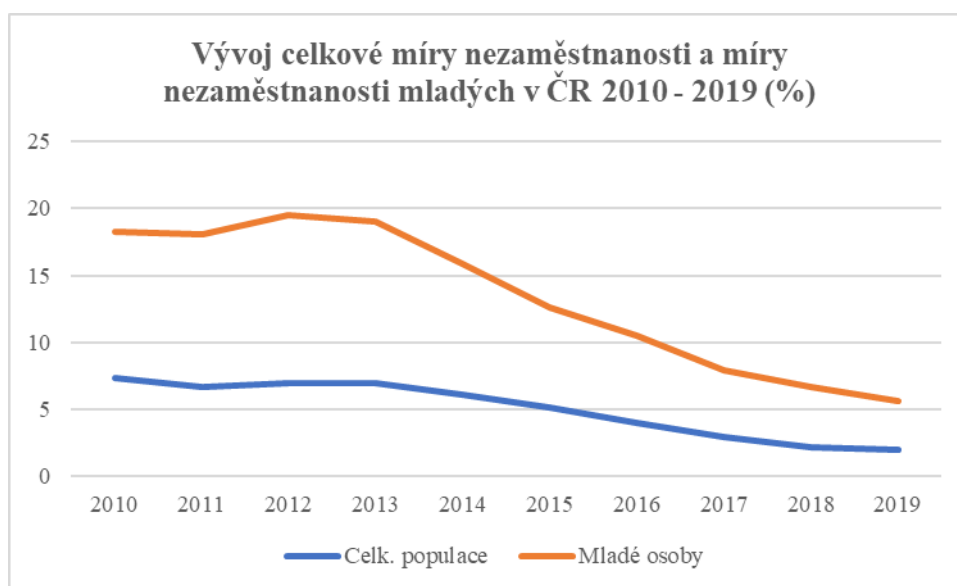
³⁹ *Správa na úseku zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/sprava-na-useku-zamestnanosti.aspx>

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v roce 2010 a naopak nejnižší míra byla vykázána v roce 2019. Během sledovaného časového období se míra nezaměstnanosti snížila o 5,3 %.

Míra nezaměstnanosti byla v roce 2010 zjištěna ve výši 18,3 %, v roce 2011 se snížila o 0,2 % a v roce 2012 vzrostla na 19,5 %. Míra nezaměstnanosti se od roku 2013 snižovala a v roce 2019 činila 5,6 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2012 a nejnižší míra nezaměstnanosti byla v roce 2019.

V České republice byl zaznamenán pokles celkové míry nezaměstnanosti i míry nezaměstnanosti mladých osob v roce 2011 a v roce 2012 se hodnoty navýšily. Celková míra nezaměstnanosti v roce 2012 a 2013 stagnovala a od roku 2014 klesala. Míra nezaměstnanosti mladých osob klesala již od roku 2013.

Graf 30: Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR v letech 2010 – 2019 (%)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

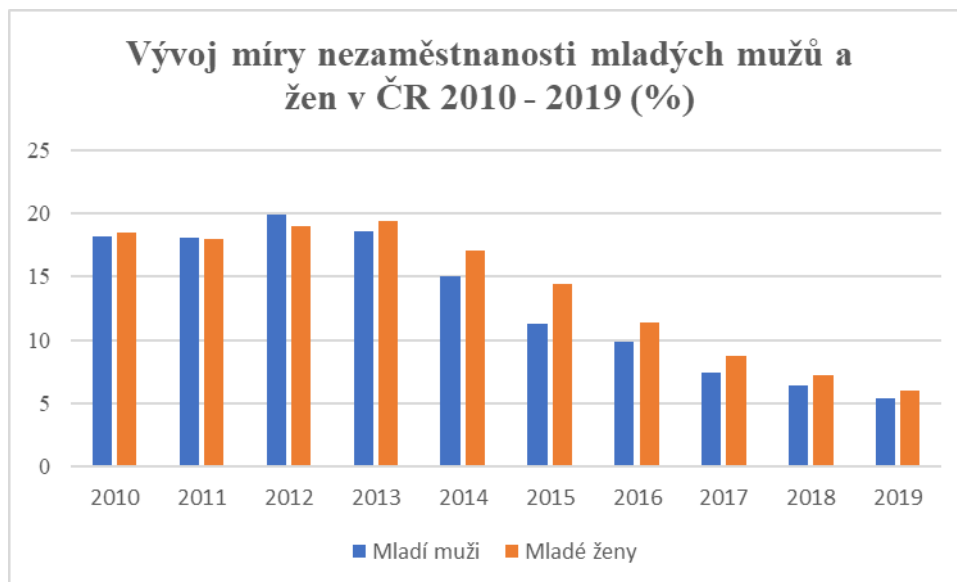
5.3.2 Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR dle pohlaví

Míra nezaměstnanosti mladých mužů byla v roce 2010 ve výši 18,2 %. V roce 2011 se míra nezaměstnanosti snížila o 0,1 % a v roce 2012 vzrostla na 19,9 %, což byla nejvyšší míra nezaměstnanosti. Od roku 2013 se míra nezaměstnanosti snižovala. V roce 2019 byla dosažena nejnižší míra nezaměstnanosti ve výši 5,4 %. Během sledovaného období nastalo snížení míry nezaměstnanosti ve výši 12,8 %.

Míra nezaměstnanosti mladých žen v roce 2010 činila 18,5 %, v roce 2011 se snížila o 0,5 % a v roce 2013 vzrostla na 19,4 %. Od roku 2014 se míra nezaměstnanosti snižovala. V roce 2019 byla zaznamenána míra nezaměstnanosti ve výši 6 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2013 a naopak nejnižší v roce 2019. Během sledovaného období míra nezaměstnanosti klesla o 12,5 %.

Míra nezaměstnanosti mladých mužů byla nejvyšší v roce 2012, ale míra nezaměstnanosti mladých žen byla nejvyšší v roce 2013. Míra nezaměstnanosti mladých mužů klesala od roku 2013, ale míra nezaměstnanosti mladých žen klesala až od roku 2014. Během sledovaného období byla převážně vyšší míra nezaměstnanosti mladých žen než mladých mužů, pouze v roce 2011 a 2012 byla vyšší míra mladých mužů.

Graf 31: Vývoj míry nezaměstnanost mladých v ČR dle pohlaví v letech 2010 – 2019 (%)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

5.3.3 Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání

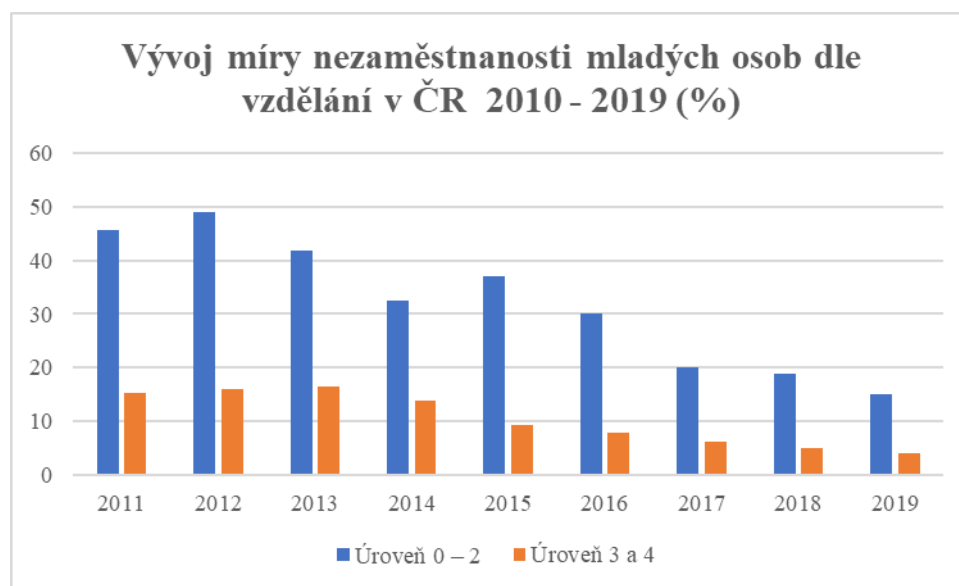
Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 byla v roce 2011 ve výši 45,5 %, v roce 2012 se míra zvýšila na 48,9 %, v roce 2014 klesla na 32,4 % a v roce 2015 se zvýšila na 36,9. V následujících letech míra nezaměstnanosti klesala, až v roce 2019 klesla na 15 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2011 a naopak nejnižší v roce 2019. Během sledovaného časového úseku se míra nezaměstnanosti snížila o 30,5 %.

Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 a 4 v roce 2011 činila 15,2 %, v roce 2013 se míra zvýšila na 16,4 % a od roku 2014 klesala. V roce 2019 byla míra nezaměstnanosti zjištěna ve výši 4,1 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2013 a naopak nejnižší v roce 2019. V rámci sledovaného období se míra nezaměstnanosti snížila o 11,1 %.

Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 byla nejvyšší v roce 2012, ale v rámci vzdělání na úrovni 3 a 4 byla nejvyšší v roce 2013. Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 se v roce 2012 zvýšila, do roku 2014 se snižovala, v roce 2015 se zvýšila a v následujících letech již klesala. Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 a 4 se zvyšovala do roku 2013 a následně klesala až do roku 2019. Během sledovaného časového období byla míra nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 0 – 2 vyšší než míra nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 3 a 4.

Graf 32: Vývoj míra nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání v letech 2010 – 2019 (%)

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

6 Výsledky

Výsledkem analýzy nezaměstnanosti mladých v EU-28 je srovnání zemí dle současné výše celkové míry nezaměstnanosti, míry nezaměstnanosti mladých, míry nezaměstnanosti mladých dle pohlaví a vzdělání. Dalším výsledkem analýzy nezaměstnanosti mladých v EU-28 je srovnání zemí podle vývoje celkové míry nezaměstnanosti a míry nezaměstnanosti mladých.

6.1 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti

V roce 2019 byla vykázána nejnižší míra nezaměstnanosti osob v České republice, Německu a Polsku. Střední míra nezaměstnanosti byla zjištěna v osmi státech, např. v Estonsku, Rakousku a Slovinsku. Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti osob byly zaznamenány v Řecku, Španělsku a Itálii. Řada zemí dosáhla stejné úrovně míry nezaměstnanosti, např. Nizozemsko a Maďarsko, Irsko a Dánsko, Slovinsko a Rakousko. Nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti (do 0,1 %) byly vykázány mezi Polskem a Nizozemskem (Maďarskem), Spojeným královstvím a Rumunskem, Estonskem a Rakouskem (Slovinskem), Portugalskem a Chorvatskem, Finskem a Švédskem. Nejvyšší disproporce míry nezaměstnanosti osob byla v rámci České republiky a Řecka, a to ve výši 15,3 %.

6.2 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých

V České republice, Německu a Nizozemsku byla v roce 2019 zjištěna nejnižší výše míry nezaměstnanosti mladých osob. V Chorvatsku a na Kypru byla dosažena stejná úroveň míry nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti v Estonsku byla pouze o 0,1 % nižší než ve Spojeném království. Nejnižší rozdíly (do 0,2 %) členských států EU-28 ve výši míry nezaměstnanosti mladých osob byly zjištěny v České republice a Německu, Polsku a Dánsku, Spojeném království a Maďarsku, Chorvatsku a Rumunsku, Rumunsku a Lucembursku, Lucembursku a Finsku. Střední výše míry nezaměstnanosti byla dosažena v osmi státech, např. v Estonsku, Spojeném království, Maďarsku a dalších zemích. Nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých osob byla v Řecku, Španělsku a Itálii. V České republice a Řecku byl vykázán nejvyšší rozdíl v míře nezaměstnanosti mladých osob mezi dvěma státy, a to ve výši 18,6 %.

6.3 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti

V Německu, Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku a na Maltě se míra nezaměstnanosti od roku 2010 do roku 2019 snižovala. V Rumunsku, Dánsku a Spojeném království se míra nezaměstnanosti zvýšila v roce 2011 a snižovala se až do roku 2019. V Irsku se míra nezaměstnanosti zvyšovala do roku 2012 a poté klesala. Ve Slovinsku, Portugalsku, Polsku, Španělsku, Řecku a Bulharsku míra nezaměstnanosti rostla do roku 2013 a poté klesala až do roku 2019. V Chorvatsku, Itálii a na Kypru se míra nezaměstnanosti zvyšovala do roku 2014 a v následujících letech se snižovala. V ostatních členských státech míra nezaměstnanosti kolísala – růst střídal pokles.

V řadě zemí míra nezaměstnanosti po dobu dvou let stagnovala. Míra nezaměstnanosti stagnovala v Belgii (2014, 2015), Dánsku (2011, 2012), Francii (2013, 2014), Maďarsku (2011, 2012), Nizozemsku (2010, 2011) a Rumunsku (2014, 2015).

V Lotyšsku byl zaznamenán nejvyšší pokles míry nezaměstnanosti během sledovaného období, a to ve výši 13,2 %. Snížení míry nezaměstnanosti v letech 2010 až 2019 o více než 10 % bylo zaznamenáno v Estonsku a Litvě. V Rakousku mezi léty 2010 až 2019 míra nezaměstnanosti klesla pouze o 0,3 %. Pokles míry nezaměstnanosti během sledovaného období do 2 % byl vykázán v Nizozemsku, Dánsku, Finsku a Francii. V Lucembursku a na Kypru se míra nezaměstnanosti v rámci sledovaného časového úseku zvýšila, na rozdíl od ostatních členských států EU-28, ve kterých se míra nezaměstnanosti snižovala.

6.4 Srovnání zemí EU-28 dle vývoje míry nezaměstnanosti mladých

V Lucembursku, Itálii a Řecku byla nejvyšší hodnota míry nezaměstnanosti mladých osob zaznamenána v roce 2010. Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Rumunsko, Lucembursko a Finsko vykázaly nejnižší výši míry nezaměstnanosti v roce 2018. Ostatní členské státy EU-28 dosáhly nejnižší úrovně míry nezaměstnanosti v roce 2019, celkem tedy 19 států.

V Německu, Estonsku, Litvě, Lotyšsku a Švédsku byla zaznamenána nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých v počátku sledovaného období. V Dánsku a Spojeném království byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v roce 2011. Česká republika, Malta, Maďarsko, Irsko, Slovensko vykázaly nejvyšší míru nezaměstnanosti v roce 2012. V Nizozemsku, Slovinsku, Bulharsku, Polsku, Belgii, Chorvatsku, Kypru, Portugalsku, Francii, Španělsku

a Řecku míra nezaměstnanosti na nejvyšší úrovni v roce 2013. V Rumunsku, Lucembursku a Itálii byla nejvyšší míra nezaměstnanosti dosažena v roce 2014. Finsko dosáhlo nejvyšší hodnoty v roce 2015 a Rakousko v roce 2016.

V Německu, Estonsku a Litvě míra nezaměstnanosti mladých po celé sledované časové období klesala.

Míra nezaměstnanosti mladých v České republice, Maďarsku, Slovensku a Švédsku se v roce 2011 snížila, ale v roce 2012 se zvýšila a dále klesala až do konce sledovaného období. V Belgii a Nizozemsku se míra nezaměstnanosti v roce 2011 snížila, do roku 2013 rostla a v následujících letech klesala. Míra nezaměstnanosti v Rakousku se v roce 2011 snížila, poté rostla až do roku 2016 a v následujících letech klesala.

Míra nezaměstnanosti mladých osob v Dánsku a Spojeném království v roce 2011 vzrostla a následně klesala až do roku 2019. V Irsku a na Maltě míra nezaměstnanosti rostla do roku 2012 v následujících letech se snižovala. Ve Slovinsku, Bulharsku, Polsku, Chorvatsku, Kypru, Portugalsku, Španělsku a Řecku se míra nezaměstnanosti zvyšovala do roku 2013 a poté klesala. V Itálii se míra nezaměstnanosti zvyšovala do roku 2014 a v následujících letech klesala.

V Rumunsku, Lucembursku, Francii, Finsku a Lotyšsku míra nezaměstnanosti mladých lidí během sledovaného období kolísala.

6.5 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých mužů

Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých mužů byla dosažena v České republice, Německu a Nizozemsku. Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých žen byla vykázána v Německu, České republice a Nizozemsku. Složení prvních tří zemí, které dosáhly nejnižší míry nezaměstnanosti mladých žen a mužů zůstalo stejné. Rozdíl byl pouze v pořadí zemí v závislosti na výši míry nezaměstnanosti. V České republice byla nejnižší míra nezaměstnanosti mladých mužů a nejnižší míra nezaměstnanosti mladých žen byla v Německu. Nejvyšší míru nezaměstnanosti mladých mužů i žen vykážalo Řecko, Španělsko a Itálie.

6.6 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých žen

Nejnižší výše míry nezaměstnanosti mladých žen byla v roce 2019 zjištěna v Německu, České republice a Nizozemsku. Střední výše míry nezaměstnanosti (ve výši od 9,7 % do 16 %) byla vykázána v devíti státech, např. v Dánsku, Lotyšsku a Finsku. Některé státy dosáhly stejné úrovně míry nezaměstnanosti, jako např. Slovinsko a Spojené království, Maďarsko a Irsko, Slovensko a Švédsko. Nejnížší disproporce míry nezaměstnanosti ve výši 0,1 % byla zaznamenána mezi Spojeným královstvím a Litvou. Míra nezaměstnanosti mladých žen v Řecku je 7,73krát vyšší než v Německu. Nejvyšší výše míry nezaměstnanosti mladých žen dosáhly Řecko, Španělsko a Itálie.

6.7 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 0 - 2

V Německu, Nizozemsku a Polsku byla zjištěna nejnížší výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 v roce 2019. Střední výše míry nezaměstnanosti byla dosažena na Kypru, v Rumunsku, v Lotyšsku a v dalších zemích. Nejvyšší výše míry nezaměstnanosti mladých osob byla na Slovensku, v Řecku a Chorvatsku. Na Slovensku a v Řecku byla zjištěna více než 50% míra nezaměstnanosti mladých. V Bulharsku a na Slovinsku byla dosažena stejná výše míry nezaměstnanosti. Disproporce ve výši míry nezaměstnanosti do 1 % byly např. mezi Německem a Nizozemskem, Dánskem a Rakouskem, Českou republikou a Bulharskem (Slovinskem), Kyprem a Rumunskem, Estonskem a Maltou, Lucemburskem a Portugalskem, Portugalskem a Belgií, Irskem a Finskem atd. Nejnížší disproporce v rámci míry nezaměstnanosti mladých osob byla ve výši 0,1 % mezi Řeckem a Slovenskem. Míra nezaměstnanosti mladých na Slovensku byla o 44,3 % vyšší než v Německu, což byla nejvyšší disproporce ve výši míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 – 2 v roce 2019.

6.8 Srovnání zemí EU-28 dle současné výše míry nezaměstnanosti mladých se vzděláním na úrovni 3 a 4

V roce 2010 byla dosažena nejnížší míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 – 4 v Německu, České republice a Nizozemsku. Střední výše míry

nezaměstnanosti byla vykázána v devíti státech, např. na Slovensku, v Polsku a ve Spojeném království. V Řecku, Španělsku a Itálii byla zjištěna nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých. Nejnižší disproporce ve výši míry nezaměstnanost byla dosažena mezi Švédskem a Belgií, a to ve výši 0,1 %. Míra nezaměstnanosti mladých v Řecku byla o 28,3 % vyšší než v Německu, což byla nejvyšší disproporce mezi státy v rámci výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 a 4 v roce 2019.

7 Závěr

Nezaměstnanost mladých lidí představuje jeden z nejzávažnějších problémů některých členských států Evropské unie. Masová nezaměstnanost se stalo běžnou součástí života v řadě států. Pokud ovšem nezaměstnanost není masová, tak není považována za vážný ekonomický, ani sociální problém, neboť samotná existence nezaměstnanosti je přirozeným jevem a znakem svobodné společnosti. V případě, že se nezaměstnanost stává masovou, tak postihuje nejenom nezaměstnané osoby a jejich rodiny, ale vstupuje i do pozornosti státních a politických institucí. Masová nezaměstnanost představuje pro společnost řadu finančních, organizačních a politických problémů.

Problémy s vysokou nezaměstnaností mladých osob mají státy, které dosáhly v roce 2019 více než 16,6% výši míry nezaměstnanosti. Mezi státy s vysokou výši míry nezaměstnanosti mladých patří Řecko, Španělsko, Itálie, Švédsko, Francie, Portugalsko, Finsko, Lucembursko, Rumunsko, Kypr a Chorvatsko. Nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých v roce 2019 byla dosažena v Řecku, a to ve výši 35,2 %.

Naopak problémy s nezaměstnaností mladých lidí nemají státy, které v roce 2019 vykázaly míru nezaměstnanosti ve výši od 5,6 % do 11,1 %. Do skupiny zemí s nízkou výši míry nezaměstnanosti patří Česká republika, Německo, Nizozemsko, Slovinsko, Rakousko, Bulharsko, Malta, Polsko a Dánsko. Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých byla v roce 2019 zjištěna v České republice, a to ve výši 5,6 %.

Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých mužů byla v roce 2019 dosažena České republice a nejvyšší míra byla zjištěna v Řecku. Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých žen byla zaznamenána v Německu a nejvyšší míra byla dosažena v Řecku.

Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých se vzděláním nižším než základním, základním nebo středoškolským byla dosažena v roce 2019 v Německu a naopak nejvyšší míra byla na Slovensku. Nejnižší míra nezaměstnanosti mladých lidí se sekundárním, pomaturitním nebo neterciárním vzděláním byla zjištěna v Německu a naopak nejvyšší míra byla dosažena v Řecku.

Vývoj míry nezaměstnanosti mladých osob v letech 2010 až 2019 se v jednotlivých členských státech Evropské unie značně lišil. V Německu, Estonsku a Litvě se míra nezaměstnanosti snižovala po celé sledované období. V některých státech se míra nezaměstnanosti mladých lidí nejprve zvyšovala a následně klesala až do roku 2019, např. ve Španělsku, Řecku, Portugalsku a dalších zemích. V řadě zemí míra nezaměstnanosti

mladých během sledovaného období kolísala, např. v Rumunsku, Lucembursku, Finsku atd.

Jak celková míra nezaměstnanosti, tak i míra nezaměstnanosti mladých se v České republice v letech 2010 až 2019 snížily. Během téměř celého sledovaného období byla míra nezaměstnanosti mladých žen vyšší než mladých mužů. Míra nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním nižším než základním, základním nebo středoškolským byla vyšší než míra nezaměstnanosti mladých se sekundárním, pomaturitním nebo neterciárním vzděláním.

Portugalsko je jedinou zemí, ve které bylo méně nezaměstnaných mladých mužů než žen. V Estonsku, Lucembursku, Slovinsku a na Kypru bylo zaznamenána přibližně stejný počet nezaměstnaných mužů a žen. V ostatních členských státech bylo více nezaměstnaných mladých mužů než žen. V Dánsku, Německu, Španělsku, Lucembursku, Nizozemsku, Rakousku, Finsku, Švédsku a na Maltě bylo více nezaměstnaných mladých osob s dosaženým vzděláním, které bylo nižší než základní, základní nebo středoškolské. V ostatních členských státech bylo více nezaměstnaných mladých lidí se sekundárním, pomaturitním nebo neterciárním vzděláním.

Hlavní příčinou nezaměstnanosti mladých osob je nedostatečná odborná kvalifikace. Existuje mnoho příčin nezaměstnanosti, které jsou v jednotlivých státech rozdílné. Mezi příčiny nezaměstnanosti mladých osob patří nedostatečný počet dostupných pracovních míst pro mladé osoby, nedostačující vzdělání a školení, nedostatečná podpora a kariérní poradenství a diskriminace některých skupin mladých lidí.

Vlády užívají dva základní typy opatření, které se pojí s nezaměstnaností, a to aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti. Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřena na vytváření nových pracovních míst, na zvýšení flexibility pracovních míst a na předcházení vzniku nezaměstnanosti. Mezi opatření aktivní politiky patří poradenství a pomoc, dotace pro dodavatele, programy přímé zaměstnanosti, vytváření pracovních míst, odborná příprava a veřejné služby zaměstnanosti. Pasivní politika by měla směřovat k utlumení dopadů nezaměstnanosti ve formě podpor v nezaměstnanosti. Systémy pro přiznávání podpor v nezaměstnanosti jsou v každé zemi odlišné a mají svá vlastní pravidla poskytování dávek v nezaměstnanosti. Jednotlivé země mají odlišné požadavky na minimální požadovanou odpracovanou dobu pro vznik nároku na dávky v nezaměstnanosti, sazby užívané v rámci výpočtu dávky a dobu vyplácení dávek. Podpory

v nezaměstnanosti by měly nezaměstnaným osobám pomoci překonat úbytek finančních prostředků způsobený ztrátou zaměstnání. Pokud by byly podpory příliš vysoké, tak by nezaměstnaní ztráceli motivaci pro hledání nového pracovního místa.

Evropská unie směřuje svou pomoc k zaměstnanosti, zaměstnatelnosti, a sociálnímu začlenění mladých osob, a to prostřednictvím své agendy pro pracovní místa, růst a investice, strategie Evropa 2020 a pomocí fondů Evropské unie – Erasmus+, Evropský sociální fond a Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých osob. Politika Evropské unie v oblasti mládeže klade důraz zejména začleňování veškerých mladých lidí, vyšší počet účastníků na demokratickém a občanském životě a usnadnění přechodu do dospělosti spolu s důrazem na zařazení do pracovního života. Cílů lze dosáhnout prostřednictvím konkrétně daných iniciativ, které se soustřeďují na mládež a jejich účelem je podporovat neformální učení, dobrovolnické aktivity, práci s mladými lidmi, mobilitu a informovanost a meziodvětvových iniciativ. EU může doporučovat nebo pomáhat finančně, ale trh práce je zcela v gesci národních států, takže kdo co a jak využije, je jen na státech.

8 Seznam použitých zdrojů

1. *Aktivní politiky na trhu práce* [online]. 2017. [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_active-labour-market-policies_cs.pdf
2. *Aktivní politika zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/11260/17901498/APZ.pdf/7332680f-5928-4688-b91b-dd2f0bdaf281>
3. BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu* [online]. MAG CONSULTING, 2013 [cit. 2021-03-28]. ISBN 978-80-271-9361-5. Dostupné z: <https://flexibooks.cz/ekonomika-cestovniho-ruchu/d-75762/#.YGDiMa8zZnI>
4. BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.
5. *Czechia* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia>
6. CHLEBOUNOVÁ, Tereza. *ČR má 2. nejnižší míru nezaměstnanosti mladých v EU* [online]. 6. 8. 2018 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9003/31512/clanek/cr-ma-2-nejnizsi-miru-nezamestnanosti-%20mladych-v-eu/>
7. DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Řízení lidských zdrojů*. První vyd. C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-347-9.
8. DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Management lidských zdrojů*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.
9. *Evropská strategie zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-10-18]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2017/08/evropska-strategie-zamestnanosti/>
10. Glossary: Unemployment [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Glossary:Unemployment>
11. HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. Páté vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-006-5.
12. JÍLKOVÁ, Eva a Jarmila ZIMMERMANNNOVÁ. *Makroekonomie* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.mvso.cz/files/makroekonomie.pdf>
13. JUREČKA, Václav. *Makroekonomie 2.*, aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-247-4386-8.

14. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. Třetí vyd.. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0146-7.
15. KONLE-SEIDL, Regina a Zahra BOUDALAOUI-BURESI. *Politika zaměstnanosti* [online]. 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/54/politika-zamestnanosti>
16. LUŇÁKOVÁ, Veronika. *Jeden z největších problémů současné EU: Nezaměstnanost mladých lidí* [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.ods.cz/region.stredocesky/clanek/17608-jeden-z-nejvetsich-%20problemu-soucasne-eu-nezamestnanost-mladych-lidi>
17. MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Třetí vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-08-3.
18. MENDLOVÁ, Ilona. *Postavení českého trhu práce v rámci EU* [online]. 29. října 2019 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91606733/czam102919analyza.pdf/fc04c193-2a56-47c7-a7de-324944218aae?version=1>
19. *Metody analýzy* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: https://homel.vsb.cz/~dan11/aps_eko/03%20APS%20EKO%20-%20metody%20analyzy.pdf
20. MYNÁŘOVÁ, Tereza. *Problémy zaměstnanosti mladých osob na českém trhu* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: https://ipodpora.odborny.info/soubory/dms/wysiwyg_uploads/013c67c033b59c8c/uploads/STUDIE_ASO_ML_ADI_2016.pdf
21. *Nezaměstnanost mladých lidí a jejich začleňování na trh práce* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/sites/cc/Lists/CCDocuments/CC_AUDIT_COMPENDIUM/CC-AUDIT_COMPENDIUM_CS.pdf
22. *Nezaměstnanost* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: https://edu.uhk.cz/~jindrvo1/files/maek1/texty/07_Nezamestnanost.pdf
23. *Opatření EU v boji proti nezaměstnanosti mladých lidí* [online]. [cit. 2020-11-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_13_464

24. ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém* [online]. První vydání. Praha: Grada Publishing a. s, 2002 [cit. 2020-12-08]. ISBN 80-247-9006-8.
25. SPĚVÁČEK, Vojtěch a Václav ŽDÁREK. *Makroekonomická analýza – teorie a praxe*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9474-2.
26. *Správa na úseku zaměstnanosti* [online]. [cit. 2020-09-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/sprava-na-useku-zamestnanosti.aspx>
27. *Stanovisko Strany Evropských socialistů a demokratů (PES) k nezaměstnanosti mladých* [online]. [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <http://sdz.socdem.cz/s16/a372.html>
28. ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. První vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5.
29. *Unemployment and benefits* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://europa.eu/youreurope/citizens/work/unemployment-and-benefits/unemployment/>
30. VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika* [online]. Páté vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. [cit. 2021-03-19]. ISBN 978-80-7552-353-2.
31. ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. První vydání. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2007. ISBN 978-80-86730-04-2.
32. *Who we are* [online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/about/who-we-are>.
33. *3. faktory ovlivňující trh práce* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536484/13-323207a3.pdf/6602371a-005a-4c4d-9925-4a18ba2078ca?version=1.0>
34. *Unemployment by sex* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tesem120>
35. *Unemployment* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tps00203>
36. *Youth unemployment by sex* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tesem140>
37. *Youth unemployment by sex, age and level of education* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/yth_empl_090

38. *Tables by benefits - unemployment functions* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z:
https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/spr_exp_fun

9 Přílohy

Tab. 5: Vývoj výše celkové míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2019 (%)

Časové období	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Země										
Belgie	8,3	7,2	7,6	8,4	8,5	8,5	7,8	7,1	6	5,4
Bulharsko	10,3	11,3	12,3	13	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2
ČR	7,3	6,7	7	7	6,1	5,1	4	2,9	2,2	2
Dánsko	7,7	7,8	7,8	7,4	6,9	6,3	6	5,8	5,1	5
Německo	7	5,8	5,4	5,2	5	4,6	4,1	3,8	3,4	3,1
Estonsko	16,7	12,3	10	8,6	7,4	6,2	6,8	5,8	5,4	4,4
Irsko	14,6	15,4	15,5	13,8	11,9	10	8,4	6,7	5,8	5
Řecko	12,7	17,9	24,5	27,5	26,5	24,9	23,6	21,5	19,3	17,3
Španělsko	19,9	21,4	24,8	26,1	24,5	22,1	19,6	17,2	15,3	14,1
Francie	9,3	9,2	9,8	10,3	10,3	10,4	10	9,4	9	8,5
Chorvatsko	11,7	13,7	16	17,3	17,3	16,2	13,1	11,2	8,5	6,6
Itálie	8,4	8,4	10,7	12,2	12,7	11,9	11,7	11,2	10,6	10
Kypr	6,3	7,9	11,9	15,9	16,1	15	13	11,1	8,4	7,1
Lotyšsko	19,5	16,2	15	11,9	10,8	9,9	9,6	8,7	7,4	6,3
Litva	17,8	15,4	13,4	11,8	10,7	9,1	7,9	7,1	6,2	6,3
Lucembursko	4,4	4,9	5,1	5,9	5,9	6,7	6,3	5,5	5,6	5,6
Maďarsko	11,2	11	11	10,2	7,7	6,8	5,1	4,2	3,7	3,4
Malta	6,9	6,4	6,2	6,1	5,7	5,4	4,7	4	3,7	3,6
Nizozemsko	5	5	5,8	7,3	7,4	6,9	6	4,9	3,8	3,4
Rakousko	4,8	4,6	4,9	5,4	5,6	5,7	6	5,5	4,9	4,5
Polsko	9,7	9,7	10,1	10,3	9	7,5	6,2	4,9	3,9	3,3
Portugalsko	11	12,9	15,8	16,4	14,1	12,6	11,2	9	7,1	6,5
Rumunsko	7	7,2	6,8	7,1	6,8	6,8	5,9	4,9	4,2	3,9
Slovinsko	7,3	8,2	8,9	10,1	9,7	9	8	6,6	5,1	4,5
Slovensko	14,4	13,6	14	14,2	13,2	11,5	9,7	8,1	6,5	5,8
Finsko	8,4	7,8	7,7	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6	7,4	6,7
Švédsko	8,6	7,8	8	8,1	8	7,4	7	6,7	6,4	6,8
Spojené král.	7,8	8,1	7,9	7,5	6,1	5,3	4,8	4,3	4	3,8

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 6: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28 v letech 2010 až 2020 (%)

Časové období	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Země										
Belgie	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,3	15,8	14,2
Bulharsko	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9
ČR	18,3	18,1	19,5	19,0	15,9	12,6	10,5	7,9	6,7	5,6
Dánsko	15,6	16,4	15,8	14,8	14,2	12,2	12,2	12,4	10,5	10,1
Německo	9,8	8,5	8,0	7,8	7,7	7,2	7,1	6,8	6,2	5,8
Estonsko	32,9	22,4	20,9	18,7	15,0	13,1	13,4	12,1	11,8	11,1
Irsko	28,1	29,6	30,8	26,7	23,4	20,2	16,8	14,4	13,8	12,5
Řecko	33,0	44,7	55,3	58,3	52,4	49,8	47,3	43,6	39,9	35,2
Španělsko	41,5	46,2	52,9	55,5	53,2	48,3	44,4	38,6	34,3	32,5
Francie	23,3	22,7	24,4	24,9	24,2	24,7	24,5	22,1	20,8	19,6
Chorvatsko	32,4	36,7	42,1	50,0	45,5	42,3	31,3	27,4	23,7	16,6
Itálie	27,9	29,2	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8	34,7	32,2	29,2
Kypr	16,6	22,4	27,7	38,9	36,0	32,8	29,1	24,7	20,2	16,6
Lotyšsko	36,2	31,0	28,5	23,2	19,6	16,3	17,3	17,0	12,2	12,4
Litva	35,7	32,6	26,7	21,9	19,3	16,3	14,5	13,3	11,1	11,9
Lucembursko	14,2	16,8	18,8	15,5	22,6	17,3	18,9	15,4	14,2	17,0
Maďarsko	26,4	26,0	28,2	26,6	20,4	17,3	12,9	10,7	10,2	11,4
Malta	13,2	13,3	13,8	12,7	11,7	11,6	10,7	10,6	9,1	9,3
Nizozemsko	11,1	10,0	11,7	13,2	12,7	11,3	10,8	8,9	7,2	6,7
Rakousko	9,5	8,9	9,4	9,7	10,3	10,6	11,2	9,8	9,4	8,5
Polsko	23,7	25,8	26,5	27,3	23,9	20,8	17,7	14,8	11,7	9,9
Portugalsko	22,8	30,3	37,9	38,1	34,8	32,0	28,0	23,9	20,3	18,3
Rumunsko	22,1	23,9	22,6	23,7	24,0	21,7	20,6	18,3	16,2	16,8
Slovinsko	14,7	15,7	20,6	21,6	20,2	16,3	15,2	11,2	8,8	8,1
Slovensko	33,6	33,4	34,0	33,7	29,7	26,5	22,2	18,9	14,9	16,1
Finsko	21,4	20,1	19,0	19,9	20,5	22,4	20,1	20,1	17,0	17,2
Švédsko	24,8	22,8	23,6	23,5	22,9	20,4	18,9	17,9	17,4	20,1
Spojené království	19,9	21,3	21,2	20,7	17,0	14,6	13,0	12,1	11,3	11,2

Tab. 7: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob dle pohlaví ve členských státech EU-28 v roce 2019 (%)

Pohlaví	Celkem	Muži	Ženy
Země			
Belgie	14,2	16	12,3
Bulharsko	8,9	9,3	8,3
ČR	5,6	5,4	6
Dánsko	10,1	10,4	9,7
Německo	5,8	6,6	4,8
Estonsko	11,1	10,5	11,7
Irsko	12,5	14,2	10,6
Řecko	35,2	33,5	37,1
Španělsko	32,5	30,9	34,5
Francie	19,6	20,8	18,2
Chorvatsko	16,6	14,5	19,8
Itálie	29,2	27,8	31,2
Kypr	16,6	19,3	14,3
Lotyšsko	12,4	14,2	10,1
Litva	11,9	14,1	9,3
Lucembursko	17	17,8	16
Maďarsko	11,4	11,9	10,6
Malta	9,3	10,5	8
Nizozemsko	6,7	7,3	6,2
Rakousko	8,5	9,2	7,8
Polsko	9,9	9,6	10,3
Portugalsko	18,3	15,5	21,4
Rumunsko	16,8	16,3	17,5
Slovinsko	8,1	7,4	9,2
Slovensko	16,1	14	19,7
Finsko	17,2	18,7	15,6
Švédsko	20,1	20,5	19,7
Spojené království	11,2	13	9,2

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 8: Výše celkové míry nezaměstnanosti a míry nezaměstnanosti mladých dle pohlaví v EU-28 v letech 2010 až 2019 (%)

Rok	Muži	Mladí muži	Ženy	Mladé ženy
2010	9,6	22	9,6	20,3
2011	9,6	22,4	9,7	21
2012	10,4	23,9	10,5	22,4
2013	10,8	24,4	10,9	22,9
2014	10,1	22,8	10,3	21,4
2015	9,3	21	9,5	19,5
2016	8,3	19,3	8,7	17,8
2017	7,4	17,4	7,8	16
2018	6,6	15,7	7	14,5
2019	6,1	14,9	6,5	13,6

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 9: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob dle vzdělání v roce 2019 (%)

Stupeň vzdělání	0 - 2	3 a 4
Země		
Belgie	24,4	11,9
Bulharsko	15,7	7,2
ČR	15	4,1
Dánsko	13	7,5
Německo	8,9	3,9
Estonsko	19,7	7,8
Irsko	26,3	11,4
Řecko	53,1	32,2
Španělsko	40,5	30,1
Francie	35,9	18,9
Chorvatsko	41,3	15,3
Itálie	40,1	26
Kypr	17,1	17,8
Lotyšsko	18,5	12
Litva	16,9	13
Lucembursko	23,4	15,1
Maďarsko	25,2	8,4
Malta	20,2	6,5
Nizozemsko	9,2	5
Rakousko	13,2	6,9
Polsko	11	10
Portugalsko	24,1	16
Rumunsko	17,3	16,8
Slovinsko	15,7	7,1
Slovensko	53,2	11
Finsko	27,2	12,9
Švédsko	35,3	11,8
Spojené království	21,3	9,8

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 10: Výše dávek sociální ochrany ve členských státech EU (milion EUR)

Časové období	2009	2010	2011	2012
Země				
EU-28	210 176,48	211 879,48	205 554,61	204 747,48
Belgie	12 902,85	13 329,91	13 684,51	13 090,05
Bulharsko	183,57	216,78	227,92	239,23
ČR	1 486,02	1 226,86	1 109,83	1 033,31
Dánsko	4 085,32	5 153,89	4 890,00	5 045,77
Německo	44 915,91	42 198,58	34 322,02	31 501,60
Estonsko	169,32	108,47	75,90	81,35
Irsko	5 072,62	6 132,84	6 007,75	5 528,57
Řecko	3 434,67	3 583,22	3 485,74	2 639,37
Španělsko	38 113,41	35 096,41	38 642,49	35 706,87
Francie	35 952,93	38 420,98	38 104,56	40 556,95
Chorvatsko	182,36	223,90	223,71	213,63
Itálie	23 508,00	23 315,00	24 253,00	25 697,00
Kypr	169,31	245,15	315,94	438,38
Lotyšsko	293,95	236,41	142,63	113,23
Litva	238,61	221,29	173,48	140,44
Lucembursko	473,92	498,94	491,99	571,46
Maďarsko	874,84	869,22	799,22	551,55
Malta	34,92	34,29	34,98	39,62
Nizozemsko	6 930,00	8 294,00	8 440,00	8 845,00
Rakousko	4 750,72	4 799,34	4 513,56	4 649,12
Polsko	1 231,63	1 484,92	1 072,69	1 111,41
Portugalsko	2 300,39	2 491,26	2 348,16	2 860,11
Rumunsko	474,61	699,37	338,58	229,57
Slovinsko	208,84	238,20	291,35	269,73
Slovensko	653,38	655,62	580,06	512,04
Finsko	4 150,69	4 371,89	3 883,84	4 065,44
Švédsko	3 826,60	4 767,18	4 416,16	5 013,38
Spojené království	13 557,10	12 965,56	12 684,57	14 003,28

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 11: Výše dávek sociální ochrany ve členských státech EU (milion EUR)

Časové období	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Země						
EU-28	208 799,95	199 264,00	192 300,78	186 181,42	179 648,30	175 568,92
Belgie	13 241,45	13 534,47	12 719,43	10 792,35	8 394,93	8 159,60
Bulharsko	226,37	221,98	227,87	263,13	261,67	284,85
ČR	1 030,55	900,90	832,64	838,25	878,79	931,47
Dánsko	4 936,95	4 579,56	4 334,64	4 130,56	3 982,55	3 810,24
Německo	32 288,36	31 773,74	31 129,43	31 375,15	31 839,43	30 597,07
Estonsko	88,69	83,29	89,33	101,36	100,08	121,12
Irsko	5 248,39	4 868,67	4 601,00	4 194,47	3 732,93	3 372,73
Řecko	2 412,10	1 908,53	1 625,18	1 686,19	1 662,99	1 684,58
Španělsko	33 660,45	27 794,44	23 398,99	21 567,17	20 096,69	20 063,81
Francie	41 963,69	42 679,12	43 317,37	44 242,30	44 290,50	44 333,64
Chorvatsko	239,22	236,25	247,29	365,53	348,96	315,31
Itálie	28 395,00	28 240,00	28 033,00	26 997,00	26 806,00	27 262,00
Kypr	467,05	313,03	252,81	244,78	208,03	209,59
Lotyšsko	138,06	136,83	145,87	173,91	176,17	193,27
Litva	137,53	122,62	189,19	206,64	228,26	319,03
Lucembursko	698,37	716,46	746,19	669,56	658,41	709,78
Maďarsko	489,72	390,40	410,44	373,38	386,80	393,27
Malta	45,61	45,12	47,89	45,79	40,40	42,63
Nizozemsko	10 704,00	10 662,00	10 117,00	9 391,00	8 207,00	7 396,00
Rakousko	5 094,72	5 390,97	5 667,55	6 041,53	6 114,63	6 129,65
Polsko	1 206,86	1 009,15	888,51	750,67	1 472,18	1 161,16
Portugalsko	3 045,57	2 542,03	2 032,60	1 718,88	1 494,06	1 415,27
Rumunsko	226,96	208,35	167,36	138,43	122,99	109,82
Slovinsko	302,73	268,08	247,91	238,76	233,97	232,33
Slovensko	451,74	397,12	406,79	433,95	431,63	430,89
Finsko	4 599,63	5 252,08	5 563,73	5 587,98	4 921,20	4 281,45
Švédsko	5 454,43	4 810,13	4 715,45	4 768,45	4 716,30	4 133,73
Spojené království	12 005,75	10 178,69	10 145,31	8 844,25	7 840,75	7 474,62

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 12: Mladé nezaměstnané osoby ve členských státech EU- 28 dle vzdělání v roce 2019

Země	Celkem	Úroveň 0 - 2		Úroveň 3 a 4		Úroveň 5 - 8	
	Tisíc os.	Tisíc os.	%	Tisíc os.	%	Tisíc os.	%
Belgie	57,0	23,8	41,75	24,0	42	9,3	16
Bulharsko	13,1	4,5	34	7,5	57	:	
ČR	16,1	6,0	37	9,3	58	0,8	5
Dánsko	44,3	26,3	59	15,5	35	2,3	5
Německo	249,5	138,4	55	94,7	38	9,4	4
Estonsko	6,1	2,6	43	2,7	44	:	
Irsko	36,3	10,2	28	20,5	56	5,4	15
Řecko	82,3	12,5	15	55,2	67	14,7	18
Španělsko	500,8	242,1	48	175,1	35	83,6	17
Francie	555,4	163,8	29	295,6	53	92,5	17
Chorvatsko	24,7	2,3	9	20,2	82	2,2	9
Itálie	446,5	154,4	35	272,4	61	19,7	4
Kypr	6,0	0,7	12	3,6	60	1,7	28
Lotyšsko	7,7	2,1	27	5,2	68	:	
Litva	12,8	1,6	13	9,5	74	1,7	13
Lucembursko	4,1	1,9	46	1,6	39	:	
Maďarsko	37,1	14,2	38	20,0	54	2,8	8
Malta	2,8	1,6	57	1,1	39	:	
Nizozemsko	99,7	57,8	58	33,3	33	8,1	8
Rakousko	44,1	20,0	45	17,8	40	6,3	14
Polsko	122,9	13,5	11	95,7	78	13,7	11
Portugalsko	68,2	22,1	32,	33,8	50	12,4	18
Rumunsko	102,6	29,4	29	66,4	65	6,8	7
Slovinsko	5,8	1,5	26	3,9	67	:	
Slovensko	27,1	10,1	37	14,8	55	:	
Finsko	55,2	27,3	49	26,4	48	:	
Švédsko	128,2	79,0	62	39,7	31	7,9	6
Spojené král.	464,3	128,4	28	243,7	52	90,9	20

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 13: Počet nezaměstnaných mladých osob dle pohlaví v EU-28 v roce 2019

ZEMĚ	Mladé osoby	Mladí muži		Mladé ženy	
	Tisíc osob	Tisíc osob	%	Tisíc osob	%
Belgie	57	34	59,65	23	40,35
Bulharsko	13	8	61,54	5	38,46
ČR	16	9	56,25	7	43,75
Dánsko	44	23	52,27	21	47,73
Německo	249	157	63,05	92	36,95
Estonsko	6	3	50	3	50
Irsko	36	22	61,11	14	38,89
Řecko	82	42	51,22	40	48,78
Španělsko	501	260	51,90	241	48,10
Francie	555	320	57,66	235	42,34
Chorvatsko	25	13	52,00	12	48,00
Itálie	446	253	56,73	193	43,27
Kypr	6	3	50,00	3	50,00
Lotyšsko	8	5	62,50	3	37,50
Litva	13	8	61,54	5	38,46
Lucembursko	4	2	50,00	2	50,00
Maďarsko	37	23	62,16	14	37,84
Malta	3	2	66,67	1	33,33
Nizozemsko	100	54	54,00	46	46,00
Rakousko	44	25	56,82	19	43,18
Polsko	123	68	55,28	55	44,72
Portugalsko	68	31	45,59	37	54,41
Rumunsko	103	62	60,19	41	39,81
Slovinsko	6	3	50,00	3	50,00
Slovensko	27	15	55,56	12	44,44
Finsko	55	30	54,55	25	45,45
Švédsko	128	67	52,34	61	47,66
Spojené král.	464	281	60,56	183	39,44

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 14: Celková míra nezaměstnanosti a míra nezaměstnanosti mladých v ČR v letech 2010 – 2019 (%)

Míra NZ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celk. populace	7,3	6,7	7	7	6,1	5,1	4	2,9	2,2	2
Mladých osob	18,3	18,1	19,5	19	15,9	12,6	10,5	7,9	6,7	5,6
Mladých mužů	18,2	18,1	19,9	18,6	15	11,3	9,9	7,4	6,4	5,4
Mladých žen	18,5	18	19	19,4	17,1	14,4	11,4	8,7	7,2	6

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

Tab. 15: Míra nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání v letech 2010 – 2019 (%)

Míra NZ ml. - vzdělání	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Úroveň 0 – 2	45,5	48,9	41,9	32,4	36,9	30,1	20,1	18,9	15
Úroveň 3 a 4	15,2	16,1	16,4	13,9	9,4	7,9	6,2	5	4,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat čerpaných z Eurostatu

10 Seznam obrázků

Obr. 1: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti osob	36
Obr. 2: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob	40
Obr. 3: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých mužů	60
Obr. 4: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých žen	65
Obr. 5: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob	70
Obr. 6: Mapa členských států EU-28 dle výše míry nezaměstnanosti mladých osob	75

11 Seznam grafů

Graf 1: Optimální volba mezi volným časem a důchodem	17
Graf 2: Optimální volby volného času při různých mzdových sazbách	17
Graf 3: Individuální křivka nabídky práce.....	18
Graf 4: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	37
Graf 5: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	38
Graf 6: Výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28	39
Graf 7: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28.....	41
Graf 8: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28.....	42
Graf 9: Výše míry nezaměstnanosti mládeže ve členských státech EU-28.....	44
Graf 10: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	47
Graf 11: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	49
Graf 12: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	51
Graf 13: Vývoj výše míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28.....	51
Graf 14: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28.....	54
Graf 15: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28.....	56
Graf 16: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28.....	58
Graf 17: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28.....	59
Graf 18: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28.....	61
Graf 19: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28.....	62
Graf 20: Výše míry nezaměstnanosti mladých mužů ve členských státech EU-28.....	63
Graf 21: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28.....	66
Graf 22: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28.....	67
Graf 23: Výše míry nezaměstnanosti mladých žen ve členských státech EU-28.....	68
Graf 24: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2.....	71
Graf 25: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2.....	72
Graf 26: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 0 - 2.....	73
Graf 27: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4.....	76
Graf 28: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4.....	77
Graf 29: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob se vzděláním na úrovni 3 - 4.....	78
Graf 30: Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR.....	92
Graf 31: Vývoj míry nezaměstnanosti mladých v ČR dle pohlaví	93
Graf 32: Vývoj míra nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání.....	94

12 Seznam tabulek

Tab. 1: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle pohlaví.....	79
Tab. 2: Struktura mladých nezaměstnaných podle pohlaví	80
Tab. 3: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle vzdělání	80
Tab. 4: Struktura mladých nezaměstnaných osob podle vzdělání	81
Tab. 5: Vývoj výše celkové míry nezaměstnanosti osob ve členských státech EU-28	107
Tab. 6: Vývoj výše míry nezaměstnanosti mladých osob ve členských státech EU-28	108
Tab. 7: Výše míry nezaměstnanosti mladých dle pohlaví ve členských státech EU-28	109
Tab. 8: Celková míra nezaměstnanosti a míra nezaměstnanosti mladých dle pohlaví.....	110
Tab. 9: Výše míry nezaměstnanosti mladých osob dle vzdělání	111
Tab. 10: Výše dávek sociální ochrany ve členských státech EU	112
Tab. 11: Výše dávek sociální ochrany ve členských státech EU	113
Tab. 12: Mladé nezaměstnané osoby ve členských státech EU- 28 dle vzdělání.....	114
Tab. 13: Počet nezaměstnaných mladých osob dle pohlaví.....	115
Tab. 14: Celková míra nezaměstnanosti a míra nezaměstnanosti mladých v ČR	116
Tab. 15: Míra nezaměstnanosti mladých v ČR dle vzdělání	116